

Bundel - Commissie Samenleving van 14 april 2026

Agenda bijlagen

Agenda commissie Samenleving 14 april 2026

- 1 Opening
- 2 Beëdiging commissieleden
- 3 Vaststellen agenda
De commissie wordt gevraagd de agenda vast te stellen.
- 4 Vaststellen verslag vorige vergadering
De commissie wordt gevraagd het verslag van de vergadering van 10 februari 2026 vast te stellen.
Verslag commissie Samenleving 10 februari 2026 (concept)
- 5 Z/25/502711 Aanvraag Vangnetuitkering BUIG 2025
Portefeuillehouder: Stef Bijl
Raadsvoorstel en -besluit 1287535 - Aanvraag Vangnetuitkering BUIG 2025
Bijlage 1. 1288929 - Aanvraagformulier Aanvraag Vangnetuitkering BUIG 2025
Bijlage 2. 1287536 - Rapport Aanvraag Vangnetuitkering BUIG 2025 Zevenaar
- 6 Z/25/504915 Aanpassen Re-integratieverordening door inwerkingtreding Wet van school naar duurzaam werk
Portefeuillehouder: Stef Bijl
Bijlage 1. 1287537 - WAS - WORDT tabel Aanpassen Re-integratieverordening door inwerkingtreding Wet van school naar duurzaam werk
Bijlage 2. 1288857 - Re-integratieverordening Participatiewet 2024 integrale tekst
Bijlage 3. 1288858 - Regionaal programma van school naar duurzaam werk 2026-2029
Bijlage 4. 1289112 - Besluit tot wijziging van de Re-integratieverordening Participatiewet 2024 gemeente Zevenaar
Raadsvoorstel en -besluit 1277981 - Aanpassen Re-integratieverordening door inwerkingtreding Wet van school naar duurzaam werk
- 7 Z/25/505441 Zienswijze procedure wijzigen Gemeenschappelijke Regeling MGR-SDCG
Portefeuillehouder: Arthur Boone
Bijlage 1. 1281594 - Brief Zienswijze Raad
Bijlage 2. 1281403 - Besluit AB tot procedure wijziging regeling MGR SDCG
Bijlage 3. 1281405 - Was/wordt-lijst
Bijlage 4. 1281406 - Besluit AB tot wijziging van de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland (MGR)
Raadsvoorstel en -besluit 1279266 - Zienswijze procedure wijzigen Gemeenschappelijke Regeling MGR-SDCG
- 8 Stand van zaken Sociaal Domein
Het college informeert de commissie op hoofdlijnen over de ontwikkelingen binnen het Sociaal Domein. Er is gelegenheid tot het stellen van vragen aan het college en het voeren van onderling overleg.
- 9 Behandeling agenderingsverzoeken
Gelegenheid voor de behandeling van agenderingsverzoeken die door de agendacommissie op de voorlopige agenda zijn geplaatst.
- 10 Mededelingen portefeuillehouders
Gelegenheid voor de portefeuillehouders om namens het college korte actuele en urgente mededelingen te doen.
- 11 Vragen aan het college
Gelegenheid voor de leden van de commissie om vragen te stellen aan het college.
- 12 Sluiting

Agenda Commissie Samenleving 14 april 2026

Tijd 19:30 uur
Locatie Raadzaal
Voorzitter M.B.M. Jansen

- 1 **Opening**
- 2 **Beëdiging commissieleden**
- 3 **Vaststellen agenda**
De commissie wordt gevraagd de agenda vast te stellen.
- 4 **Vaststellen verslag vorige vergadering**
De commissie wordt gevraagd het verslag van de vergadering van 10 februari 2026 vast te stellen.
- 5 **Z/25/502711 Aanvraag Vangnetuitkering BUIG 2025**
Portefeuillehouder: Stef Bijl

Voorgesteld besluit:

De raad wordt voorgesteld in te stemmen met de verklaring van het college dat (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn getroffen om tot verdere tekortreductie te komen op het BUIG-budget over 2025, en daarmee te bevestigen dat het college:

- a. voldoende duidelijk heeft gemaakt wat de oorzaken zijn van het tekort;
- b. voldoende duidelijk heeft gemaakt dat het pakket van maatregelen afdoende is om de geschetste problemen aan te pakken, binnen de mogelijkheden die de gemeente heeft;
- c. voldoende duidelijk heeft gemaakt dat dit pakket van maatregelen, voor zover door de gemeente beïnvloedbaar, leidt tot een beoogde tekortreductie, waarbij het effect van deze maatregelen kwantitatief dan wel kwalitatief inzichtelijk is gemaakt.

- 6 **Z/25/504915 Aanpassen Re-integratieverordening door inwerkingtreding Wet van school naar duurzaam werk**
Portefeuillehouder: Stef Bijl

Voorgesteld besluit:

De raad wordt voorgesteld het 'Besluit tot wijziging van de Re-integratieverordening Participatiewet 2024 gemeente Zevenaar' vast te stellen.

7 Z/25/505441 Zienswijze procedure wijzigen Gemeenschappelijke Regeling MGR-SDCG

Portefeuillehouder: Arthur Boone

Voorgesteld besluit:

De raad wordt voorgesteld om:

1. kennis te nemen van het ontwerpbesluit tot wijziging van de MGR-SDCG;
2. in te stemmen met het indienen van bijgevoegde zienswijze op het ontwerpbesluit tot wijziging van de MGR-SDCG.

8 Stand van zaken Sociaal Domein

Het college informeert de commissie op hoofdlijnen over de ontwikkelingen binnen het Sociaal Domein. Er is gelegenheid tot het stellen van vragen aan het college en het voeren van onderling overleg.

9 Behandeling agenderingsverzoeken

Gelegenheid voor de behandeling van agenderingsverzoeken die door de agendacommissie op de voorlopige agenda zijn geplaatst.

10 Mededelingen portefeuillehouders

Gelegenheid voor de portefeuillehouders om namens het college korte actuele en urgente mededelingen te doen.

11 Vragen aan het college

Gelegenheid voor de leden van de commissie om vragen te stellen aan het college.

12 Sluiting

Zevenaar, 9 maart 2026
Namens de Agendacommissie,
Elmira van Welij, commissiegriffier

Verslag Commissie Samenleving d.d. 10 februari 2026

Tijd	19:30 – 22:00 uur
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	Hans Winters
Commissiegriffier	Elmira van Welij
Aanwezigen	Britte van Die (Lokaal Belang), Sabrine Driesen (Lokaal Belang), Berend Metz (PvdA), Ingrid van Helvert (D66), Joost Du Croix (WijZZ), Anita van Loon (WijZZ), Lotte van der Velden (Lijst van der Velden), Sander Artz (Sociaal Zevenaar), Huub Meijer (Sociaal Zevenaar), Koen Godschalk (GroenLinks), Marco Kerdijk (VVD), Pascal de Winkel (VVD), Jojanneke de Nooij (CDA) en Freek Jansen (CDA).
College	Stef Bijl (wethouder), Bart Kagei (wethouder), Toon Albers (wethouder) en Arthur Boone (wethouder).
Afwezig	Gerard Broersen (GroenLinks), Robert Wiggers (Ons Zevenaar), Frano Hesseling (PvdA), Martijn de Vries (CDA) en Guido Ariessen (Sociaal Zevenaar).

1	<p>Opening</p> <p>De voorzitter opent de vergadering om 19:30 uur.</p>
2	<p>Vaststellen agenda</p> <p>2.a Ordevoorstel bij het vaststellen van de agenda</p> <p>Een ordevoorstel van de voorzitter om agendapunt 6 <i>Vervanging toplagen en uitbreiding kunstgrasvelden Sportpark Hengelder</i> na agendapunt 4 <i>Inspraak</i> te behandelen. De commissie stemt in met het ordevoorstel.</p> <p>De commissie stelt de agenda gewijzigd vast.</p>
3	<p>Vaststellen verslag vorige vergadering</p> <p>De commissie stelt het verslag van de vergadering van 20 januari 2026 ongewijzigd vast.</p>
4	<p>Inspraak</p> <p>De volgende inspreker heeft zich gemeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> De heer J. (Jos) Roemaat spreekt in namens de verenigingen van Sportpark Hengelder en Stichting Sportaccomodaties Zevenaar. <p>De commissie stelt verhelderende vragen aan de inspreker.</p>

<p>5</p>	<p>Z/25/505295 Vervanging toplagen en uitbreiding kunstgrasvelden Sportpark Hengelder Portefeuillehouder: Arthur Boone</p> <p><i>Voorgesteld besluit:</i> De raad wordt voorgesteld: 1. een krediet van € 1.972.300 inclusief btw beschikbaar te stellen voor de vervanging van de toplagen van de kunstgrasvelden op Sportpark Hengelder, conform de budgetraming zoals opgenomen in de bijlage; 2. en een krediet van € 1.119.250 inclusief btw beschikbaar te stellen voor de mogelijke aanleg van een extra kunstgrasveld op Sportpark Hengelder; 3. op grond van artikel 87 van de Gemeentewet, juncto artikel 5.1 lid 2 sub b van de Wet open overheid, geheimhouding op te leggen op bijlage 4 "Kostenraming vervanging toplagen en aanleg kunstgrasveld" en bijlage 6 "Budgetraming vervanging toplagen en aanleg kunstgrasveld Sportpark Hengelder" behorende bij dit voorstel vanwege het belang van de bescherming van de economische en financiële belangen van de gemeente.</p> <p><i>Advies:</i> De commissie adviseert het voorstel als <u>bespreekstuk</u> te behandelen in de raadsvergadering van 25 februari 2026.</p>
<p>6</p>	<p>Z/25/491664 Uitvoering visie Turmac Cultuurfabriek 2025-2030 Portefeuillehouders: Arthur Boone en Toon Albers</p> <p><i>Voorgesteld besluit:</i> De raad wordt voorgesteld: 1. een projectleider in te zetten om uitvoering te geven aan de vastgestelde visie Turmac Cultuurfabriek 2025-2030 en hiervoor het beschikbare budget voor 2026 van € 60.000,00 te gebruiken. 2. het Filmhuis Zevenaar zich te laten ontwikkelen tot een toekomstbestendige organisatie met de huidige twee zalen en hiervoor in 2026 incidenteel extra budget van € 54.093,00 beschikbaar te stellen. Het incidentele benodigde budget voor 2026 te dekken uit de algemene reserve. 3. het Filmhuis Zevenaar structureel te behouden als onderdeel van de Zevenaarse culturele infrastructuur 1. en een structurele verhoging van de subsidie van € 54.093,00 integraal te wegen via de Kadernota 2027-2030. 4. voor de inrichting van de Multizaal als multifunctioneel inzetbare ruimte (filmvertoning, exposities en maatschappelijk gebruik) een krediet van € 66.000,00 beschikbaar te stellen in 2026. Deze op te nemen als kapitaal last van € 6.600,00 per jaar vanaf 2027. 5. overige kosten aangaande de inrichting van de Multizaal door de gebruikers gemeenschappelijk te laten uitwerken en financieren.</p>

	<p><i>Advies:</i></p> <p>De commissie adviseert het voorstel als <u>bespreekstuk</u> te behandelen in de raadsvergadering van 25 februari 2026.</p>
7	<p>Z/25/506078 Impulsvoorstel Versterking Sociale basis 2026-2027 Portefeuillehouder: Stef Bijl</p> <p><i>Voorgesteld besluit:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de ontvangen compensatie over 2023 en 2024 (septembercirculaire: € 2.044.000) minus inzet voor het verbeterplan (€100.000) aan de algemene reserve te onttrekken en aan een nieuw te vormen "Bestemmingsreserve Impuls Sociale basis en sterk lokaal team" toe te voegen; 2. het college de opdracht te geven om de sociale basis te versterken en Sterke Lokale Teams in te richten; 3. incidentele kosten (ad € 200.000,-) voor het aantrekken van projectleiders voor aanpak versterken sociale basis en vormgeven Sterke Lokale Teams uit de bestemmingsreserve te dekken. <p><i>Advies:</i></p> <p>De commissie adviseert het voorstel als <u>bespreekstuk</u> te behandelen in de raadsvergadering van 25 februari 2026.</p>
8	<p>Stand van zaken Sociaal Domein Wethouder Bijl doet een mededeling over de stand van zaken Sociaal Domein.</p>
9	<p>Behandeling agenderingsverzoeken Er zijn geen agenderingsverzoeken.</p>
10	<p>Mededelingen portefeuillehouders Er zijn geen mededelingen.</p>
11	<p>Vragen aan het college Er zijn geen vragen aan het college.</p>
12	<p>Sluiting De voorzitter sluit de vergadering om 22:00 uur.</p>

Aldus vastgesteld in de vergadering van de commissie Samenleving,
gehouden op 14 april 2026,

GEMEENTE
ZEVENAAR

de commissiegriffier,
Elmira van Welij

de voorzitter,
Hans Winters

CONCEPT

Raadsvoorstel

onderwerp	Aanvraag Vangnetuitkering 2025
zaaknummer	Z/25/502711
documentnummer	INT/26/1287535
portefeuillehouder	S. Bijl
portefeuille	Inkomensondersteuning / Participatiewet

1. Samenvatting

De gemeente Zevenaar heeft over 2025 een tekort van circa € 791.000 op het BUIG-budget (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten), zijnde 5,6% van het definitief toegekende budget. Omdat in ten minste twee van de drie voorgaande jaren eveneens sprake was van een tekort van minimaal 5%, voldoet Zevenaar aan de voorwaarden voor het uitgebreide vangnet (eigenrisicodrempel 5%). Voor het indienen van een uitgebreide aanvraag vangnetuitkering dient het college te verklaren dat (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn getroffen om tot verdere tekortreductie te komen. De gemeenteraad wordt gevraagd met deze verklaring in te stemmen.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor:

1. In te stemmen met de verklaring van het college dat (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn getroffen om tot verdere tekortreductie te komen op het BUIG-budget over 2025, en daarmee te bevestigen dat het college:
 - a. voldoende duidelijk heeft gemaakt wat de oorzaken zijn van het tekort;
 - b. voldoende duidelijk heeft gemaakt dat het pakket van maatregelen afdoende is om de geschetste problemen aan te pakken, binnen de mogelijkheden die de gemeente heeft;
 - c. voldoende duidelijk heeft gemaakt dat dit pakket van maatregelen, voor zover door de gemeente beïnvloedbaar, leidt tot een beoogde tekortreductie, waarbij het effect van deze maatregelen kwantitatief dan wel kwalitatief inzichtelijk is gemaakt.

3. Waarom naar de raad?

Op 9 september 2025 hebben wij u per raadsinformatiebrief geïnformeerd over de bestuurlijke rapportage over het eerste halfjaar van 2025 waar het de voortgang van de dienstverlening van de RSD de Liemers betreft. In die brief, evenals in de op 28 oktober 2025 vastgestelde tweede voortgangsrapportage, hebben wij aangegeven dat wij – gelet op het verwachte BUIG-tekort – zijn gestart met de voorbereiding van een aanvraag voor een vangnetuitkering over 2025.

In januari 2026 hebben wij u via een raadsinformatiebrief nader geïnformeerd over deze aanvraag. Bij die brief is de tussentijdse rapportage over de vangnetuitkering gevoegd. In deze rapportage is een eerste analyse opgenomen van de oorzaken van het tekort en van de maatregelen die in de afgelopen jaren zijn getroffen om dit tekort te beperken. Daarbij is het onderscheid gemaakt tussen factoren waarop de gemeente en RSD de Liemers beperkt invloed hebben – zoals de samenstelling van het bijstandbestand, regionale arbeidsmarktomstandigheden en de landelijke verdeelsystematiek – en factoren waarop wél kan worden gestuurd.

In diezelfde raadsinformatiebrief hebben wij aangekondigd dat wij u op 22 april 2026 een voorstel zouden voorleggen voor de definitieve aanvraag voor de vangnetuitkering 2025. Daarbij hebben wij aangegeven dat de maatregelen nader zouden worden geanalyseerd en gebundeld tot één samenhangend en goed onderbouwd pakket. Met het voorliggende voorstel geven wij uitvoering aan die aankondiging.

Wat verandert ten opzichte van de situatie zoals geschetst in januari, is dat:

- de financiële stand van zaken is aangescherpt op basis van de definitieve BUIG-beschikking over 2025;
- de tussentijdse rapportage is uitgewerkt tot een definitieve eindrapportage;
- de analyse van oorzaken en maatregelen is geconcretiseerd en samengebracht in één samenhangend plan van aanpak;
- de formele instemming van de gemeenteraad wordt gevraagd, zoals vereist voor het indienen van een uitgebreide aanvraag vangnetuitkering.

Dit voorstel markeert daarmee de overgang van voorbereiding en analyse naar formele besluitvorming. De oorzakenanalyse, het maatregelenpakket en de financiële doorrekening in het aanvraagformulier zijn opgesteld op basis van een onafhankelijk onderzoek, uitgevoerd door Adlasz. De uitkomsten van dit onderzoek zijn neergelegd in het rapport 'Ondersteuning aanvraag Vangnetuitkering 2025 Gemeente Zevenaar' (bijlage 2).

Op grond van artikel 9c, eerste lid, onderdeel c, van het Besluit Participatiewet dient de verklaring van het college de instemming van de gemeenteraad te hebben. Bij een uitgebreide aanvraag vangnetuitkering moet het college verklaren dat aanvullende interne en externe maatregelen zijn getroffen om tot verdere tekortreductie te komen.

Met zijn instemming bevestigt de raad dat het college:

- voldoende duidelijk heeft gemaakt wat de oorzaken zijn van het tekort;
- voldoende duidelijk heeft gemaakt dat het pakket van maatregelen afdoende is om de geschetste problemen aan te pakken;
- voldoende duidelijk heeft gemaakt dat dit pakket van maatregelen tezamen leidt tot een beoogde tekortreductie.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

De gemeente Zevenaar wil een uitgebreide aanvraag voor de Vangnetuitkering 2025 indienen bij de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. Het beoogde effect hiervan is dat de aanvraag wordt gehonoreerd en dat de gemeente gedeeltelijk wordt gecompenseerd voor het tekort boven de eigenrisicodrempel van 5%. Daarnaast wordt beoogd structureel meer samenhang aan te brengen in de maatregelen gericht op tekortreductie.

5. Argumenten en alternatieven

Hieronder worden de oorzaken van het tekort, de getroffen maatregelen en het beoogde effect daarvan toegelicht. Voor de volledige uitwerking verwijzen we naar het aanvraagformulier (bijlage 1, onderdelen A, B en C).

1.1 Oorzaken van het tekort en effect van eerder getroffen maatregelen (onderdeel A)

Het tekort hangt samen met een structurele kloof tussen de modelmatige budgettoedeling en de feitelijke aantallen bijstandsontvangers, de herijking van verdeelmaatstaven en de vertraagde doorwerking van investeringen in loonkostensubsidie via de T-1-systematiek. Uit de bestandsanalyse blijkt daarnaast dat een deel van het bestand langdurig op dezelfde trede van de participatieladder verblijft. In de afgelopen jaren zijn verschillende maatregelen ingezet om het tekort te beperken, waaronder intensivering van loonkostensubsidie (van 59 personen in 2023 naar 140 ultimo 2025), versterking van rechtmatigheidscontroles en gerichte begeleiding richting werk. Tegelijkertijd constateert de eindrapportage dat maatregelen historisch veelal ad-hoc tot stand zijn gekomen en dat samenhang en systematische evaluatie versterking behoeven. Voor de volledige oorzakenanalyse en het overzicht van eerder getroffen maatregelen wordt verwezen naar het aanvraagformulier (bijlage 1, onderdeel A).

1.2 Aanvullende interne en externe maatregelen (onderdeel B)

Om tot verdere tekortreductie te komen worden aanvullende interne en externe maatregelen getroffen, gebundeld in één samenhangend plan van aanpak. De interne maatregelen omvatten verdere intensivering van de inzet op loonkostensubsidie, realisatie van de taakstelling nieuw beschut werk, structurele toepassing van periodieke bestandsanalyses met een gericht werkplan per trede van de participatieladder, en vaststelling van een integraal misbruik- en oneigenlijk gebruik-beleid (M&O-beleid). Als externe maatregel is een onafhankelijk onderzoek uitgevoerd door Adlasz (bijlage 2), waarvan de uitkomsten de onderlegger vormen voor het aangescherpte maatregelenpakket en de vangnetaanvraag. Voor de volledige uitwerking wordt verwezen naar het aanvraagformulier (bijlage 1, onderdeel B).

1.3 Beoogd effect en monitoring (onderdeel C)

De aanvullende maatregelen beogen gezamenlijk een verlaging van de uitkeringslasten, een hoger toekomstig budgetaandeel via de T-1-systematiek (d.w.z. op basis van realisatie) en structurele beheersing van rechtmatigheids- en doelmatigheidsrisico's. De effecten worden gemonitord via periodieke bestandsanalyses, KPI's uit de bestuurlijke opdracht en de reguliere planning- en controlcyclus. Op basis van deze monitoring kan tijdig worden bijgestuurd; de gemeenteraad wordt hierover via de reguliere rapportagemomenten geïnformeerd. Voor de volledige uitwerking wordt verwezen naar het aanvraagformulier (bijlage 1, onderdeel C).

Alternatieven

Geen aanvraag indienen is formeel een alternatief; het volledige tekort blijft dan voor rekening van de gemeente. De verwachte vangnetuitkering bedraagt circa € 41.075. Hoewel dit bedrag relatief beperkt is, past de aanvraag in een bredere meerjarige context van structurele tekortreductie. De vangnetprocedure verplicht tot grondige analyse en een samenhangend maatregelenpakket, wat bijdraagt aan het structureel terugdringen van het tekort, het verbeteren van de dienstverlening en het uiteindelijke doel om zoveel mogelijk inwoners zelfstandig te laten deelnemen aan de arbeidsmarkt. Daarnaast past de aanvraag in het traject waarin de gemeente de structurele onder financiering via het BUIG-verdeelmodel aan de orde stelt bij het Rijk, onder meer door bezwaar en beroep tegen de BUIG-beschikkingen over 2022 tot en met 2026.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

De aanvraag wordt vóór 15 augustus 2026 ingediend bij de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. De maatregelen worden samengebracht in één samenhangend plan van aanpak en worden uitgevoerd in samenwerking met RSD de Liemers. Monitoring vindt plaats via KPI's, periodieke bestandsanalyses en de planning- en controlcyclus.

7. Klimaat en duurzaamheid

N.v.t.

8. Communicatie

De raad is eerder geïnformeerd via raadsinformatiebrieven en voortgangsrapportages. Na instemming wordt de aanvraag ingediend bij de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. De raad wordt in het najaar van 2026 geïnformeerd over het resultaat van de aanvraag en over de actuele stand van het BUIG-budget 2026, waaronder de vraag of ook over dat jaar een vangnetuitkering moet worden aangevraagd.

9. Kosten, baten en dekking

Op basis van de definitieve BUIG-beschikking over 2025 bedragen de BUIG-baten voor de gemeente Zevenaar € 14.176.798. De lasten voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies bedragen circa € 14.967.798. Daarmee komt het tekort uit op circa € 791.000, zijnde 5,6% van het toegekende budget.

Voor het uitgebreide vangnet geldt een eigenrisicodrempel van 5%. Deze drempel bedraagt € 708.840 (5% van € 14.176.798). Het deel van het tekort dat binnen deze drempel valt, blijft volledig voor rekening van de gemeente. Het deel van het tekort boven de drempel bedraagt circa € 82.160. Op grond van de vangnetregeling wordt 50% van dit bedrag gecompenseerd. De verwachte vangnetuitkering bedraagt daarmee circa € 41.075.

Het resterende tekort blijft voor rekening van de gemeente en wordt verwerkt in de jaarrekening 2025. De definitieve hoogte van de vangnetuitkering wordt vastgesteld door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet, op basis van de ingediende aanvraag en de vastgestelde jaarrekening 2025. Hoewel de financiële compensatie relatief beperkt is in verhouding tot het totale BUIG-budget, vormt de aanvraag een belangrijk instrument in het kader van structurele tekortreductie en verantwoording richting het Rijk

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/26/1288929	Aanvraagformulier Aanvraag Vangnetuitkering BUIG 2025
2.	INK/26/1287536	Rapport Aanvraag Vangnetuitkering BUIG 2025 Zevenaar

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp Aanvraag Vangnetuitkering BUIG 2025
zaaknummer Z/25/502711
documentnummer INT/26/1287535

De raad van de gemeente Zevenaar;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar;

Gelet op artikel 9c, eerste lid, van het Besluit Participatiewet;

besluit:

1. In te stemmen met de verklaring van het college dat (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn getroffen om tot verdere tekortreductie te komen op het BUIG-budget over 2025, en daarmee te bevestigen dat het college:
 - a. voldoende duidelijk heeft gemaakt wat de oorzaken zijn van het tekort;
 - b. voldoende duidelijk heeft gemaakt dat het pakket van maatregelen afdoende is om de geschetste problemen aan te pakken, binnen de mogelijkheden die de gemeente heeft;
 - c. voldoende duidelijk heeft gemaakt dat dit pakket van maatregelen, voor zover door de gemeente beïnvloedbaar, leidt tot een beoogde tekortreductie, waarbij het effect van deze maatregelen kwantitatief dan wel kwalitatief inzichtelijk is gemaakt.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 22 april 2026.

De griffier

De burgemeester

Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2025

Versie: uitgebreid verzoek

Wat is een vangnetuitkering?

Gemeenten ontvangen op grond van de Participatiewet budget voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Dit budget wordt ook wel het BUIG-budget genoemd. Gemeenten die een tekort hebben kunnen in aanmerking komen voor een vangnetuitkering. De voorwaarden op hoofdlijnen zijn:

- het tekort is groter dan een bepaalde toegangsdrempel;
- het college verklaart maatregelen te hebben getroffen om te komen tot tekortreductie;
- het college geeft een toelichting op deze verklaring;
- de gemeenteraad stemt in met de verklaring van het college.
-

Hoe verloopt de aanvraagprocedure?

Het college dient het aanvraagformulier in bij de onafhankelijke Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. De commissie moet de aanvraag uiterlijk op 15 augustus 2026 hebben ontvangen. Het ingevulde aanvraagformulier dient voor instemming aan de raad te worden voorgelegd en wordt na ondertekening aangeboden aan de commissie via de website.

Uitgebreid formulier

Dit betreft het uitgebreide formulier. Een gemeente maakt gebruik van dit formulier wanneer één van de volgende situaties van toepassing is:

- Voor een aanvraag voor het uitgebreide vangnet, waarbij een eigenrisicodrempel van 5% geldt. Hiervoor dient een gemeente over 2022, 2023 en 2024 voor minimaal twee van die jaren een tekort te hebben gehad van minstens 5%.
- Voor een aanvraag voor het reguliere vangnet (eigenrisicodrempel van 7,5%). Hiervoor dient een gemeente over 2023 en/of 2024 een vangnetuitkering te hebben ontvangen.
-

Uitzondering hierop betreft gemeenten tot 5.000 inwoners. Deze mogen te allen tijde gebruik maken van het basisformulier, ook als in 2023 en/of in 2024 een vangnetuitkering is toegekend of wanneer een aanvraag wordt gedaan voor het uitgebreide vangnet.

Aanpassingen in het format van de pagina's met vragen en ondertekening niet toegestaan

Voor de juistheid en de beoordeling van de aanvraag is het niet toegestaan dat u het format van de pagina's met de vragen en ondertekening aanpast.

Meer informatie

Op de website van de Toetsingscommissie staat een verdere toelichting op dit formulier:

<https://www.toetsingscommissievp.nl/vangnetuitkering-2025>

De toetsingscommissie heeft een checklist gemaakt voor gemeenteraadsleden. Het is een handzaam lijstje vragen en aandachtspunten. Raadsleden kunnen dit lijstje gebruiken bij het beoordelen van de vangnetaanvraag van het college. Deze checklist is opgesteld in samenwerking met raadsleden uit verschillende gemeenten en de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden. De checklist staat samen met andere informatie op de website van de VNG:

<https://vng.nl/artikelen/vangnetuitkering-participatiewet-informatie-voor-raadsleden>

1. Verklaring college bij een uitgebreid verzoek

Dit gedeelte bestaat de volgende onderdelen:

- Samenvatting van de verklaring
- De beschrijving van de wijze waarop de gemeenteraad is geïnformeerd door het college
- A. Analyse van de oorzaken van het tekort
- B. Getroffen *interne en externe* maatregelen om het tekort verder te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening door het college

Samenvatting van de verklaring van het college

De verklaring van het college bestaat uit vier subonderdelen: A) analyse van de oorzaken van het tekort, B) getroffen interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren, C) beoogd effect van de genoemde maatregelen & D) ondertekening door het college.

Het college geeft hieronder een samenvatting van onderdeel A, B en C. Die geeft de gemeenteraad een kernachtig overzicht, op basis waarvan het raadslid kan vaststellen waarmee hij of zij instemt. Voor het gemeenteraadslid dat zich wil verdiepen in de verklaring van het college, wordt verwezen naar onderdelen A, B, C en D van het aanvraagformulier.

Richtlijn voor de omvang van de samenvatting van de drie onderdelen is in totaal maximaal 300 à 400 woorden.

Samenvatting onderdeel analyse van de oorzaken van het tekort

De gemeente Zevenaar heeft over 2025 een tekort van circa € 791.000 op het BUIG-budget, zijnde 5,6% van het definitief toegekende budget van € 14.176.798. Het tekort hangt samen met een structurele kloof tussen de modelmatige budgettoedeling door het Rijk en het feitelijke aantal bijstandsontvangers in Zevenaar. Het objectieve verdeelmodel voorspelt structureel minder bijstandshuishoudens dan er daadwerkelijk zijn (in 2025: 636 voorspeld versus 729 gerealiseerd). Daarnaast heeft de herijking van verdeelmaatstaven in 2025 negatief uitgedrukt voor Zevenaar, resulterend in een absolute daling van circa € 160.000 op het uitkeringsdeel van het budget. De gemiddelde uitkeringskosten in Zevenaar liggen boven het landelijk gemiddelde, mede door een stijgend aandeel gehuwden en relatief dalende bijverdiensten van uitkeringsgerechtigden. Het tekort is geen incidenteel probleem; ook in 2022 (-10,4%), 2023 (-9,2%) en 2024 (-4,6%) was sprake van tekorten.

A. Samenvatting onderdeel getroffen interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren.

Het college heeft een samenhangend pakket aan interne en externe maatregelen getroffen. Intern betreft dit: (1) verdere intensivering van de inzet op loonkostensubsidie (LKS), met de ambitie een niveau te bereiken dat vergelijkbaar is met de top 25% van gemeenten in de vergelijkingsgroep; (2) extra aandacht voor het realiseren van de taakstelling nieuw beschut werk; (3) structurele toepassing van periodieke bestandsanalyses met per trede van de participatieladder een gericht werkplan; en (4) vaststelling van een integraal misbruik- en oneigenlijk gebruik-beleid (M&O-beleid). Extern is een onafhankelijk onderzoek uitgevoerd door Adlasz, dat heeft geresulteerd in een eindrapportage met een objectieve analyse van de oorzaken van het tekort, een vergelijking met andere gemeenten en concrete aanbevelingen voor tekortreductie. De uitkomsten vormen de onderlegger voor het aangescherpte maatregelenpakket.

B. Samenvatting onderdeel beoogd effect van de genoemde maatregelen

De aanvullende inzet op LKS leidt tot meer uitstroom uit de uitkering en daarmee verlaging van de uitkeringslasten, alsmede tot een hoger toekomstig budgetaandeel via de T-1-systematiek. De doorrekening laat zien dat bij een LKS-inzet vergelijkbaar met de top 25% van de vergelijkingsgroep – hetgeen neerkomt op circa 24 aanvullende LKS-plaatsingen in 2026 – een besparing van circa €

315.000 op de BUIG haalbaar is. Het gerichte werkplan per trede beoogt een kortere verblijfsduur in de uitkering. Het M&O-beleid draagt bij aan structurele beheersing van rechtmatigheids- en doelmatigheidsrisico's. De effecten worden gemonitord via periodieke bestandsanalyses, KPI's uit de bestuurlijke opdracht en rapportages in de planning- en controlcyclus. De raad wordt hierover via de reguliere rapportagemomenten geïnformeerd.

Op welke wijze heeft het college de gemeenteraad geïnformeerd?

In dit onderdeel beschrijft het college op hoofdlijnen hoe het de raad betrokken heeft bij het proces vanaf de signalering van het tekort. Daarbij gaat het om het proces van het bepalen en treffen van maatregelen tot aan het moment van het voorleggen van de verklaring van het college aan de raad. Het college geeft aan op welke momenten het de gemeenteraad heeft geïnformeerd. Het college dient hiervoor een X te plaatsen bij de betreffende onderdelen. In de onderste regels is ruimte voor aanvullingen.

Op welke momenten werd de raad geïnformeerd over beleid, uitvoering en sturing van de Participatiewet en meer specifiek over het tekort op de BUIG, de maatregelen en de beoogde effecten daarvan?

X	Moment in het proces
X	De kadernota, de begroting.
X	Voorjaars- en najaarsbericht en jaarrekening.
X	Maand-, kwartaal- of halfjaarrapportage. (ook wel genoemd Turap, Marap etc)
X	Beleidsplannen, strategie- of koersdocumenten, plannen van aanpak of evaluaties.
X	Informatie over bestandsontwikkelingen of over de voortgang van maatregelen.
X	Nieuwsbrieven, bijeenkomsten en/of presentaties.
X	Raadsinformatiebrieven over het verwachte BUIG-tekort en de voorbereiding van de aanvraag vangnetuitkering (september 2025 en januari 2026).
X	Bestuurlijke rapportages RSD de Liemers (H1 2025 en tweede voortgangsrapportage oktober 2025).

Samenvatting van de opvattingen van de gemeenteraad

In de samenvatting van de opvattingen van de gemeenteraad staat op hoofdlijnen op welke onderwerpen de raad heeft gereageerd op de verklaring van het college. De onderdelen van de verklaring zijn vaak al eerder in de raad besproken. Het gaat dus om het gehele proces vanaf de signalering van het tekort. Verder betreft het hier alleen onderwerpen die in de raadsbesluiten zijn opgenomen, die afwijkend zijn van het raadsvoorstel.

Om de beschrijving zo eenvoudig mogelijk te houden wordt gebruik gemaakt van een checklist die kan worden aangevuld. Het verzoek is om aan te kruisen welke onderwerpen in de raadsbesluiten zijn opgenomen. Nadat de behandeling in de gemeenteraad heeft plaatsgevonden plaatst het college een X voor de betreffende onderdelen. In de onderste regels is ruimte voor aanvullingen.

X	Typering van de reacties die in de raadsbesluiten zijn opgenomen gedurende het gehele proces
	Expliciet goedkeurend, waardering over analyse en maatregelen uitgesproken
X	Impliciet goedkeurend, is behandeld als hamerstuk
	Afkeurend en gevraagd het plan te herzien
	Verzoek om onderdelen van de globale analyse te herzien of aan te vullen
	Verzoek om bepaalde maatregelen te schrappen of aanvullend maatregelen te treffen.
	Verzoek om het tempo van invoering en/of uitvoering van maatregelen te versnellen.
	Verzoek om extra informatie over maatregelen
	Verzoek om meer informatie t.a.v. de beoogde effecten van maatregelen
	Verzoek om gerealiseerde effecten te monitoren en terug te koppelen
	Motie om een andere beleidsmaatregel te treffen

NB: bovenstaande tabel dient pas te worden ingevuld nadat de behandeling in de gemeenteraad heeft plaatsgevonden.

A. Analyse van de oorzaken van het tekort

In dit onderdeel dient het college een analyse op te nemen van de oorzaken van het tekort (A1). Deze analyse dient specifiek in te gaan op de situatie in de eigen gemeente of de eigen arbeidsmarktregio. Ook dient het college een analyse op te nemen van de effecten van de getroffen maatregelen in voorgaande jaren (A2).

A1. Analyse van de oorzaken van het tekort van de gemeente

Het tekort op het BUIG-budget 2025 bedraagt circa € 791.000, zijnde 5,6% van het definitief toegekende budget van € 14.176.798. Dit tekort is niet terug te voeren op één enkele incidentele oorzaak, maar hangt samen met meerdere structurele factoren.

Structurele kloof tussen budgettoedeling en feitelijke aantallen

Het 'uitkeringen-deel' van het BUIG-budget wordt objectief verdeeld aan de hand van een verdeelmodel van het Rijk. Dit model voorspelt structureel minder bijstandshuishoudens dan er in Zevenaar daadwerkelijk bijstand ontvangen. In 2025 voorspelde het model 636 huishoudens, terwijl er feitelijk 729 bijstandsdossiers waren – een verschil van 93 huishoudens. Dit verschil is de afgelopen jaren toegenomen (2023: -55; 2024: -83; 2025: -93) en verklaart het structurele tekort op het uitkeringendeel.

Herijking verdeelmaatstaven

De verdeelmaatstaven voor het uitkeringendeel zijn in 2025 door het Rijk herijkt. Deze herijking is negatief uitgevallen voor Zevenaar: het procentuele budgetaandeel is met circa 0,002 procentpunt gedaald, wat neerkomt op een absolute daling van circa € 160.000. Zonder deze aanpassing zou het tekort onder de 5%-grens zijn gebleven.

Gemiddelde uitkeringskosten

De gemiddelde uitkeringskosten in Zevenaar liggen circa € 89 (0,5%) boven het landelijk gemiddelde. Dit wordt verklaard door: een stijgend aandeel gehuwden in het bestand (hogere norm per dossier), relatief dalende bijverdiensten van uitkeringsgerechtigden (ratio gekorte inkomsten/kosten gedaald van 24,18% in 2023 naar 23,00% in 2025) en het ontbreken van een centraal vastgestelde visie op handhaving en beheer.

Bestandssamenstelling en participatieladder

Uit de bestandsanalyse blijkt dat meer dan de helft van de 922 personen met een uitkering de afgelopen jaren niet van trede is veranderd op de participatieladder. Op treden 4 (aanbod <1 jaar) en 5 (direct bemiddelbaar) verblijven personen langer dan verwacht, wat wijst op mogelijkheden voor gerichtere begeleiding en uitstroom.

Investering in LKS

Het aantal personen met LKS is gestegen van 59 (januari 2023) naar 140 (ultimo 2025). Het aandeel van Zevenaar in de landelijke LKS-uitgaven ligt structureel boven het landelijk gemiddelde. Deze investering

vertaalt zich via de T-1-systematiek naar hogere budgetaandelen in latere jaren, maar leidt in het lopende jaar tot hogere kosten op het LKS-deel van het budget (tekort LKS-deel 2025: circa € 71.000).

A2. Analyse van het effect van getroffen maatregelen in voorgaande jaren

In de afgelopen jaren zijn verschillende maatregelen ingezet om het tekort te beperken. In het kader van eerdere vangnetaanvragen (2022 en 2023) zijn maatregelen getroffen op het gebied van voortzetting van huidig beleid, integrale samenwerking, taallessen, activerend werk, inzet op LKS, prestatieafspraken en informatiemanagement. Daarnaast zijn aanvullende maatregelen getroffen rondom uitbreiding van de begeleide doelgroep (van trede 2b naar treden 1 en 2a), uitbreiding van begeleiding van inwoners met onbenut arbeidspotentieel en een pilot gericht op meervoudige problematiek.

Effect van de inzet op LKS

De intensivering van LKS is de meest zichtbare en meetbare maatregel. Het aantal LKS-plaatsingen is meer dan verdubbeld (van 59 naar 140). Dit heeft geleid tot een bovengemiddeld LKS-budgetaandeel en een verwachte budgetstijging van circa € 153.000 in 2026 via de T-1-systematiek. Twee derde van de groep die LKS ontvangt zonder samenloop met een uitkering heeft groeipotentie, wat illustreert dat LKS als springplank kan dienen naar regulier werk.

Kanttekeningen bij eerdere maatregelen

Uit het onafhankelijk onderzoek van Adlasz blijkt dat de maatregelen historisch veelal ad-hoc tot stand zijn gekomen. Er bestond overlap tussen de verschillende maatregelenpakketten, waardoor niet altijd duidelijk was hoe zij zich tot elkaar verhielden. Resultaten werden niet altijd systematisch gemeten of geëvalueerd. De effectuering van het plan van aanpak 'Focus op Werk' heeft voornamelijk ad-hoc en niet in de volle omvang plaatsgevonden.

Versterking van rechtmatigheidscontroles

De RSD heeft diverse beheersmaatregelen geïmplementeerd, maar deze komen niet terug in één centraal vastgesteld beleidskader. Daardoor is niet te beoordelen of de beheersmaatregelen een sluitend net vormen. Uit de uitstroomcijfers blijkt dat handhavingsonderzoeken vanwege capaciteitsproblemen niet altijd konden worden uitgevoerd, hetgeen wijst op onbenutte mogelijkheden voor verdere tekortreductie.

Bovenstaande bevindingen vormen de aanleiding om de bestaande maatregelen te bundelen in één samenhangend pakket, zoals beschreven in onderdeel B.

B. Getroffen interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt beschreven welke interne (B1) en externe maatregelen (B2) zijn getroffen om een bijdrage te leveren aan de verdere tekortreductie. Onder een externe maatregel wordt verstaan: een maatregel die tot stand is gekomen met een duidelijk herkenbare inbreng van externen (dus personen of organisaties buiten de eigen gemeente). Bij B2 wordt aan de hand van drie vragen beschreven hoe de consultatie van de externe partij of externe bron heeft geleid tot de getroffen externe maatregelen. Indien maatregelen tot stand komen zonder inbreng van externen worden deze als intern aangemerkt.

Bij B1 (beschrijving getroffen interne maatregelen) en B2 (Beschrijving getroffen externe maatregelen) mag het college ingaan op eerder getroffen maatregelen die in 2025 zijn voortgezet. Ook kan het college ingaan op maatregelen die na evaluatie zijn stopgezet en op maatregelen die vanaf 2025 nieuw zijn getroffen.

Het college dient bij B1 minimaal één interne maatregel en bij B2 minimaal één externe maatregel te benoemen. Vereiste hierbij is dat deze maatregelen vóór 15 augustus 2026 zijn getroffen.

B1. Beschrijving getroffen interne maatregelen

Om te komen tot verdere tekortreductie worden de volgende interne maatregelen getroffen en gebundeld in één samenhangend plan van aanpak:

Maatregel 1: Verdere intensivering van de inzet op loonkostensubsidie (LKS)

De gemeente en RSD de Liemers zetten in op een verdere intensivering van het gebruik van LKS, met de ambitie een niveau te bereiken dat vergelijkbaar is met de top 25% van gemeenten in de vergelijkingsgroep (gemeenten met een vergelijkbaar inwonersaantal). Dit vertaalt zich naar een aanvullende inzet van circa 24 LKS-plaatsingen in 2026 bovenop het huidige niveau. Door meer inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt met behulp van LKS aan het werk te helpen, worden de uitkeringslasten verlaagd en stijgt het toekomstige budgetaandeel via de T-1-systematiek.

Maatregel 2: Realiseren taakstelling nieuw beschermt werk (NBW)

Extra aandacht wordt besteed aan het realiseren van de taakstelling nieuw beschermt werk. Voor 2025 hield het Rijk RSD-breed rekening met een taakstelling van 35 plaatsingen, terwijl tot nu toe slechts 13 inwoners werkzaam zijn op beschutte werkplekken. Specifiek voor Zevenaar wachten nog 6 inwoners op een indicatie NBW bij het UWV. Mede gelet op de aangekondigde wijzigingen in de verdeelsystematiek voor de begeleidingsvergoeding per 2027 (verdeling op basis van realisatie) is intensivering op dit onderdeel noodzakelijk.

Maatregel 3: Structurele bestandsanalyses en gericht werkplan per trede van de participatieladder

Er wordt ingezet op structurele, periodieke bestandsanalyses, waarmee datasturing wordt versterkt. Op basis van een centrale visie op participatie en doorlooptijden wordt per trede van de participatieladder een gericht werkplan opgesteld. Bijzondere aandacht gaat hierbij uit naar de groep personen die

langdurig op treden 4 en 5 verblijft zonder uit te stromen, terwijl de verwachting is dat deze groep op korte termijn zou moeten doorstromen naar werk.

Maatregel 4: Vaststelling integraal misbruik- en oneigenlijk gebruik-beleid (M&O-beleid)

Er wordt een integraal M&O-beleid vastgesteld, waarin één centrale visie op beheer wordt uitgewerkt. Daarin worden rechtmatigheid en doelmatigheid samenhangend geborgd in beleid, werkprocessen en controles. Dit beleidskader voorziet in een sluitend net van beheersmaatregelen waarmee alle rechtmatigheids- en doelmatigheidsaspecten beheerst kunnen worden.

Deze maatregelen worden niet afzonderlijk, maar in samenhang uitgevoerd als onderdeel van één plan van aanpak.

B2. Beschrijving getroffen externe maatregelen

Elke getroffen maatregel wordt beschreven met de naam van de maatregel, een omschrijving van de maatregel en gevolgd door de antwoorden op elk van de volgende drie vragen over die maatregel:

- a) Wat is (zijn) de externe bron(nen) (partij of 'schriftelijke' informatie) voor deze maatregel geweest?
- b) Welk inzicht bij de gemeente is gekregen door die externe partij of externe 'schriftelijke' informatie?
- c) Welke externe maatregel is getroffen naar aanleiding van de conclusie(s) uit deze consultatie?

Externe maatregel: Onafhankelijk onderzoek en eindrapportage aanvraag vangnetuitkering 2025

De gemeente Zevenaar heeft een onafhankelijk extern onderzoek laten uitvoeren ter ondersteuning van de aanvraag vangnetuitkering 2025. Dit onderzoek heeft geresulteerd in een tussentijds memorandum (d.d. 19 januari 2026) en een definitieve eindrapportage (d.d. 6 februari 2026).

- a) De externe bron voor deze maatregel is het adviesbureau Adlasz, dat het onafhankelijk onderzoek heeft uitgevoerd. Het onderzoek is verricht door V. van de Veerdonk en J. Mulders.
- b) Het onderzoek heeft de gemeente de volgende inzichten opgeleverd: een objectieve, cijfermatige analyse van de oorzaken van het tekort, waaronder de structurele kloof tussen het verdeelmodel van het Rijk en de feitelijke aantallen bijstandsontvangers in Zevenaar (in 2025: 636 voorspeld versus 729 gerealiseerd); een vergelijking van Zevenaar met andere gemeenten op het gebied van gemiddelde uitkeringskosten, LKS-inzet en bestandsamenstelling; inzicht in de beïnvloedbare en niet-beïnvloedbare factoren achter het tekort; een gedetailleerde bestandsanalyse op individueel niveau, waaruit bleek dat meer dan de helft van het bestand niet van trede is veranderd en dat op treden 4 en 5 personen langer verblijven dan verwacht; de constatering dat eerdere maatregelen veelal ad-hoc tot stand zijn gekomen, dat overlap bestond tussen maatregelenpakketten en dat systematische evaluatie versterking behoeft; een doorrekening van de effecten van aanvullende inzet op LKS, waaruit blijkt dat bij een inzet vergelijkbaar met de top 25% van de vergelijkingsgroep een besparing van circa € 315.000 per jaar haalbaar is; en concrete aanbevelingen voor tekortreductie, waaronder intensivering van LKS, vaststelling van M&O-beleid, bestandsanalyses per trede en integrale samenwerking.
- c) Naar aanleiding van de conclusies uit het externe onderzoek zijn de volgende maatregelen getroffen: de aanbevelingen uit het rapport zijn integraal overgenomen en gebundeld in één samenhangend plan van aanpak voor tekortreductie (zie onderdeel B1); de ambitie voor LKS-inzet is gekwantificeerd op het niveau van de top 25% van de vergelijkingsgroep; er wordt een integraal M&O-beleid vastgesteld op basis van de geconstateerde lacunes in het beheerskader; er worden structurele bestandsanalyses uitgevoerd, waarmee de inzichten uit het externe onderzoek periodiek worden geactualiseerd; de eindrapportage dient als onderlegger voor de uitgebreide vangnetaanvraag 2025.

C. Beoogd effect van de genoemde maatregelen op de tekortreductie

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt het beoogde effect beschreven van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen die een bijdrage leveren aan de *verdere* tekortreductie (C1). Het gaat hierbij om een inschatting van het beoogde effect. Ook wordt aangegeven hoe het effect van de maatregelen wordt gemonitord (C2).

Het effect van de maatregel wordt zoveel mogelijk gekwantificeerd (C1). Indien het kwantificeren van het effect van maatregelen slecht of niet mogelijk is, kan het college volstaan met een kwalitatieve toelichting.

C1. Beoogd effect van de getroffen maatregelen op de verdere tekortreductie.

De getroffen maatregelen beogen gezamenlijk een verdere structurele reductie van het BUIG-tekort. Het beoogde effect wordt hieronder zowel kwantitatief als kwalitatief uiteengezet.

Kwantitatief: aanvullende inzet op LKS

De intensivering van LKS is het best kwantificeerbare onderdeel van het maatregelenpakket. Bij het ambitieniveau van de top 25% van de vergelijkingsgroep (gemeenten met vergelijkbaar inwonersaantal) is een aanvullende inzet van circa 24 LKS-plaatsingen in 2026 nodig. Indien deze personen duurzaam aan het werk worden geholpen met LKS en daarmee volledig uitstromen uit de uitkering, levert dit een verwachte besparing op de BUIG op van circa € 315.000 per jaar (op basis van een gemiddelde verdeling over alleenstaanden en gehuwden). Daarnaast leidt de hogere LKS-inzet via de T-1-systematiek tot een hoger budgetaandeel in het daaropvolgende jaar. De verwachte budgetstijging als gevolg van de LKS-inzet in 2025 bedraagt circa € 153.000 extra LKS-budget in 2026. Het fictief resterend tekort na deze aanvullende inzet komt voor 2026 uit op circa € 419.000, hetgeen benadrukt dat ook na 2026 aanvullende inzet noodzakelijk blijft.

Kwalitatief: overige maatregelen

De overige maatregelen zijn meer kwalitatief van aard en zullen op termijn hun vruchten afwerpen. Het gerichte werkplan per trede beoogt een kortere verblijfsduur in de uitkering en een gerichtere toeleiding naar werk of participatie. Met name de groep die langdurig op treden 4 en 5 verblijft biedt potentieel voor aanvullende uitstroom. Het M&O-beleid draagt bij aan structurele beheersing van rechtmatigheids- en doelmatigheidsrisico's, resulterend in betere controle op recht, hoogte en duur van uitkeringen en in een effectiever debiteurenbeheer. De intensivering van de inzet op nieuw beschut werk draagt bij aan het realiseren van de taakstelling en het behouden van het bijbehorende budget voor de begeleidingsvergoeding bij de wijziging van de verdeelsystematiek per 2027. De integrale samenwerking binnen het sociale domein – onder meer op het gebied van inburgering, schuldhulpverlening en warme overdracht van jongeren – draagt bij aan het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt bij kwetsbare doelgroepen.

Gezamenlijk moeten deze maatregelen leiden tot verdere tekortreductie binnen de beïnvloedbare ruimte van de gemeente.

C2. De wijze waarop het effect van de maatregelen wordt gemonitord.

De effecten van de getroffen maatregelen worden op de volgende wijzen gemonitord:

Periodieke bestandsanalyses

Op basis van de methodiek zoals gehanteerd in het externe onderzoek worden periodiek bestandsanalyses uitgevoerd, waarin het verloop en verblijf van personen op de treden van de participatieladder wordt geanalyseerd. Deze analyses maken het mogelijk om tijdig bij te sturen op individueel en groepsniveau.

KPI's uit de bestuurlijke opdracht RSD de Liemers

De voortgang wordt gemonitord aan de hand van de reeds gedefinieerde indicatoren en doelstellingen uit de bestuurlijke opdracht, waaronder het aantal plaatsingen op werk, scholing, bedrijf of beroep, het percentage duurzame plaatsingen, de jaarlijkse stijging van LKS-plaatsingen en het bereik van de groep zorg en ondersteuning.

Rapportages in de planning- en controlcyclus

Via de kadernota, begroting, voorjaars- en najaarsbericht, jaarrekening en bestuurlijke rapportages van RSD de Liemers wordt de raad periodiek geïnformeerd over de voortgang van de maatregelen en de ontwikkeling van het BUIG-tekort.

Maandrapportages RSD de Liemers

De RSD rapporteert maandelijks aan de deelnemende gemeenten over de voortgang van de dienstverlening, waaronder specifiek op Zevenaar gerichte maatregelen. Op basis van deze monitoring kan tijdig worden bijgestuurd. De gemeenteraad wordt hierover via de reguliere rapportagemomenten geïnformeerd.

D. Ondertekening

Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen. Omdat de financiering van de bijstand via de gemeenten verloopt, is het aan de colleges en raden van gemeenten om de aanvraag op te stellen en in te dienen. De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris. De ondertekening is volledig indien de naam van de gemeente en de naam van de ondertekenaar zijn ingevuld, de datum is ingevuld en de handtekeningen zijn gezet.

De verklaring is slechts geldig indien het college deze met het door de minister van SZW ter beschikking gestelde aanvraagformulier heeft aangeboden aan de raad.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zevenaar verklaart dat het vóór 15 augustus 2026 de genoemde interne en externe maatregelen heeft getroffen om te komen tot verdere tekortreductie.

Datum:

De secretaris,

Naam van de ondertekenaar:

De burgemeester,

Naam van de ondertekenaar:

2. Instemming gemeenteraad

In artikel 10, eerste lid, onderdeel d, Besluit Participatiewet staat dat de verklaring van het college de instemming van de gemeenteraad moet hebben. De instemming is pas geldig indien de verklaring aan de raad is aangeboden in de vorm van het door de minister vastgestelde aanvraagformulier.

De gemeenteraad stemt in met de verklaring van het college. Daarmee bevestigt de gemeenteraad dat het college:

1. voldoende duidelijk heeft gemaakt wat de oorzaken zijn van het tekort;
2. voldoende duidelijk heeft gemaakt dat het pakket van maatregelen effectief is om de geschetste problemen aan te pakken, binnen de mogelijkheden die de gemeente heeft;
3. voldoende duidelijk heeft gemaakt dat dit pakket van maatregelen, voor zo ver door de gemeente beïnvloedbaar is, leidt tot een beoogde tekortreductie. Daarbij wordt het effect van deze maatregelen kwantitatief dan wel kwalitatief inzichtelijk gemaakt.

Ondertekening

De ondertekening geschiedt door voorzitter en griffier. De gemeenteraad dient voor het moment van indiening van het verzoek zijn instemming te hebben gegeven. De aanvraag dient uiterlijk 15 augustus 2026 door de Toetsingscommissie te zijn ontvangen.

De gemeenteraad van de gemeente Zevenaar stemt in met de onder 1 door het college van deze gemeente afgegeven verklaring.

Met de ondertekening gaat de gemeenteraad akkoord met de beschrijving van de wijze waarop hij is geïnformeerd door het college en met de weergave van de samenvatting van de opvattingen van de gemeenteraad.

De voorzitter,

[Redacted signature area]

Naam van de ondertekenaar:

De griffier,

[Redacted signature area]

Naam van de ondertekenaar:

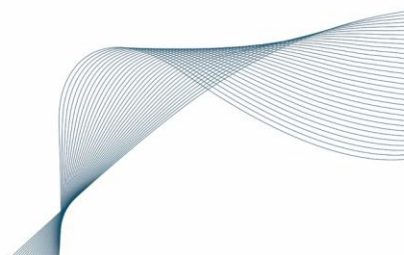
Ondersteuning aanvraag Vangnetuitkering 2025

Gemeente Zevenaar

Opgesteld door : V. van de Veerdonk & J. Mulders
Datum : 25 februari 2026

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
2.	Toelichting BUIG-budget en vangnetuitkering.....	4
3.	BUIG-tekort en verwachte vangnetuitkering.....	5
4.	Analyse van de oorzaken van het tekort	7
4.1	<i>Ontwikkeling van het BUIG-budget</i>	9
4.2	<i>Gemiddelde kosten uitkering</i>	11
4.3	<i>Aantal uitkeringsgerechtigden.</i>	13
4.4	<i>In- en uitstroom</i>	14
4.5	<i>Treden participatieladder</i>	17
4.7	<i>Ontwikkelingen Loonkostensubsidie</i>	20
4.8	<i>Conclusie oorzaken tekort</i>	23
5.	De maatregelen gericht op tekortreductie	23
5.1	<i>Reeds genomen maatregelen</i>	24
5.2	<i>Conclusie en aanbevelingen maatregelen</i>	25
5.3	<i>Randvoorwaarden</i>	26
6.	Doorrekening van de maatregelen	27
6.1	<i>Effect 2025 in de budgetten 2026</i>	27
6.2	<i>Parameters aanvullende inzet op LKS.....</i>	28
6.3	<i>Effecten aanvullende inzet op LKS (2026)</i>	29
6.4	<i>Conclusie doorrekening maatregelen</i>	31
7.	Tot slot	31

1. Inleiding

De gemeente Zevenaar had in 2025 een tekort van circa € 791.000 op het BUIG-budget, het budget voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies (hierna: LKS). Gelet op dit tekort en omdat zij aan bepaalde voorwaarden voldoet kan zij in aanmerking komen voor een zogenaamde vangnetuitkering. De vangnetuitkering is een financiële compensatie vanuit het Rijk bedoeld om de financiële risico's te limiteren die gemeenten hebben bij het uitvoeren van de Participatiewet.

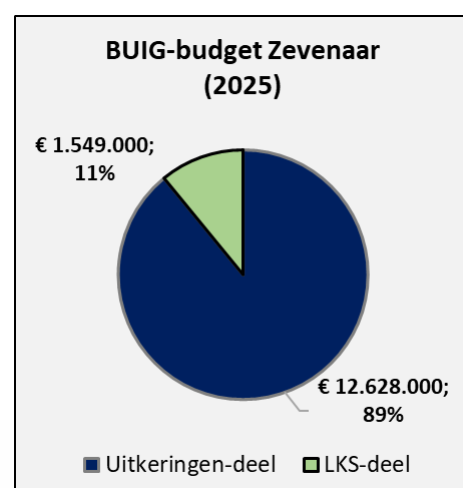
Adlasz is gevraagd te ondersteunen bij de aanvraag van deze vangnetuitkering. Ter voorbereiding op de aanvraag hebben wij op uw verzoek een tussentijdse analyse uitgevoerd. De bevindingen van de analyse hebben wij aangeboden in een tussentijds memorandum d.d. 19 januari 2026. In de rapportage die nu voor u ligt, zetten wij de bevindingen uit ons onderzoek uiteen. Daarmee dient deze rapportage als onderlegger voor de definitieve aanvraag van de vangnetuitkering 2025, die het college van de gemeente Zevenaar voornemens is te doen.

In deze rapportage geven wij allereerst een korte toelichting over het BUIG-budget en de vangnetuitkering (hoofdstuk 2). Daarna gaan wij in op de hoogte van het BUIG-tekort en de hoogte van de verwachte vangnetuitkering (hoofdstuk 3). Hierna volgen de onderdelen die expliciet in het aanvraagformulier van de vangnetuitkering terug dienen te komen:

- De analyse van de oorzaken van het tekort (onderdeel A van het aanvraagformulier en hoofdstuk 4 van deze rapportage).
- De maatregelen gericht op tekortreductie (onderdeel B van het aanvraagformulier en hoofdstuk 5 van deze rapportage).
- Het beoogd effect van de maatregelen op de tekortreductie (onderdeel C van het aanvraagformulier en hoofdstuk 6 van deze rapportage).

2. Toelichting BUIG-budget en vangnetuitkering

Het BUIG-budget bestaat uit een budget voor de bekostiging van de algemene bijstands-, IOAW- en IOAZ-uitkeringen (het 'uitkeringen-deel') en een budget voor loonkostensubsidie (hierna LKS-deel). Doordat Zevenaar meer dan 40.000 inwoners heeft, wordt de hoogte van het 'uitkeringen-deel' volledig objectief bepaald aan de hand van de verdeelmaatstaven van het Rijk. Het LKS-deel wordt door het Rijk verdeeld op basis van het gerealiseerde kostenaandeel T-1. Dit houdt in dat een gemeente die in een bepaald jaar 1% van de landelijke kosten LKS heeft gemaakt, in het daaropvolgende jaar ook 1% van het landelijke LKS-budget ontvangt. Door deze systematiek hebben gemeenten invloed op de hoogte van hun LKS-budgetaandeel. Gemeenten worden hiermee in zekere zin beloond voor de inzet op LKS.

Het budget van gemeenten met meer dan 40.000 inwoners wordt objectief bepaald aan de hand van een verdeelmodel van het Rijk. Dat de verdeling modelmatig plaatsvindt, betekent automatisch dat gemeenten zelden precies uitkomen met hun budget. Gemeenten met een hoog tekort en/of meerjarig tekort kunnen onder bepaalde voorwaarden (zoals opgenomen in het Besluit Participatiewet) gecompenseerd worden met een zogenaamde vangnetuitkering.¹ Als zij aan de voorwaarden voldoen, dienen zij hiertoe een aanvraag in bij de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet.

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft in 2025 enkele wijzigingen in het Besluit Participatiewet aangekondigd. Per 1 januari 2026 treden de eerste wijzigingen in werking, de voornaamste wijziging heeft betrekking op de eigenrisicodrempel voor gemeenten. Concreet betekent dit voor de aanvraag vangnetuitkering 2025 dat gemeenten met een meerjarig tekort in aanmerking komen voor een verlaagde eigenrisicodrempel van 5% (ten opzichte van 7,5% bij een eenmalig tekort). Daarvoor geldt dat een gemeente zowel over 2025 als over ten minste twee van de drie voorgaande jaren (2022, 2023 en/of 2024) een tekort moet hebben van minstens 5% van het aan de gemeente toegekende budget. Gemeenten die aan deze voorwaarden voldoen, moeten een zogenaamde 'uitgebreide aanvraag' indienen.

Deze wijziging heeft al invloed op 'budgetjaar' 2025 waardoor de gemeente Zevenaar over 2025 in aanmerking komt voor de eigenrisicodrempel van 5% (zie volgende hoofdstuk). Dit betekent wel dat zij een uitgebreide aanvraag moet indienen. De toelichting op de getroffen interne en externe maatregelen en hun beoogde effecten is bij deze uitgebreide aanvraag een belangrijk onderdeel (zie verder in hoofdstuk 5 en 6).

3. BUIG-tekort en verwachte vangnetuitkering

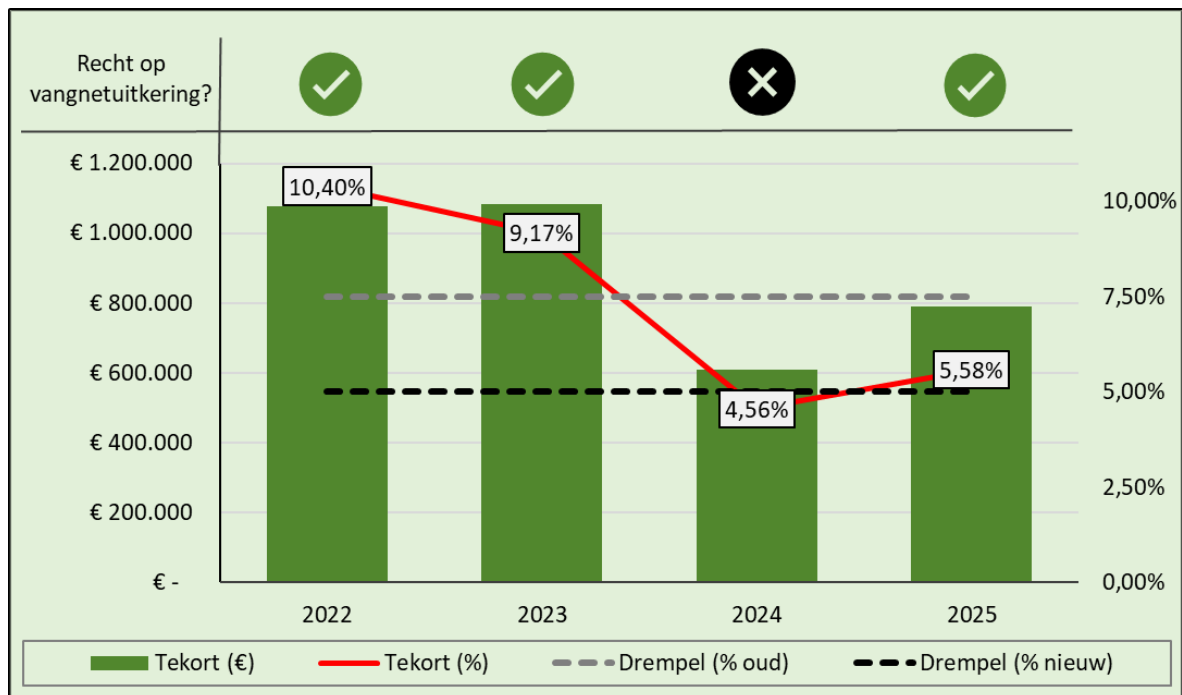
De BUIG-budgetten en kosten over de afgelopen jaren zijn weergegeven in de volgende tabel:

Gemeente Zevenaar	Totaal BUIG			
	Definitief budget	Kosten	Resultaat	Resultaat (%)
2025	€ 14.177.000	€ 14.968.000	€ -791.000	-5,6%
2024	€ 13.341.000	€ 13.950.000	€ -609.000	-4,6%
2023	€ 11.823.000	€ 12.907.000	€ -1.084.000	-9,2%
2022	€ 10.361.000	€ 11.438.000	€ -1.077.000	-10,4%

Het tekort op het BUIG-budget 2025 bedraagt circa 5,6% (uitgedrukt in het budget 2025).² Op basis van de oude regelgeving – waarbij de eigenrisicodrempel 7,5% betrof – zou de gemeente over 2025 géén recht hebben op de vangnetuitkering. Met de uitbreiding van de regelgeving in het Besluit Participatiewet kan de gemeente Zevenaar alsnog in aanmerking komen voor een vangnetuitkering (zie vorige hoofdstuk). Daarom is de meerjarige ontwikkeling in beeld gebracht:

¹ De uitvoering van de wet- en regelgeving omtrent de Participatiewet vindt plaats bij GR RSD De Liemers. Een GR kan geen aanvraag Vangnetuitkering doen, omdat enkel gemeenten deze bevoegdheid hebben.

² Op basis van de realisatiecijfers 2025 zoals aangeleverd door RSD De Liemers, op deze cijfers heeft nog geen accountantscontrole plaatsgevonden. De definitieve, gecontroleerde lasten zoals opgenomen in de SiSa-bijlage zijn leidend bij de aanvraag vangnetuitkering.

De gemeente Zevenaar komt in aanmerking voor de vangnetuitkering met de verlaagde eigenrisicodrempel van 5% op basis van:

1. Het tekort in 2025 dat boven de 5% ligt, en;
2. De historische tekorten in 2022 en 2023 (ten minste twee van de drie aan 2025 voorafgaande jaren).

Doordat sprake is van een eigenrisicodrempel wordt niet het volledige tekort goedge maakt met de vangnetuitkering. Het eigen risico bedraagt 5% van het BUIG-budget. Het tekortpercentage dat hoger is dan deze 5% wordt voor de helft vergoed door het Rijk.³ Gelet op het voorgaande wordt de vangnetuitkering als volgt berekend:⁴

$$((\text{Tekort \%} - 5\%) * \text{budget BUIG 2025}) * \text{eigenrisicodrempel 50\%} = \text{Vangnetuitkering 2025}$$

De vangnetuitkering 2025 bedraagt naar verwachting € 41.075. De berekening hiertoe is als volgt:

$$(5,58\% - 5\%) * € 14.176.798 * 50\% \approx € 41.075$$

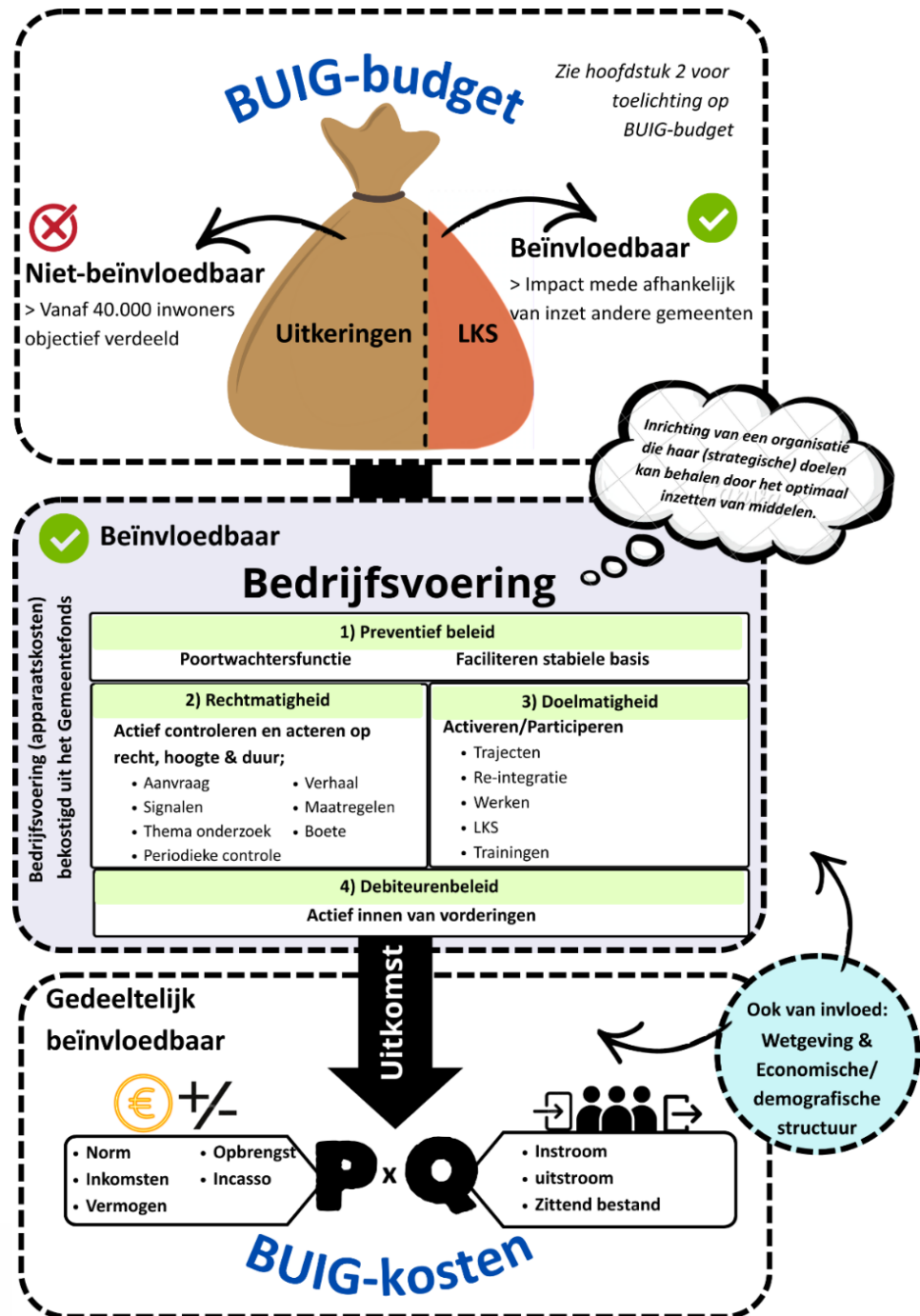
Bij de berekening wordt nog wel rekening gehouden met eventuele fouten en onzekerheden die de accountant verplicht moet rapporteren op grond van artikel 5 van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (het Bado). Mochten er bij de rechtmatigheidscontrole van de RSD onverhoopt fouten en onzekerheden worden ontdekt, dan dient de berekening van het resultaat en het tekortpercentage opnieuw te worden gemaakt. De afgelopen jaren zijn overigens geen fouten en onzekerheden gerapporteerd.

³ Het gedeelte van tekort dat hoger ligt dan 10% wordt volledig vergoed. Dit is niet aan de orde over 2025.

⁴ Deze berekening is van toepassing bij de verlaagde eigenrisicodrempel (5%), een tekort dat groter is dan 5%, maar kleiner dan 10%.

4. Analyse van de oorzaken van het tekort

Het resultaat op het BUIG-budget wordt bepaald door verschillende factoren. Dit betekent ook dat het hierboven gepresenteerde tekort meerdere oorzaken kan hebben. Elke factor die van invloed is op het resultaat, is in meer of mindere mate beïnvloedbaar. In onderstaande afbeelding is weergegeven welke factoren van invloed zijn op het resultaat.

In onderstaande tabel zijn de verschillende elementen uit de afbeelding toegelicht:

Factor:	Beïnvloedbaarheid:	Toelichting:
Budget 'uitkeringen-deel'	Niet beïnvloedbaar	De parameters en/of verdeelmaatstaven (zie hoofdstuk 2) worden ieder jaar door het Rijk vastgesteld. De gemeente en de RSD hebben geen invloed op dit model.
LKS budget	Beïnvloedbaar	Het LKS-budget komt tot stand door de T-1 systematiek (zie hoofdstuk 2). De mate van beïnvloedbaarheid is mede afhankelijk van de inzet van alle andere gemeenten.
Bedrijfsvoering: <ul style="list-style-type: none"> • Preventief beleid • Actief controleren (rechtmatigheid) • Activatie participatie (LKS/doelmatigheid) • Debiteurenbeheer 	Beïnvloedbaar	Deze onderdelen liggen binnen de invloedssfeer van de RSD en de samenwerkende gemeenten. De inrichting van de bedrijfsvoering, de mate van effectiviteit van beleid en het beheer van het uitkeringen- en LKS-bestand hebben invloed op de uiteindelijke (uitkerings)kosten.
P: Gemiddelde kosten uitkering	Deels beïnvloedbaar	De gemiddelde kosten van een uitkering worden bepaald door het normbedrag (dat door het Rijk wordt vastgesteld), inkomsten van uitkeringsgerechtigden, vermogen, opgelegde vorderingen en geïncasseerde vorderingen.
Q: Aantal uitkeringsgerechtigden	Deels beïnvloedbaar	Het aantal uitkeringsgerechtigden in een jaar wordt ingegeven door het reeds zittende bestand en alle in- en uitstroom van dat jaar. De RSD heeft nauwelijks invloed op het aantal mensen dat in bijstandsbehoeftige omstandigheden komt te verkeren. Wel kan de RSD bijstandsgerechtigden helpen om te participeren en daarmee in hogere mate (financieel) zelfredzaam te worden (onder meer door de punten genoemd onder bedrijfsvoering).

Qua impact is aanvullende inzet op LKS meerjarig gezien een van de belangrijkste mechanismen waarmee budgetten en kosten beïnvloed kunnen worden. Dit komt door de T-1 systematiek enerzijds (zie hoofdstuk twee), maar ook doordat mensen met behulp van LKS (deels) kunnen uitstromen uit de uitkering. Daarmee snijdt het spreekwoordelijke mes aan twee kanten. Vanwege het gewicht dat dit onderdeel toekomt, diepen wij de huidige inzet op LKS in hoofdstuk vier verder uit en gaan wij in hoofdstuk vijf in op aanvullende inzet op LKS als tekortreducerende maatregel.

Een ander belangrijk aspect met impact op budgetten en kosten is de inrichting van de bedrijfsvoering, waarin ook het beleid in de praktijk tot uiting komt. De Participatiewet schrijft voor 'wat' de gemeente en de RSD moeten doen (welke wettelijke taken). Maar het is aan de gemeente en de RSD om het 'hoe' te bepalen (hoe invulling wordt gegeven aan de wettelijke taken). De 'hoe-vraag' is in hoge mate beïnvloedbaar door de RSD en de deelnemende gemeenten. Dat wil daarentegen niet zeggen dat bijsturing in de bedrijfsvoering per ommegaande geëffectueerd kan worden en dat het daarmee per direct bijdraagt aan tekortreductie. Het is randvoorwaardelijk voor een effectieve en efficiënte uitvoering van de Participatiewet. Dé oplossing voor tekortreductie kan dan ook niet altijd

in de inrichting van de bedrijfsvoering gezocht worden. Dit komt onder meer doordat alle (aanvullende) inzet binnen de bedrijfsvoering gepaard gaat met extra uitvoeringskosten en doordat er – ongeacht de inzet van de RSD – altijd inwoners in bijstandsbehoeftige omstandigheden blijven bestaan. Wel is het belangrijk dat uitkeringen rechtmatig worden verstrekt en dat mensen zo doelmatig mogelijk worden geholpen te participeren. Voor het rechtmatigheidsaspect heeft dit betrekking op het juist toepassen van de elementen: recht, hoogte en duur én de continue controle op deze elementen bij het zittende uitkeringsbestand. Dit beheersingsvraagstuk wordt idealiter zo efficiënt mogelijk ingericht. Ook het doelmatigheidsaspect, dat met name ingaat op de activering of re-integratie van uitkeringsgerechtigden wordt in de bedrijfsvoering ingericht. Beide aspecten (rechtmatigheid en doelmatigheid) komen binnen de bedrijfsvoering in evenwicht tot uiting.

Het is aan de RSD en de gemeenten om de balans te vinden tussen aanvullende maatregelen en inzet in de bedrijfsvoering en de verwachte besparing op het BUIG-budget. Maatregelen die bijdragen aan tekortreductie voor wat betreft het BUIG-budget, zoals intensieve begeleidingstrajecten (apparaatskosten), kunnen in theorie namelijk duurder zijn dan de verwachte besparing op het BUIG-budget (uitkeringskosten). Het is van belang dit samenspel (met oog voor het rechtmatigheidsaspect en de menselijke maat) in het geheel van de te treffen aanvullende maatregelen in de bedrijfsvoering te betrekken.

In het vervolg van dit hoofdstuk belichten we de ontwikkeling van het BUIG-budget (4.1), de gemiddelde uitkeringskosten (4.2), het aantal uitkeringsgerechtigden (4.3), de in- en uitstroomcijfers (4.4), de treden van de participatieladder (4.5) en de stand van zaken omtrent LKS (4.6). We sluiten het hoofdstuk af met de conclusie over de oorzaken van het tekort.

4.1 Ontwikkeling van het BUIG-budget

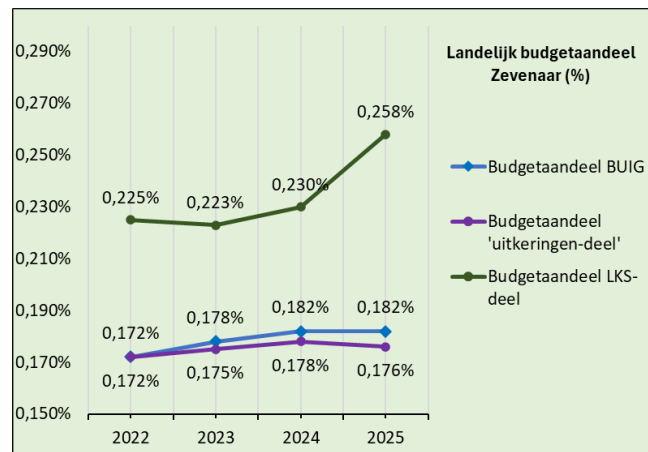
In hoofdstuk drie is het budget als geheel gepresenteerd. Als we inzoomen op de budgetaandelen voor uitkeringen en LKS, zien we het volgende beeld:

	BUIG			Waarvan I-deel			Waarvan LKS		
	Budget	Kosten	Resultaat	Budget	Kosten	Resultaat	Budget	Kosten	Resultaat
2021	€ 11.315.000	€ 11.753.000	€ -437.000	€ -	€ 11.203.000	€ -	€ -	€ 550.000	€ -
2022	€ 10.361.000	€ 11.438.000	€ -1.077.000	€ 9.642.000	€ 10.748.000	€ -1.106.000	€ 719.000	€ 690.000	€ 28.000
2023	€ 11.823.000	€ 12.907.000	€ -1.085.000	€ 10.896.000	€ 12.002.000	€ -1.106.000	€ 927.000	€ 905.000	€ 22.000
2024	€ 13.341.000	€ 13.950.000	€ -609.000	€ 12.157.000	€ 12.680.000	€ -524.000	€ 1.184.000	€ 1.270.000	€ -85.000
2025	€ 14.177.000	€ 14.968.000	€ -791.000	€ 12.628.000	€ 13.349.000	€ -721.000	€ 1.549.000	€ 1.619.000	€ -71.000

In 2025 is zowel sprake van een tekort op het 'uitkeringen-deel' als op het 'LKS-deel' van het budget. In de tabel is laatstgenoemd tekort groen gearceerd, dit heeft ermee te maken dat aanvullende inzet op LKS een positief effect heeft op het budget in 2026 vanwege de T-1 systematiek. De prognose laat zien dat Zevenaar in 2026, door de inzet in 2025, een aanvullende toename van het LKS-budget krijgt

ter hoogte van € 153.000.⁵ Dit bedrag komt bovenop het voorlopig budget 2026, dan al circa €112.000 hoger was dan het definitieve budget in 2025.⁶

De budgetten uit de tabel kunnen ook procentueel uitgedrukt worden, ten opzichte van het landelijke totaal (procentuele budgetaandelen). In onderstaande grafiek zijn de procentuele budgetaandelen van het BUIG-budget als geheel, van het 'uitkeringen-deel' en het 'LKS-deel' van 2022 tot en met 2025 opgenomen:

Het totale budgetaandeel BUIG van de Gemeente Zevenaar is tussen 2022 en 2025 licht toegenomen. Deze toename wordt voornamelijk verklaard door het stijgende budgetaandeel voor het LKS-deel van het budget. Gelet op de T-1 systematiek van het LKS-deel, duidt dit op de intensievere inzet op LKS in de afgelopen jaren (ten opzichte van alle andere Nederlandse gemeenten). Ondanks deze intensievere inzet én een hoger budgetaandeel, heeft de gemeente nog steeds een tekort op het geheel. Dit wordt vooral veroorzaakt door de stand van het 'uitkeringen-deel' van het budget.

De verdeelmaatstaven voor het 'uitkeringen-deel' zijn in 2025 door het Rijk herijkt. Deze herijking lijkt negatief uit te vallen voor de gemeente Zevenaar. Het procentuele budgetaandeel van het 'uitkeringen-deel' is ten opzichte van vorige jaar namelijk met circa 0,002 procentpunt gedaald. Deze daling lijkt klein, maar vertegenwoordigt een absolute daling van € 160.000 van het 'uitkeringen-deel'. Het huidige tekort van circa €847.000, zou zonder aanpassing van de verdeling door het Rijk uitkomen op circa € 686.000. Het tekort zou dan onder de 5%-grens blijven.

Daarnaast wordt een deel van het tekort verklaard door de intensievere inzet op LKS. Dit zien we als een investering op dit moment, waarmee het budget in de toekomst oploopt. Door de investering uit het voorgaande jaar ontvangt de gemeente in 2025 ook een extra budget van € 167.000 waar-

⁵ Op basis van 1.) de realisatie 2025, 2.) de historische benutting van het totale Nederlandse BUIG-budget en 3.) het voorlopige budget 2026 wordt door de inzet op LKS in 2025 een budgetstijging in 2026. Let wel, het Rijk voert ook prijs- en volumebijstellingen uit, waardoor het definitieve budget kan wijzigen.

⁶ Het Rijk stelt in jaar T het voorlopige budget vast voor jaar T+1. In september of oktober van jaar T+1 wordt het budget van jaar T+1 definitief vastgesteld op basis van (o.a.) de realisatiecijfers LKS uit de SiSa-bijlagen van alle gemeenten.

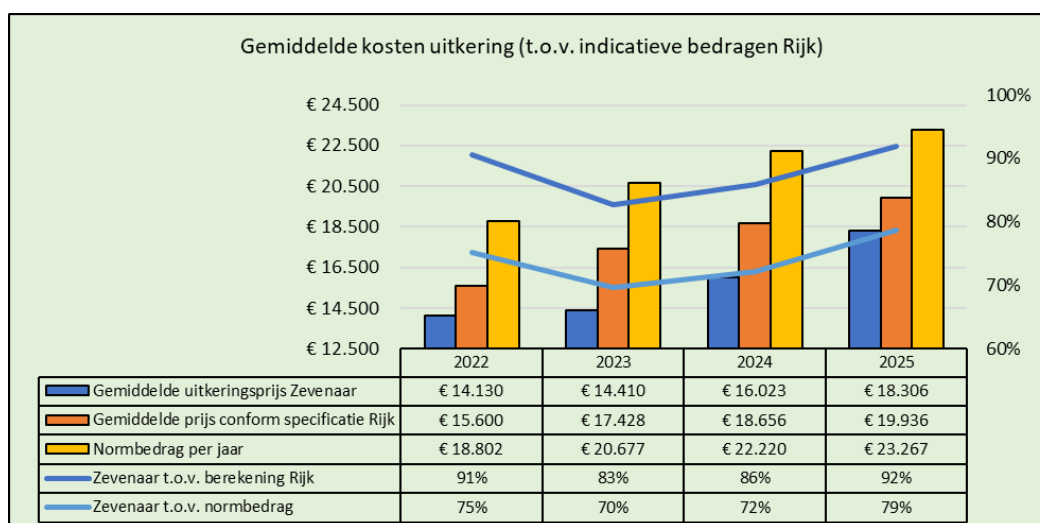
mee de inzet op LKS geïntensiveerd kan worden. Hoewel er geen direct verband is tussen de verdeling van het uitkeringen- en het LKS-deel, worden de extra inspanningen op LKS door de mutatie op het 'uitkeringen-deel' bijna geheel tenietgedaan (zie hoofdstuk 4.4 voor de ontwikkelingen op LKS).

Hoewel de gemeente geen invloed heeft op de verdeelmaatstaven, heeft zij wél een zekere invloed op andere bepalende factoren voor het tekort op het 'uitkeringen-deel'. Daarbij valt te denken aan de gemiddelde prijs van een uitkering en het aantal uitkeringsgerechtigden. Deze onderdelen worden hierna uiteengezet.

4.2 Gemiddelde kosten uitkering

De gemiddelde uitkeringskosten liggen voor de RSD met € 16.979 circa € 89 (0,5%) per jaar boven het landelijk gemiddelde (op basis van de laatst bekende benchmark uit februari 2025, gebaseerd op de voorafgaande 12 maanden).⁷ Cijfers over de meerjarige ontwikkeling van de gemiddelde uitkeringskosten – conform benchmark – zijn niet beschikbaar. Om de meerjarige ontwikkeling toch in beeld te brengen, zijn de gemiddelde uitkeringskosten in Zevenaar afgezet tegen twee indicatieve vergelijkingsprijzen:

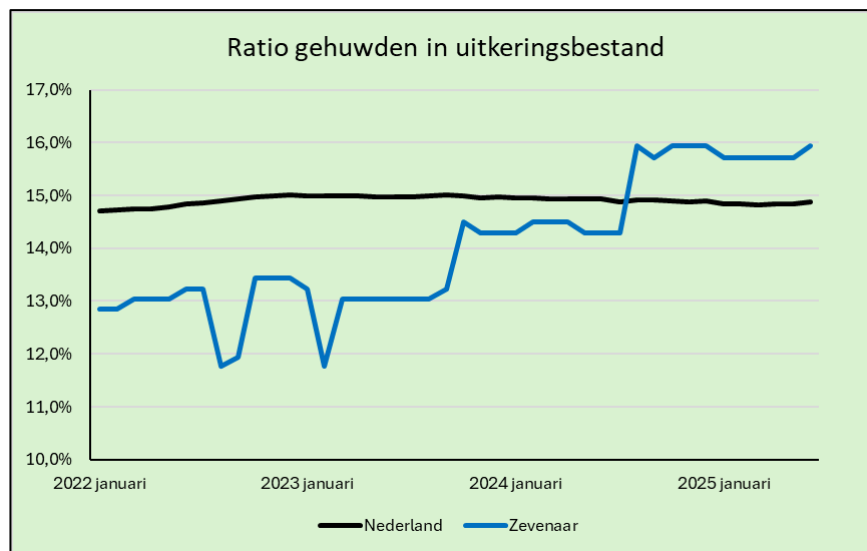
- De prijscomponent van het Rijk: Dit is de gemiddelde uitkeringsprijs die het Rijk per jaar hanteert bij het berekenen van de definitieve BUIG-budgetten; en
- Het normbedrag uit de Pw: Dit is de volledig uitkeringsnorm (gehuwden ontvangen tezamen 100% van deze norm en iedere alleenstaande ontvangt 70% van deze norm):

Let wel, deze bedragen zijn normbedragen en stroken niet met de daadwerkelijk landelijk gemeten gemiddelde kosten van een uitkering. Wel valt uit de ontwikkeling te ontlenuen dat de gemiddelde kosten in Zevenaar de afgelopen harder stijgen dan de indicatieve normbedragen. Dit wijst erop dat de uitkeringen in Zevenaar gemiddeld duurder worden. Dit wordt veroorzaakt door een aantal factoren, namelijk:

⁷ Dit is exclusief de afdrachten aan de Belastingdienst.

- De uitkeringsnorm: er zijn verschillende normbedragen voor verschillende doelgroepen. Het normbedrag van een uitkering voor gehuwden (of daarmee gelijkgestelden) ligt hoger dan de norm voor een alleenstaande. Het bedrag per persoon ligt bij gehuwden weliswaar lager, maar bij de berekening van de gemiddelde uitkeringsprijzen kijkt men naar het uitgekeerde bedrag per dossier. De ratio van uitkeringen aan gehuwden en alleenstaanden is in de volgende grafiek weergegeven (op basis van cijfers CBS: Uitkeringen Pw LO):

De ratio lag de afgelopen jaren onder het landelijke gemiddelde. Dit gegeven drukte op de gemiddelde kosten van een uitkering. De laatste jaren is een ander beeld ontstaan, de ratio tussen gehuwden en alleenstaande is in 2024 en 2025 boven het landelijke gemiddeld gegroeid. Dit effect drukt weliswaar op de gemiddelde prijs van een uitkering per persoon, maar heeft wel een stuwend effect op de gemiddelde kosten van een uitkering zoals hierboven uiteengezet.

- Inkomsten van belanghebbenden: inkomsten van uitkeringsgerechtigden worden in mindering op de uitkering gebracht. Hoe meer inkomsten belanghebbenden hebben, hoe lager de gemiddelde kosten van een uitkering. De indruk bij de RSD bestond dat een stijging is geweest in de verrekenende inkomsten. Feitelijk is dit juist en dit is ook als zodanig gerapporteerd in de bestuurlijke rapportage (juli 2025). Op basis van de onderliggende cijfers valt echter op dat de gemiddelde uitkeringslasten harder zijn gestegen dan de verrekenende inkomsten. De tabel geeft inzicht in de totale uitkeringslasten, bestandsontwikkeling en de verrekenende inkomsten per jaar:

Gemeente Zevenaar	2023	2024	2025	Mutatie 2023-2025
Kosten 'uitkeringen-deel'	€ 10.794.475	11.972.074	€ 13.348.833	24%
Bestandsontwikkeling (personen)	749,17	746,58	729,25	-3%
Gekorte inkomsten	€ 2.609.626	€ 2.804.679	€ 3.070.111	18%
Ratio kosten en gekorte inkomsten	24,18%	23,43%	23,00%	-5%

Dit illustreert dat uitkeringsgerechtigden in 2025 verhoudingsgewijs minder te korten inkomsten hebben gehad dan de afgelopen jaren. Deze relatieve daling in de gekorte inkomsten stuwt de gemiddelde kosten van een uitkering.

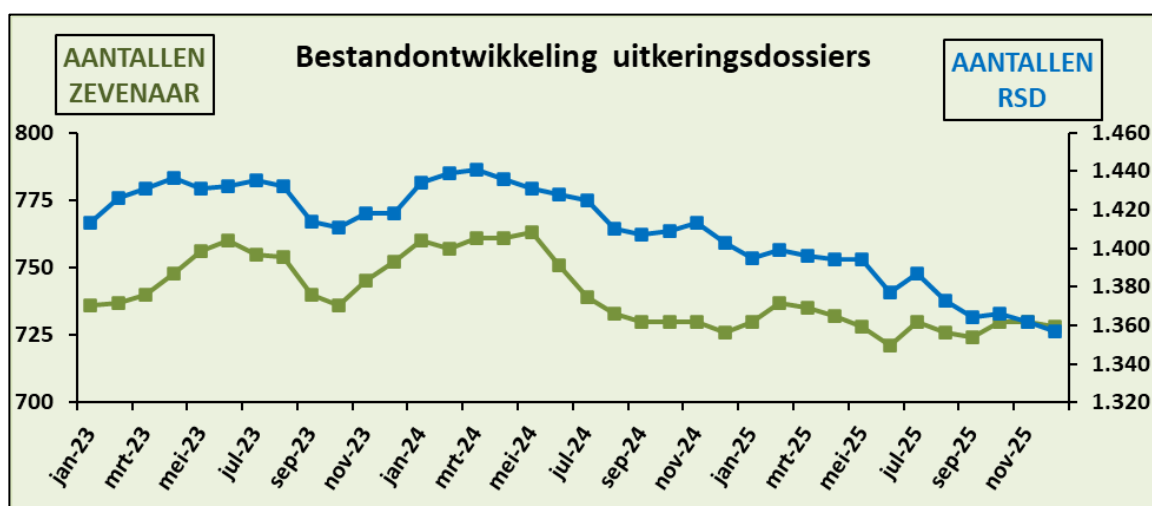
- Handhaving en beheer: Bij het berekenen van de gemiddelde kosten wordt rekening gehouden met de inkomende geldstroom. Daaronder vallen onder meer terugvorderingen van voorschotten of onterecht genoten uitkeringen, boetes en verhaal. Deze vorderingen ontstaan pas als gedurende een uitkeringsperiode mutaties plaatsvinden in recht, hoogte of duur van de uitkering én de RSD deze mutaties signaleert, onderzoekt en juist verwerkt. De vorderingen die hieruit ontstaan worden pas meegenomen in de gemiddelde uitkeringskosten op het moment dat ze daadwerkelijk zijn ingevorderd en ontvangen door de RSD (het debiteurenbeheer).

Op dit moment heeft de RSD verschillende beheersmaatregelen geïmplementeerd, waarmee invulling wordt gegeven aan handhaving en beheer. Deze maatregelen komen echter niet terug in één centraal vastgesteld visie op handhaving en beheer. Hierdoor is niet te beoordelen of de verschillende beheersmaatregelen een sluitend net vormen, waarmee adequaat beheer van het uitkeringsbestand in de volle omvang is geborgd.

Kortom, er zijn verschillende factoren van invloed op de gemiddelde kosten van een uitkering. Er is geen doorslaggevende factor die enorm uit de toon valt en waarmee de gemiddelde kosten substantieel worden verhoogd. Wel dragen meerdere factoren bij aan de hogere gemiddelde kosten, zo zien we dat de ratio gehuwden is toegenomen en dat de gekorte inkomsten relatief zijn gedaald. In hoofdstuk 5 komen de maatregelen aan bod en gaan wij nader in op handhaving en beheer.

4.3 Aantal uitkeringsgerechtigden

In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van het aantal uitkeringen van de Gemeente Zevenaar t.o.v. de RSD als geheel weergegeven (op dossierniveau):

Over de jaren fluctueren de aantallen weliswaar, maar zien we meerjarig een licht dalende trend in het aantal uitkeringsdossiers. Ten opzichte van de meerjarige ontwikkeling van de RSD, laat Zevenaar bovendien geen afwijkend beeld of afwijkende trends zien. Dit duidt erop dat er in de afgelopen drie jaar binnen de regio geen ‘Zevenaar-eigen’ elementen zijn die van invloed zijn geweest op de ontwikkeling over de afgelopen drie jaren.

Het aantal uitkeringsdossiers kan ook afgezet worden tegen het aantal bijstandshuishoudens dat het Rijk heeft 'voorspeld'. Bij de budgetverdeling (zie hoofdstuk 2) maakt het Rijk met behulp van het objectieve verdeelmodel een voorspelling van het aantal bijstandshuishoudens per gemeente in één jaar. Op basis hiervan wordt het budget vervolgens daadwerkelijk verdeeld. In onderstaande tabel is te zien waar het Rijk rekening mee houdt en welke aantallen in Zevenaar worden gerealiseerd:⁸

Aantal bijstandshuishoudens	2023	2024	2025	2026
Voorspeld: objectief verdeelmodel (Rijk)	692	662	636	641
Realisatie: aantallen Zevenaar/RSD	747	745	729	
Verschil	-55	-83	-93	

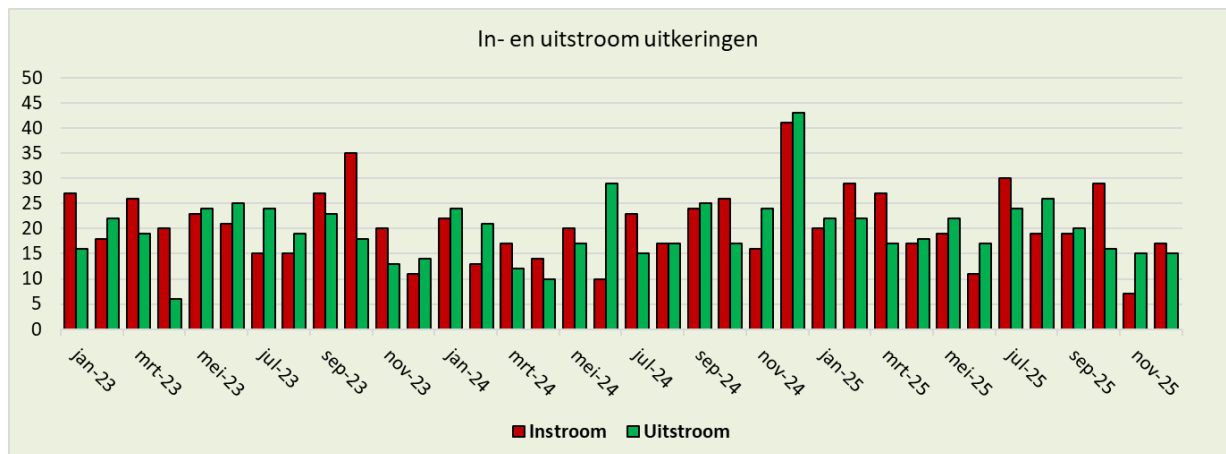
De voorspelling van het Rijk en de realisatie binnen de gemeente liggen ver uit elkaar. Het meerjarige structurele tekort van de gemeente Zevenaar op het 'uitkeringen-deel' van het budget wordt primair ingegeven door het verschil in voorspelling en realisatie dat per jaar in de tabel te zien is. Dit wijst erop dat de modelmatige benadering die het Rijk hanteert mogelijk niet passend is voor de lokale situatie in Zevenaar. Tegelijkertijd zou het iets kunnen zeggen over eventuele (historische) ontwikkelingen, waardoor meer mensen in de bijstand zijn blijven 'hangen'. Dit zou het geval kunnen zijn als historisch gezien niet altijd evenveel is ingezet op uitstroom naar werk.

Ongeacht of de scheefgroei voortkomt uit onvolkomenheden van het model of eventuele historische lokale ontwikkelingen, de verdeling is hoe dan ook de realiteit waar Zevenaar mee te maken heeft. Er zijn daarnaast geen signalen die erop wijzen dat het verdeelmodel ten bate van de gemeente dusdanig wijzigt dat de voorspelling en realisatie elkaar op korte termijn gaan vinden. Daarom is het van belang het totale zittende uitkeringsbestand omlaag te krijgen. Het verloop van dit bestand wordt ingegeven door de jaarlijkse in- en uitstroom van uitkeringsgerechtigden en de samenstelling van het historische zittende bestand. Om van beide onderdelen een beeld te vormen, zijn twee onderdelen essentieel, namelijk de cijfers omtrent de 'reden van in- en uitstroom' (zie hoofdstuk 4.4) en de capaciteiten of ontwikkelpotentie van het bestand (zie hoofdstuk 4.5).

4.4 In- en uitstroom

De RSD spant zich in om zo veel mogelijk personen uit de uitkering te laten uitstromen. Tegelijkertijd wordt preventief beleid uitgevoerd door de RSD en de gemeente om te voorkomen dat mensen instromen. De in- en uitstroomcijfers zijn in onderstaande grafiek te zien:

⁸ <https://atlasresearch.shinyapps.io/rekentool-bijstandsverdeelmodel/>

Als het gaat om sturing op in- en uitstroom is de onderliggende reden relevant. Daarbij gaat het om de vragen: ‘Waarom stromen mensen in?’ en ‘Waarom stromen mensen uit?’. De RSD registreert deze gegevens in de uitkeringsadministratie. Wij zetten de instroom en daarna de uitstroom hieronder uiteen. In de onderstaande tabel zijn de instroomcijfers in het uitkeringsbestand weergegeven:

Reden instroom	2023	2024	2025
Beeindiging studie	19	12	5
Einde Arb. dienstbetr./uitk. ziekte	16	14	14
Einde Zelfstandig beroep of bedrijf	19	9	9
Einde Uitkering werkloosheid	10	17	9
Einde Uitkering arbeidsongeschikth.	4	4	0
Einde / Onvoldoende Alimentatie	0	0	1
Einde Ander inkomen	12	9	2
Beeindiging huwelijk/relatie	9	16	29
Overnemen Uitkering andere gemeente	18	6	9
Vermogen ingeteerd	14	1	0
Einde COA gelden	1	1	7
Andere oorzaak	18	10	14
Oorzaak bij partner	3	7	2
Normswijziging	20	7	25
Totaal	163	113	126

Op het gros van de redenen van instroom heeft de gemeente, noch de RSD, invloed. Een voorbeeld hiervan is de grootste groep die is ingestroomd (vanwege het beëindigen van een huwelijk of relatie). Om deze reden zeggen de cijfers over de redenen van uitstroom meer, omdat deze tot op zekere hoogte beïnvloedbaar zijn. De aantallen zijn in de volgende tabel weergegeven:

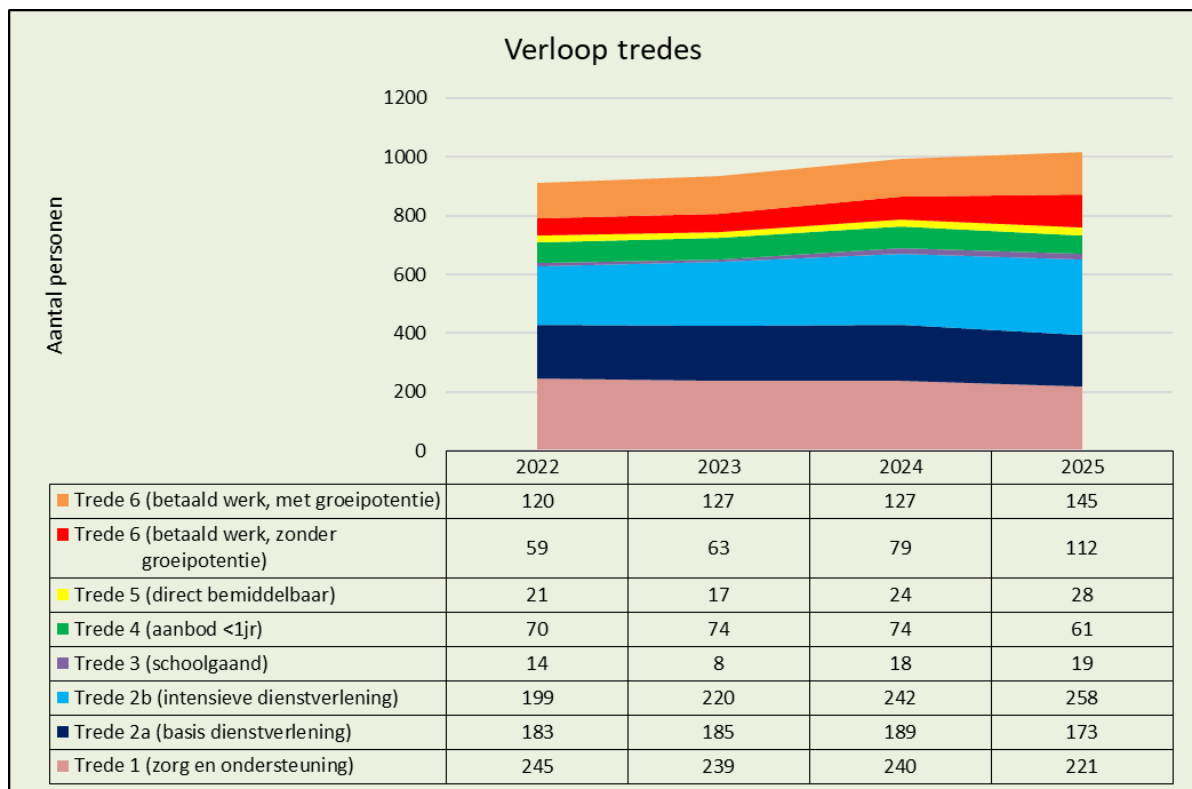
Reden Uistroom	2023	2024	2025	Beïnvloedbaar?
Detentie	1	0	0	Laag
Aanv.studie met studiefinanciering	3	5	4	Hoog
Uitkering ziektewet (ZW UWV)	0	3	1	Laag
Inkomsten uit arbeid	55	56	47	Hoog
Zelfstandig beroep of bedrijf	7	8	1	Hoog
Uitkering werkloosheid	1	0	0	Laag
Uitkering arbeidsongeschikth. (WAO/WIA/WGA)	11	8	7	Laag
Alimentatie	1	1	0	Hoog
Vermogen(sopbrengsten)	0	0	1	Laag
Ander inkomen	3	9	2	Laag
Aangaan relatie	9	8	2	Laag
Op eigen verzoek	0	0	1	Hoog
Bereiken AOW-gerechtigde leeftijd	12	20	21	Laag
Geen inlichtingen	6	8	6	Hoog
Verhuizing andere gemeente	24	22	27	Laag
Verhuizing naar buitenland	3	4	3	Laag
Niet verschenen op herh.oproep inlicht.plicht	2	5	1	Hoog
Overlijden	5	10	3	Laag
Stopzetting/Beëindiging van de studiefinanciering	1	2	0	Laag
Normswijziging	15	9	9	Laag
Oorzaak bij partner	2	3	1	Laag
Andere oorzaak	4	8	0	-
Niet van toepassing	1	0	0	-
Totaal	166	189	137	

In de laatste kolom is aangegeven in hoeverre de gemeente en de RSD invloed kunnen uitoefenen op de uitstroomcijfers. Dat wil niet zeggen dat de uitstroom volledig stuurbaar is, maar wel dat inspanningen in het kader van recht- en doelmatigheid kunnen leiden tot verhoogde uitstroom op deze onderdelen. De volgende zaken vallen op over 2025:

- De uitstroom naar werk, dan wel zelfstandig beroep of bedrijf is de grootste beïnvloedbare reden. In absolute zin zijn de aantallen gedaald ten opzichte van 2024, relatief gezien – afgezet tegen de totale uitstroom – zijn ze wel gestegen ten opzichte van 2024. Gelet op de instroom en de historische opbouw van het zittende bestand, blijft het essentieel om in te zetten op de uitstroom naar werk.
- De redenen ‘geen inlichtingen’, ‘niet verschenen op herhaalde oproep inlichtingenplicht’ en ‘op eigen verzoek’ hebben (veelal) betrekking op (handhavings)onderzoeken naar uitkeringsgerechtigden. De RSD geeft hierover aan dat deze onderzoeken vanwege capaciteitsproblemen niet altijd uitgevoerd kunnen worden. Met die wetenschap lijkt het erop dat de aantallen in deze categorieën wellicht hoger hadden kunnen zijn. Als uit de onderzoeken namelijk zou blijken dat bijstandsgerechtigden geen recht (meer) hebben, zou dit logischerwijs resulteren in meer uitstroom, wat resulteert in lagere uitkeringslasten.
- De redenen ‘andere oorzaak’ en ‘niet van toepassing’ komen in 2025 niet voor. Dit is goed, omdat zonder opgaaf van reden, het niet mogelijk is om adequaat te sturen op resultaten.

4.5 Treden participatieladder

Algemene bijstandsuitkeringen worden in beginsel toegekend voor onbepaalde tijd, dus zonder einddatum in de toekenning (zogenaamde open-einderegelingen). Dit wil zeggen dat als de omstandigheden van een bijstandsgerechtigden niet wijzigen, deze persoon tot het bereiken van de AOW-leeftijd bijstand zal ontvangen. Om deze reden is het belangrijk om te weten wat mensen kunnen en hoe dit bijdraagt aan het uitstromen uit de uitkering. De participatieladder – bestaande uit treden die iets zeggen over de afstand tot de arbeidsmarkt van een persoon – is een middel om dit bij de gehele doelgroep te monitoren. De RSD heeft deze indeling ook gemaakt.⁹ Hiermee wordt het bestand beter inzichtelijk en tot op zekere hoogte stuurbaar. In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van het Zevenaarse bestand weergegeven over de afgelopen jaren:

De verhoudingen tussen de treden blijven over de jaren min of meer gelijk. Wel valt op, dat de groep die aan het werk is (al dan niet met behulp van een traject, trede 6), sterk is toegenomen. Dit komt primair door de inzet op LKS. Daarbij valt op dat de groep die 1.) binnen een jaar aan het werk kan, of 2.) direct bemiddelbaar is, over de jaren gelijk blijft. Om hier conclusies aan te verbinden, is een verdiepende analyse op individueel niveau gemaakt. Het is namelijk zo dat personen met behulp van begeleiding kunnen klimmen naar hogere treden op de participatieladder. Tegelijkertijd kunnen er zich omstandigheden voordoen waardoor iemand een of meer treden daalt. Om dit verloop in beeld te brengen is op individueel niveau gekeken hoe alle uitkeringsgerechtigden over de jaren zijn bewogen over de verschillende tredes. Daarbij vallen de volgende ontwikkelingen op:

⁹ Het bestand bestaat uit alle uitkerings- en LKS-gerechtigden. Ook de niet-uitkeringsgerechtigden (NUG-gers) zijn opgenomen in dit bestand, mits zij wel een lopend participatiedossier bij de RSD hebben.

- Er zijn 1017 personen met een actief participatiedossier ingedeeld op treden van de participatieladder (peildatum begin 2026). Als we de niet-uitkeringsgerechtigden buiten beschouwing laten, blijven 922 personen met een uitkering en LKS (of een samenloop van beide) over. Van deze personen is meer dan de helft (547 personen) over de afgelopen jaren niet veranderd van trede. De verdeling over de treden is opgenomen in de volgende tabel:

Omschrijving trede	Aantal	
Trede 1 (zorg en ondersteuning)	186	34%
Trede 2a (basis dienstverlening)	111	20%
Trede 2b (intensieve dienstverlening)	90	16%
Trede 3 (schoolgaand)	4	1%
Trede 4 (aanbod <1jr)	14	3%
Trede 5 (direct bemiddelbaar)	8	1%
Trede 6 (betaald werk, zonder groeipotentie)	98	18%
Trede 6 (betaald werk, met groeipotentie)	36	7%
Totaal	547	100%

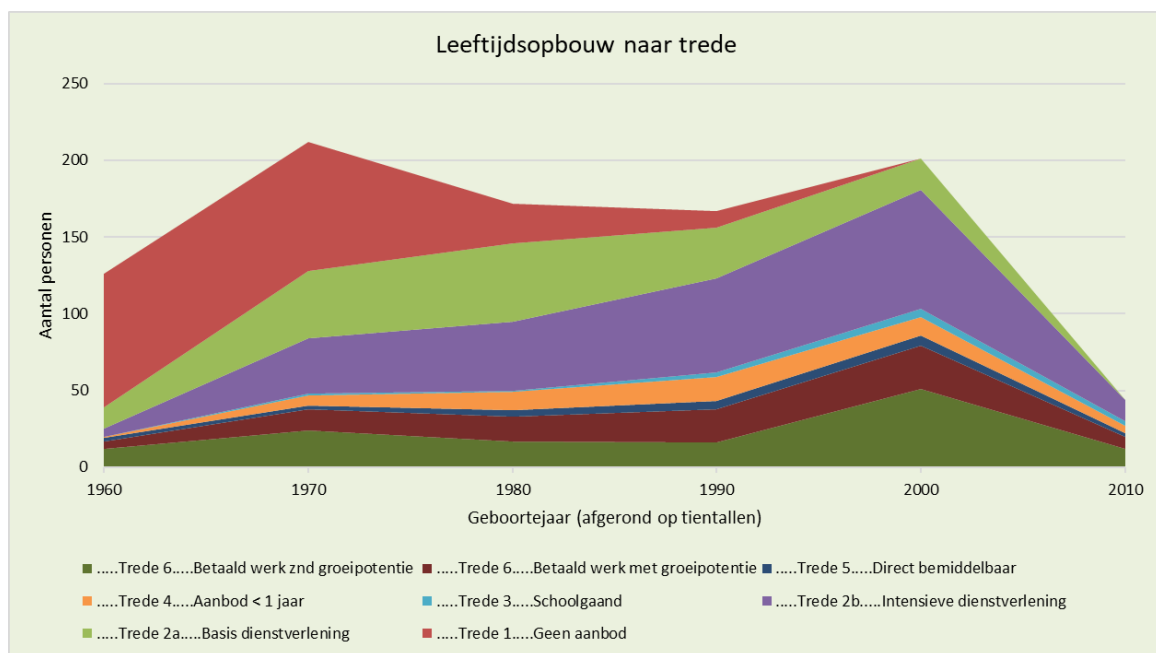
Van de gehele groep vinden de minste mutaties plaats op trede 1, 2a en 6. Dit ligt ook in de lijn der verwachtingen gezien de aard van de trede, waarin de situatie van de bijstandsgerechtigde veelal stabiel is. Bij de andere treden ligt dit minder voor de hand. Zeker bij trede 4 en 5 wordt een kortstondig verblijf op de trede verwacht (zie de punten hierna). De personen uit de tabel op trede 2b worden intensief begeleid, maar deze begeleiding heeft (nog) niet geresulteerd in groei in treden.

- Op trede vier (aanbod <1jr) waren in Q4 2024 61 personen met een actief participatiedossier ingedeeld. Van deze personen verblijft ongeveer een derde, namelijk 20 personen, al sinds het begin van 2025 op deze trede. Van deze 20 personen verblijven 10 personen al langer dan één jaar op deze trede. De vraag rijst daarbij of en in hoeverre deze personen juist zijn ingeschaald en of dat zij de juiste begeleiding krijgen bij het uitstromen naar werk.
- Bij de personen op trede 5 (direct bemiddelbaar) is de verwachting dat zij op korte uitstromen naar betaald werk. We zien in Q4 dat 28 personen met een actief participatiedossier op deze trede verblijven. Een kwart van deze groep, namelijk 6 personen, heeft al sinds het begin van 2025 de status ‘direct bemiddelbaar’. Ook hier rijst de vraag waarom deze personen gedurende langere tijd op deze treden verblijven.

De RSD geeft hierover aan dat zij een dergelijke analyse tot op heden niet (structureel) uitvoeren. Er zijn weliswaar controles ingebouwd in het proces, maar deze richten zich voornamelijk op individuele gevallen en kijken daarmee minder naar het geheel. Zo wordt er bijvoorbeeld periodiek gecontroleerd of er klanten zijn zonder uitkering, waar het participatiedossier onverhoopt niet is afgesloten. Dit soort controles dragen bij aan het proces, maar kunnen in mindere mate gebruikt worden voor (bij)sturing. Om die reden lijkt het opportuun meer datagerichte analyses uit te voeren op het verloop en het verblijf van personen op een trede (zie verder bij de maatregelen in hoofdstuk 5).

4.6 Leeftijdsopbouw tredes

Gelet op de kenmerken van bijstand als een open-einderegeling, gaat de volgende stelling op: Hoe jonger de mensen op een lagere trede, hoe groter de kans is dat zij langdurig in de uitkering verblijven. Dit komt in de eerste plaats doordat de oudere doelgroep op kortere termijn uitstroomt vanwege het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd. Daarnaast leert de ervaring ook, dat hoe langer mensen een bijstandsuitkering ontvangen, hoe moeilijker het voor ze wordt om te participeren. Om deze reden is – naast het meerjarige verloop – ook de leeftijdsopbouw in relatie tot de trede van het zittende bestand in beeld gebracht. In onderstaande grafiek is de verdeling van alle personen met een actief participatiedossier per Q4 2025 te zien:

In Zevenaar zien we dat twee leeftijdsgroepen opvallen vanwege hun omvang. Dit zijn de mensen geboren tussen 1965 en 1975 (afgerond 1970) en de mensen geboren tussen 1995 en 2005 (afgerond 2000). Voor de eerstgenoemde groep geldt dat zij voornamelijk zijn ingeschaald op trede 1 (geen aanbod). Ervan uitgaande dat deze groep – in vergelijking met de jongeren – binnen afzienbare tijd uitstroomt naar AOW, is dit niet per definitie een schrikbarend beeld. Inzet op uitstroom en/of re-integratie van deze groep heeft een minder grote impact in het kader van doelmatigheid, dan dezelfde inzet bij jongeren. Dat laat echter onverlet dat deze doelgroep wel nog gezien dient te worden in het kader van de rechtmatigheid en het maatschappelijke aspect.

De andere doelgroep die opvalt vanwege de omvang bestaat uit personen tussen de 20 en 30 jaar oud. Zij zijn voornamelijk ingeschaald op tredes waarbij zij reeds betaald werk verrichten of waarbij zij (intensief) begeleid worden met behulp van de dienstverlening van de RSD. In het kader van doelmatigheid is het dan ook goed om te zien dat er nagenoeg niemand uit deze leeftijdsgroep is ingeschaald op trede 1. Dat de groep jongeren omvangrijk is, wordt voornamelijk ingegeven door de komst van de Participatiewet als onderdeel van de decentralisaties in 2015. Op dit moment is de instroom voor de Wsw gestopt en een gedeelte van de Wajong in de Participatiewet opgegaan. Hierdoor is de doelgroep die aangewezen is op de gemeente uitgebreid. Daarnaast is de omvang bij de

jongeren in lijn met een landelijke trend, waarin in groeiende mate sprake is van jongeren met (meervoudige) problematiek, zoals schulden, vroegtijdig schoolverlaten, (mentale) gezondheid en instabiele thuissituaties.¹⁰ Deze problematiek overstijgt het participatiedomein (werk en inkomen) en vraagt om een meer integrale aanpak binnen het gehele sociale domein.

Voor deze integrale aanpak is het essentieel dat alle betrokken partijen samenwerken en hun eigen domein overstijgen. Daarbij valt te denken aan samenwerking tussen werk en inkomen, maar ook met schuldhulpverlening, onderwijsinstellingen en leer-ontwikkelbedrijven. Tot op heden komt deze samenwerking nog niet altijd in de volle omvang van de grond tussen de gemeente Zevenaar, de RSD en ketenpartners. Er worden drempels ervaren bij elkaars toegankelijkheid en bereikbaarheid, terwijl het juist belangrijk is dat alle betrokkenen de gezamenlijke opdracht erkennen en hun taken complementair aan elkaar, in plaats van naast elkaar, uitvoeren. Voorbeelden hiervan zijn:

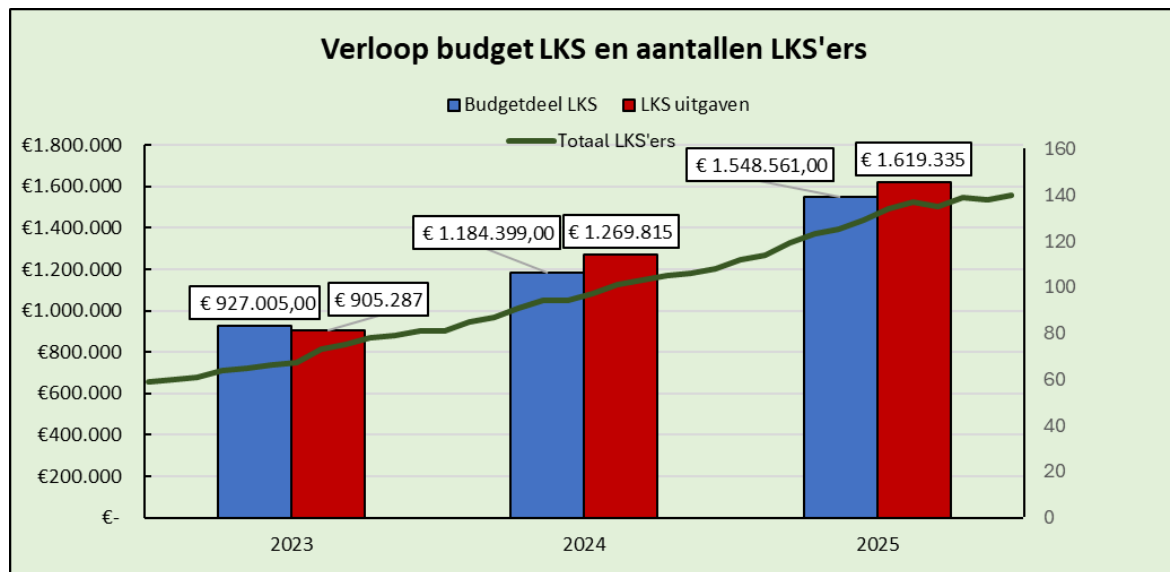
- De brug slaan tussen doelmatigheid en rechtmatigheid bij inburgeraars. De inburgering vindt plaats bij de gemeente en de inburgeraars zijn daarbij veelal geweest op een uitkering van de RSD. Idealiter wordt in gezamenlijkheid gekeken hoe inburgeraars zo goed mogelijk kunnen inburgeren en zo snel mogelijk kunnen participeren, waardoor zij zo snel mogelijk uit bijstandsbehoeftige omstandigheden geraken. Op dit moment kan de RSD een gedeelte van de inburgeraars nog niet helpen in hun (aanstaande) zoektocht naar werk, omdat het inburgeringstraject voorrang krijgt. Niet ondenkbaar is een oplossing, waarbij inburgering en participatie naast elkaar kunnen bestaan, als taalbarrières en barrières tussen de twee domeinen worden weggenomen.
- Elkaar vinden in het grensgebied tussen arbeidsmatige dagbesteding (Wmo-taak uitgevoerd door de gemeente, waarbij juridisch geen sprake is van loonwaarde conform definitie Participatiewet) en LKS-trajecten (Participatiewettaak, uitgevoerd door de RSD met een wetmatige ondergrens van 30% loonwaarde conform Participatiewet).
- Het (vroegtijdig) signaleren van schuldenproblematiek is een gezamenlijke taak, waarbij signalering plaatsvindt bij de toets op rechtmatigheidsaspecten (vermogen en inkomen) bij de RSD. Tegelijkertijd vindt de daadwerkelijke schuldhulpverlening plaats bij de gemeente.
- De Participatiewet is gericht op personen van 18 jaar tot de AOW-gerechtigde leeftijd. Voordat mensen de leeftijd van 18 jaar bereiken, kan het voorkomen dat zij al in beeld zijn van de gemeente (via de Jeugdwet) of ketenpartners (zoals het speciaal onderwijs). Specifiek voor deze (kwetsbare) jonge doelgroep draagt een warme overdracht bij aan het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt van deze groep.

Bij de maatregelen gericht op tekortreductie (hoofdstuk 5) gaan wij verder op de integrale aanpak in.

4.7 Ontwikkelingen Loonkostensubsidie

In de onderstaande grafiek is het aantal mensen dat aan het werk is met behulp van loonkostensubsidie (hierna: LKS'ers) weergegeven voor de gemeente Zevenaar. Deze aantallen zijn afgezet tegen de uitgaven voor LKS en het budget voor LKS van de gemeente Zevenaar.

¹⁰ <https://www.divosa.nl/nieuws/meer-jongeren-de-bijstand-cijfers-cbs-sluiten-aan-bij-zorgen-gemeenten>

Het aantal personen met LKS is in de afgelopen 3 jaar gestegen van 59 (januari 2023) naar 140 personen (ultimo december 2025). Hieruit blijkt de intensievere inzet zoals geschetst door de RSD en zoals uiteengezet in hoofdstuk 4.1, waarin ook de verwachte budgetstijging in 2026 á € 265.000 is doorgerekend. Naast deze financiële prikkel, betekent dit ook dat: 1.) meer mensen aan het werk zijn en 2.) de kans kleiner is dat zij (nog) bijstand ontvangen.

Tegelijkertijd met de budgetstijging, zullen ook de kosten voor LKS in de toekomst blijven stijgen. Op deze kosten kan ook – tot op zekere hoogte – invloed worden uitgeoefend. De volgende factoren zijn daarbij van invloed:

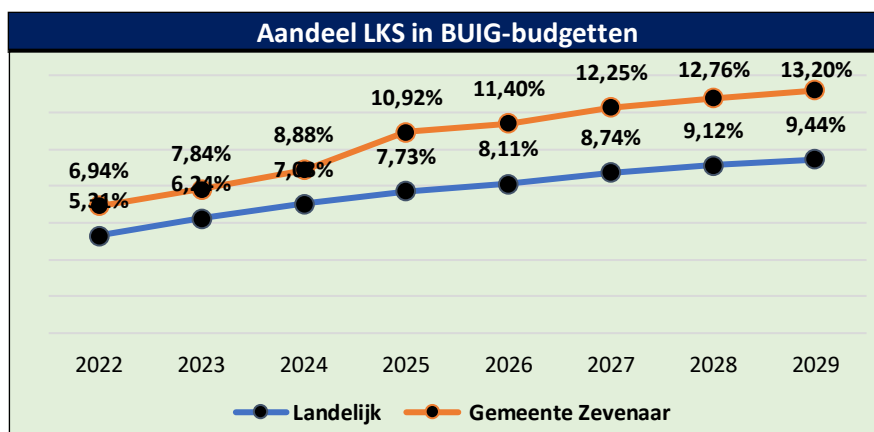
- De loonwaarde: dit kan een forfaitaire of een gemeten loonwaarde zijn. Het gebrek aan loonwaarde (ten opzichte van het wettelijk minimumloon) wordt immers gecompenseerd met LKS. De loonwaarde ligt gemiddeld op 55,77 procent, dit is hoger dan landelijk gemiddeld. Het ligt daardoor niet direct in de lijn der verwachting dat de gemiddelde loonwaarde met behulp van aanvullende maatregelen verder zal stijgen.
- De deeltijdfactor: het aantal uur dat iemand met LKS per week werkt. Deze cijfers zijn niet beschikbaar op detailniveau over meerjarige periode. Op het moment dat deze cijfers wel inzichtelijk worden gemaakt, kan berekend worden hoeveel budgetruimte ontstaat als personen die deeltijd werken met LKS meer uren per week gaan werken waardoor ze minder afhankelijk worden van (aanvullende) bijstand.
- De leer- en ontwikkelpotentie: uitgedrukt in de treden van de arbeidsmarktladder (conform definitie RSD). Hiermee wordt bedoeld dat personen met een hogere leer- en ontwikkelpotentie kunnen stijgen in loonwaarde of deeltijdfactor en daarmee wellicht sneller uitstromen naar regulier werk. De tabel laat de verhoudingen van de totale doelgroep LKS (met of zonder samenloop met een uitkering) eruit zien:

Omschrijving trede	Aantallen LKS		
	Enkel LKS	Samenloop met uitkering	Totaal
Trede 2b (intensieve dienstverlening)	1	1	2
Trede 4 (aanbod <1jr)	2	2	4
Trede 5 (direct bemiddelbaar)	1	1	2
Trede 6 (betaald werk, zonder groeipotentie)	39	7	46
Trede 6 (betaald werk, met groeipotentie)	86	5	91
Totaal	129	16	145

Verreweg de meeste personen met LKS ontvangen niet tevens nog een uitkering als aanvulling op hun salaris, vanwege deeltijdwerk. Bovendien is de groep zonder groeipotentie, in de meerderheid in de groep die samenloop heeft met de uitkering. Het lijkt om die reden niet opportuun om meer in te zetten op de groep waarin samenloop bestaat. Wat voorts opvalt is dat twee derde van de groep die geen samenloop heeft met een uitkering, groeipotentie heeft. Dit illustreert dat inzet op LKS een springplank kan bieden voor instroom in een reguliere dienstbetrekking, dan wel vermindering van de hoogte LKS die de gemeente betaald.

- De hoogte van de normbedragen; de hoogte van de LKS is afgeleid van het wettelijk minimumloon. Dit is niet beïnvloedbaar, het Rijk past deze bedragen halfjaarlijks aan.
- Het aantal personen met een indicatie ‘nieuw beschut’ (hierbij is het relevant of deze personen met behulp van LKS aan het werk zijn).

De omvang, dan wel inzet van LKS door Zevenaar kan vergeleken worden met alle andere Nederlandse gemeenten door het aandeel LKS in de BUIG van Zevenaar te vergelijken met het landelijke gemiddelde aandeel LKS in de totale BUIG. Dit is te zien in onderstaande grafiek:

Doordat het aandeel van Zevenaar structureel boven het landelijke gemiddelde ligt én doordat het verschil oploopt, kan gesteld worden dat de inzet op LKS bovengemiddeld intensief is. Dit is te prijzen en is ligt bovendien in lijn der verwachting op basis van de toenemende aantallen en stijgende LKS uitgaven van de gemeente in de afgelopen jaren (zie ook 4.1 budgetontwikkeling). Wel bestaat de indruk dat nog meer aanvullende inzet mogelijk (en noodzakelijk) is. Hoewel Zevenaar relatief gezien boven het landelijke gemiddelde uitgeeft aan LKS, zijn er gemeenten met nog hogere inzet. Dit laat zien dat er nog mogelijkheden zijn om LKS verder te intensiveren ten behoeve van verdere tekortreductie. In hoofdstuk vijf wordt daarom stilgestaan bij de impact van aanvullende inzet op LKS.

Tot slot kunnen voor wat betreft LKS kijken naar de taakstelling nieuw beschut (hierna: NBW). Voor 2025 houdt het Rijk rekening RSD-breed met een taakstelling van 35 plaatsingen NBW, maar tot nu toe zijn er binnen de RSD slechts 13 inwoners werkzaam op beschutte werkplekken. Wel staan RSD-breed nog 9 personen op de wachtlijst bij het UWV voor het krijgen van een indicatie NBW. Specifiek voor Zevenaar wachten nog 6 inwoners op een indicatie. Zodra deze indicaties zijn afgegeven, kunnen deze inwoners geplaatst worden. Ook voor NBW geldt dat intensivering van de inzet, in lijn met de taakstelling, kan helpen bij verdere tekortreductie. Hier gaan wij in hoofdstuk vijf nader op in.

4.8 Conclusie oorzaken tekort

Gelet op het voorgaande lijkt er geen sprake te zijn van één duidelijke incidentele oorzaak van het tekort over 2025. Wel is wederom sprake van het structurele probleem op het ‘uitkeringen-deel’ van het BUIG-budget. Dit budgetaandeel was al klein, maar is in 2025 ten opzichte van 2024, nog kleiner geworden. Er bestaat een kloof tussen het aantal bijstandsgezinnen dat het Rijk modelmatig voorspelt en de aantallen die in Zevenaar daadwerkelijk bijstand ontvangen. De afgelopen jaren heeft de gemeente Zevenaar – omdat de budgetverdeling geen recht lijkt te doen aan de feitelijke situatie – bezwaar gemaakt bij het Rijk over de budgetverdeling. De aanhoudende inzet op LKS, een licht dalend uitkeringsbestand én een desondanks stijgend tekort, bieden aanknopingspunten om deze bezwaarprocedures met moverende redenen en omkleed met onderbouwende stukken te blijven voeren.

Naast het verdeelmodel zijn er ook aanknopingspunten voor tekortreductie waar Zevenaar en de RSD wél invloed op hebben. Intensivering van de inzet op LKS is daarbij een belangrijk sturingsmechanisme. Uit onze analyse blijkt verder dat er mogelijkheden zijn om gericht invulling te geven aan het beheersingsvraagstuk. Aanknopingspunten daarvoor zijn dat er over de jaren heen minder wordt ingezet op handhaving en dat relatief minder wordt bijverdiend door uitkeringsgerechtigden. Daarnaast laat de analyse van de tredes uit het uitkeringsbestand patronen zien die niet gelijk in de lijn der verwachtingen liggen. Zo is er een groep personen die in 2025 niet zijn uitgestroomd, maar wel zijn ingeschaald op een trede waarbij dit wél de verwachting was.

In het volgende hoofdstuk gaan wij in op de reeds bestaande maatregelen die bijdragen aan de reductie van het tekort. Daarbij plaatsen we deze maatregelen in het licht van de hiervoor genoemde aandachts- en aanknopingspunten. In dat kader geven wij ook aanbevelingen ten behoeve van nieuw te treffen maatregelen. De verwachting is dat hiermee een beter beeld kan worden geschetst over het instrumentarium van de RSD en de nader te nemen tekortreducerende maatregelen.

5. De maatregelen gericht op tekortreductie

In dit hoofdstuk gaan wij kort in op de historisch genomen maatregelen en geven wij een advies over de te nemen maatregelen ten behoeve van tekortreductie.

5.1 Reeds genomen maatregelen

In de afgelopen jaren zijn meerdere maatregelen toegezegd in het kader van tekortreductie. Omdat deze maatregelen niet in een samenvattend overzicht of vastgesteld (beleids)stuk zijn opgenomen, hebben wij ze in onderstaande tabel weergegeven:

Bron:	Omschrijving maatregel:
Eerdere aanvragen vangnetuitkering 2022 en 2023)	<p>Maatregelen aanvraag vangnetuitkering 2022: (1) voortzetten huidig beleid, (2) integrale samenwerking, (3) taallessen, (4) Activerend werk, (5) Samen in beweging, (6) Inzetten op loonkostensubsidie, (7) prestatiegerichte afspraken en (8) informatiemanagement.</p> <p>Aanvullende maatregelen aanvraag vangnetuitkering 2023:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uitbreiding van de doelgroep van inwoners die actieve begeleiding krijgt vanaf trede 2b naar trede 1 en 2a. Waar mogelijk voorbereidende trajecten naar werk, anders om naar vermogen mee te doen in de maatschappij of toeleiding naar hulpverlening. 2. Uitbreiding begeleiding van de doelgroep van inwoners met onbenut arbeidspotentieel. Specifiek mensen met een migratieachtergrond, mensen met een arbeidsbeperking en werkenden met LKS. 3. Start met een pilot gericht op het verbeteren van de situatie van mensen met meervoudige problematieken. Dit is een samenwerking tussen gemeente en RSD.
Bestuurlijke opdracht RSD De Liemers	<p>De door de RSD gehanteerde pijlers zijn in lijn met de voorgenomen maatregelen uit 2022 en 2023 zoals hierboven omschreven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het benutten van arbeidspotentieel; • Het duurzaam aan het werk houden van mensen; • Het bevorderen van maatschappelijke participatie wanneer werk (nog) niet aan de orde is. <p>Om het nieuwe beleid meetbaar te maken, zijn in de bestuurlijke opdracht (Liemersbreed) indicatoren gedefinieerd. De volgende 'indicatoren en bijbehorende doelstellingen (KPI's) zijn benoemd en daar wordt door de RSD ook als zodanig (per gemeente) over gerapporteerd:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 250 inwoners per jaar zijn geplaatst op werk, scholing, bedrijf of beroep waarvan minimaal 75 met een arbeidsbeperking. 2. 200 inwoners zijn werkfit gemaakt. 3. Minimaal 80% heeft een duurzame plaatsing, of te wel langer dan 6 maanden werk. 4. Stijging van het percentage 'mensen aan het werk met een loonkostensubsidie is jaarlijks minimaal 10%. 5. 30% (270 van de +/- 900) van de inwoners die onder de groep zorg en ondersteuning valt (in trede 1 en 2a), krijgt actieve begeleiding. 6. Van de preventieve informatie- en adviesgesprekken met jongeren (gemiddeld 200 per jaar) stroomt er maximaal 25% door naar de uitkering. 7. Van de jongeren die, na het informatie- en adviesgesprek, in de caseload komen, is 90% (met uitzondering van de groep met een (tijdelijke) ontheffing) actief.
Bestuurlijk memo 'Focus op werk'	<p>De concrete acties zijn verwerkt in een plan van aanpak: 'Focus op Werk en andere maatregelen'. De effectuering van de maatregelen in praktijk heeft voornamelijk ad-hoc en niet in de volle omvang plaatsgevonden.</p>
Maandrapportages RSD De Liemers	<p>De gemeente Zevenaar heeft, in samenwerking met RSD de Liemers, een aantal specifiek op Zevenaar gerichte maatregelen ingezet om het tekort op het BUIG-budget terug te dringen (hierna: aanvullende maatregelen). Deze maatregelen zijn onderdeel van de bestuurlijke opdracht RSD Liemers 2024-2026 en zijn nader toegelicht in de bestuurlijke rapportages</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gerichte begeleiding naar werk voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt 2. Versterking van handhaving en naleving 3. Direct werk

In onze tussenrapportage hebben we de maatregelen inhoudelijk meer in detail uiteengezet en daarover de volgende conclusies getrokken:

- Er bestaat een zekere overlap tussen de verschillende maatregelen waardoor niet altijd duidelijk is hoe de verschillende ‘pakketten’ met maatregelen zich tot elkaar verhouden. Het is niet altijd duidelijk welke maatregelen daadwerkelijk zijn geïmplementeerd en hoe deze maatregel zich verhouden tot de andere maatregelen zoals genoemd in eerdere aanvragen, de bestuurlijke opdracht, het memo ‘Focus op ‘Werk’ of de maandrapportages.
- De resultaten van de voorgenomen maatregelen op het gebied van bereik (aantallen), efficiëntie (doelmatigheid) en effectiviteit (doeltreffendheid) worden niet altijd gemeten of anderszins objectief zichtbaar geëvalueerd. Op het moment dat evaluaties plaatsvinden, wordt de uitkomst niet altijd systematisch vastgelegd, noch gebruikt voor bijsturing van beleid of maatregelen. Hierdoor is het moeilijk te beoordelen of en in hoeverre een specifieke maatregel heeft bijgedragen aan tekortreductie.
- De wisselwerking tussen doelmatigheid (werk) en rechtmatigheid (inkomen) binnen de bedrijfsvoering is voor verbetering vatbaar. Hoe groter de kloof tussen beiden, hoe groter het risico dat ze elkaar bijten, in plaats van dat ze complementair aan elkaar zijn bij de uitvoering van de Participatiewet.
- Samenwerking tussen de gemeente Zevenaar, RSD en ketenpartners verloopt nog niet altijd vlekkeloos.

5.2 Conclusie en aanbevelingen maatregelen

De maatregelen komen historisch gezien voornamelijk ad-hoc tot stand en een overkoepelende visie op het reduceren van het tekort is niet in de volle omvang aanwezig. Daarom adviseren wij meer cohesie aan te brengen in de verschillende maatregelen en het te benaderen als één plan van aanpak, in plaats van losse onderdelen. Concreet adviseren wij daarbij de volgende punten:

- **Blijf inzetten op LKS en besteed aandacht aan beschut werk:**

De inzet op LKS is de meest effectieve manier om mensen in de uitkering met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te helpen. Aanvullende inzet resulteert in meer uitstroom uit de uitkering, wat tegelijk de uitkeringskosten drukt. Ambieer daarbij een inzet die vergelijkbaar is met de top 25% van gemeenten uit de vergelijkingsgroep (qua inwonersaantal). De doorrekening van aanvullende inzet is opgenomen in hoofdstuk 6.

Aanvullend merken wij op dat in Zevenaar minder mensen uit de doelgroep beschut (NBW) zijn geplaatst dan waar de taakstelling rekening mee houdt. De aanvullende financiering voor de doelgroep beschut verloopt weliswaar via de integratie-uitkering participatie in het gemeentefonds, maar de link met de BUIG is onmiskenbaar als het gaat om de aanvullende inzet op LKS. Bovendien zijn er vanuit het Rijk plannen om per 2027 de verdeelsystematiek voor de begeleidingsvergoeding aan gemeenten te wijzigen. De nieuwe systematiek gaat uit van een budgetverdeling (voor de kosten van o.a. begeleiding) op basis van realisatie. Hiermee wordt de benodigde extra inzet op de doelgroep NBW benadrukt. Het teruglopen van het budget ligt namelijk in de lijn der verwachting, als de inzet niet op het niveau van de taakstelling plaatsvindt.

- **Maak een gericht werkplan per trede van de participatieladder, gebruik daarbij de bestandsanalyse (datasturing):**
Onderzoek de opvallende punten uit de bestandsanalyse (hoofdstuk 4.4, 4.5 en 4.6) en voer zelf een dergelijke analyse periodiek uit. Stel vanuit een centrale visie op participatie, doorlooptijden en perspectief, een gerichte werkplan per trede op. Laat in dit plan ruimte voor maatwerk op uitzonderingen, zonder de uitzonderingen de aanpak te laten bepalen.
- **Misbruik en oneigenlijk gebruik-beleid (M&O-beleid):**
Stel een beleidskader vast waarin één centrale visie op beheer wordt uitgewerkt, een zogenaamd misbruik en oneigenlijk gebruik-beleid. Richt volgens deze visie een sluitend net van beheersmaatregelen in waarmee alle rechtmatigheids- en doelmatigheidsaspecten beheerst kunnen worden. Operationaliseer deze maatregelen in de werkprocessen en controles.
- **Integrale aanpak in samenwerking met de gemeente en ketenpartners:**
Zet in op samenwerking binnen het gehele sociale domein. De voorbeelden uit hoofdstuk 4.6 laten zien waar ruimte is voor verbetering. Met name als het gaat over de onderdelen van het domein die raken aan doelmatigheidsaspecten, zoals bij inburgering nadrukkelijk het geval is.

Tot slot en wellicht ter overvloed, merken wij op dat de extern getroffen maatregel door de gemeente Zevenaar – zoals door de toetsingscommissie voorgeschreven – ons onderzoek betreft. Dit rapport vormt het sluitstuk van het onderzoek en biedt handvatten aan de gemeente en de RSD om in te zetten op verdere tekortreductie.

5.3 Randvoorwaarden

Bovenstaande aanbevelingen en maatregelen dienen in de context gelezen te worden van de bedrijfsvoering zoals uiteengezet in hoofdstuk vier. Aanvullende inzet vraagt aanvullende inspanningen van de RSD, de gemeente en ketenpartners. Deze inspanningen kunnen slechts tot stand komen binnen de juiste beleidsmatige en financiële kaders. Deze kaders strekken breder dan de kaders van de BUIG, omdat zij ook raken aan de taken die niet vanuit de BUIG bekostigd worden (bijvoorbeeld participatie, begeleiding en apparaatskosten). Idealiter maken de in de GR deelnemende gemeenten vanuit hun besturende rol daarom gezamenlijk afspraken over deze kaders, rekening houdend met de positionering van de RSD binnen het gehele gemeentelijke sociale domein.

Wij adviseren daarom Zevenaar, als één van de drie gemeenten die participeert in de GR, samen met de andere gemeenten deze kaders vorm te geven. In lijn met onze laatste aanbeveling – om meer integraal samen te werken – is het opportuun om in dit proces nauw op te trekken met de RSD en samen te kijken naar de benodigde (aanvullende) inzet. Vanuit de kennis en expertise die de RSD met de doelgroep heeft, kunnen de kaders tot stand komen, rekening houdend met de behoefte en begeleiding van de doelgroep.

6. Doorrekening van de maatregelen

In dit hoofdstuk maken wij inzichtelijk wat de verwachten effecten zijn van de maatregelen. Het hoofdstuk is technisch van aard en dient primair ter onderbouwing van de aanvraag vangnetuitkering zoals de toetsingscommissie voorschrijft. Daarbij focussen we ons primair op de inzet van LKS. Dit komt doordat de overige maatregelen meer kwalitatief van aard zijn (en daarmee op termijn hun vruchten zullen afwerpen en zich daarom op korte termijn nauwelijks laten kwantificeren).

Het effect van de aanvullende inzet op LKS in 2025 en 2026 op het rijksbudget is op dit moment niet exact door te rekenen. Dit komt door de afhankelijkheid van de inzet van andere gemeenten én door prijs- en volumebijstellingen van het Rijk. Wel kan het effect van aanvullende inzet benaderd worden, door te rekenen met prognoses, voorlopige en historische cijfers omtrent de benutting van het LKS-budget door alle Nederlandse gemeenten. Daarvoor kijken we naar drie onderdelen:

- De verwachte effecten in 2026 van de aanvullende inzet in 2025 (paragraaf 6.1).
- De uitleg van de parameters voor de aanvullende inzet op LKS in 2026 (paragraaf 6.2)
- De verwachte effecten van aanvullende inzet op LKS in 2026 (paragraaf 6.3).

6.1 Effect 2025 in de budgetten 2026

Op dit moment heeft het Rijk de voorlopige budgetten voor 2026 toegekend. Deze toekenning is gebaseerd op de laatst bekende realisatiecijfers LKS uit 2024. In dit jaar had Zevenaar 0,2577% van alle landelijke kosten LKS. In september worden de budgetten definitief vastgesteld op basis van de T-1 systematiek. Daarbij kijkt het Rijk naar de uitgaven van de gemeente Zevenaar én alle andere gemeenten in 2025. Het kostenaandeel 2025 wordt vertaald naar het budgetaandeel 2026. Om de effecten uit 2025 te kwantificeren gebruiken we de volgende vastgestelde cijfers:

- Historische landelijke macrobudgetten LKS.
- Historische landelijke werkelijke uitgaven aan LKS (door alle gemeenten).
- Met bovenstaande kan het 'uitnuttingspercentage' berekend worden.
- De LKS uitgaven van Zevenaar in 2025 (let op: nog niet gecontroleerd door de accountant).
- Het totaalbudget LKS voor 2026.

Deze cijfers zijn opgenomen in onderstaande tabel:

Budgetverloop LKS Landelijk & Zevenaar						
Jaar	2022	2023	2024	2025	2026	
					Voorlopig	Verwacht
Landelijk macrobudget LKS	€ 319,4 mln.	€ 415,3 mln.	€ 515,2 mln.	€ 600,8 mln.	€ 644,4 mln.	
Landelijk werkelijke uitgaven LKS	€ 309,3 mln.	€ 393,8 mln.	€ 492,7 mln.			
Uitnuttingspercentage	96,8%	94,8%	95,6%			
LKS uitgaven Zevenaar	€ ,69 mln.	€ ,905 mln.	€ 1,27 mln.	€ 1,619 mln.		

De geel gearceerde cellen zijn op dit moment nog niet bekend, deze cijfers pas bekend in augustus (bij het indienen van alle SiSa-bijlagen). Wel kunnen we deze waarden benaderen. Als we kijken naar de ontwikkeling vanaf 2022, dan zien we dat jaarlijks gemiddeld 95,8% van het budget wordt benut door alle gemeenten. Op basis van deze geschatte uitnutting, komt het geschatte uitgaventotaal in 2025 uit op € 575,3 miljoen. Deze cijfers en de historische LKS uitgaven, kosten- en budgetaandelen van Zevenaar zijn ingevuld in de tabel:

Budgetverloop LKS Landelijk & Zevenaar						
Jaar	2022	2023	2024	2025	2026	
					Voorlopig	Verwacht
Landelijk macrobudget LKS	€ 319,4 mln.	€ 415,3 mln.	€ 515,2 mln.	€ 600,8 mln.	€ 644,4 mln.	
Landelijk werkelijke uitgaven LKS	€ 309,3 mln.	€ 393,8 mln.	€ 492,7 mln.	€ 575,3 mln.		
Uitnuttingspercentage	96,8%	94,8%	95,6%	95,8%		
LKS uitgaven Zevenaar	€ ,69 mln.	€ ,905 mln.	€ 1,27 mln.	€ 1,619 mln.		
LKS uitgaven Zevenaar	€ ,69 mln.	€ ,905 mln.	€ 1,27 mln.	€ 1,619 mln.		
Kostenaandeel Zevenaar	0,2232%	0,2299%	0,2577%	0,2815%		
Budgetaandeel Zevenaar	0,2250%	0,2232%	0,2299%	0,2577%	0,2577%	0,2815%
Budget LKS Zevenaar	€ ,719 mln.	€ ,927 mln.	€ 1,184 mln.	€ 1,549 mln.	€ 1,661 mln.	€ 1,814 mln.

Op basis van de uitgaven van Zevenaar in 2025 (€ 1,619 mln.) en de geschatte landelijke kosten, zou Zevenaar uitkomen op een geschat kostenaandeel van 0,2815%. Als dit percentage wordt gebruikt om het geschatte definitieve budget (conform T-1 systematiek) te benaderen, dan komt Zevenaar uit op een verwacht definitief budget van € 1,814 miljoen (0,2815% * € 644,4 mln.). Dit komt neer op een verwachte stijging van circa € 153.000 bovenop het voorlopige LKS-budget 2026. Deze budgetstijging is bedoeld om aanvullende inzet op LKS in 2026 te bekostigen. Deze inzet is immers nodig om mensen vanuit de uitkering aan het werk te helpen en zo het tekort op de BUIG verder te reduceren.

6.2 Parameters aanvullende inzet op LKS

Om de effecten van aanvullende inzet op LKS in 2026 te berekenen, zetten we de kosten voor het betalen van één jaar uitkering af tegen de kosten van één jaar LKS. Omdat er zowel bij uitkeringen als bij LKS meerdere factoren de prijs bepalen en er daardoor geen generieke prijs te noemen is, gaan wij uit van drie parameters;

- de maximale kosten van een uitkering voor gehuwden.
- de maximale kosten van een uitkering voor een alleenstaande.
- de kosten van een LKS op basis van de landelijk gemiddelde loonwaarde van een fte.

Gehuwden of personen die daarmee gelijkgesteld worden, ontvangen vanaf januari 2026 een normbedrag ter hoogte van circa € 2.000 per maand. Iedere maand wordt over dit bedrag tevens vakantiegeld gereserveerd. Dit komt neer op een totale verstrekking aan gehuwden van circa € 25.950 per jaar. Over dit bedrag betaalt de gemeente belastingen. Deze afdrachten komen – rekening houden met de heffingskorting – neer op € 12.500 per jaar. In totaal zijn de maximale kosten van een uitkering voor gehuwden € 38.450 per jaar.

Berekening uitkeringskosten (gehuwden)	
Normbedrag per maand	€ 2.002,13
Normbedrag per jaar	€ 24.025,56
VT	€ 1.922,04
Norm incl. VT per jaar	€ 25.947,60
Afdrachten (60,19%)	€ 15.617,86
Correctie heffingskorting	€ 3.115,00
Afdrachten netto	€ 12.502,86
Prijs uitkering gehuwden	€ 38.450,47

Eenzelfde berekening kan gemaakt worden voor een alleenstaande. Deze krijgt een lager normbedrag per maand, namelijk circa € 1.400. De berekening voor een alleenstaande is verder gelijk aan de berekening voor gehuwden. Als alle componenten worden door-gerekend dan komen de maximale kosten van een uitkering voor een alleenstaande uit op € 26.000 per jaar.

Berekening uitkeringskosten (alleenstaande)	
Normbedrag per maand	€ 1.401,50
Normbedrag per jaar	€ 16.818,00
VT	€ 1.345,44 +
Norm incl. VT per jaar	€ 18.163,44
Afdrachten (60,19%)	€ 10.932,57
Correctie heffingskorting	€ 3.115,00 -
Afdrachten netto	€ 7.817,57 +
Prijs uitkering alleenstaande	€ 25.981,01

De berekening van de prijs van een LKS kent meerdere parameters. We vermenigvuldigen allereerst het minimumloon per uur in 2026 met de uren van een standaardwerkweek in CAO Aan de slag (CAO voor sociaal ontwikkelbedrijven), namelijk 37. Dit vermenigvuldigen we met 4,33 (weken per maand) en 12 (maanden per jaar), om te komen tot een minimumloon per jaar.

Berekening prijs LKS per persoon	
Minimumloon 26 per uur	€ 14,71
Uur cf. CAO	37
Minimumloon per jaar	€ 28.302,04
VT per maand (8%)	€ 2.264,16 +
Minimumloon incl VT	€ 30.566,20
Werkgeverslasten (25%)	€ 7.641,55
Totaal incl. WGL	€ 38.207,75 +
Loonwaarde 50%	€ 19.103,88 -
Prijs LKS per persoon	€ 19.103,88

Een medewerker met LKS ontvangt vakantiegeld en een werkgever betaald over het loon inclusief vakantiegeld, werkgeverslasten (in de Participatiewet vastgesteld op 25%). Ook deze lasten nemen we per jaar mee. De vergoeding aan de werkgever vanuit de gemeente is afhankelijk van de loonwaarde van de werknemer. De gemiddeld gemeten loonwaarde komt uit op circa 50%. De tegenhanger van de loonwaarde is LKS, of het 'gebrek aan loonwaarde', ter hoogte van de andere 50%. De LKS wordt berekend door het gebrek aan loonwaarde (50%) te vermenigvuldigen met het totaalloon, inclusief vakantiegeld en werkgeverslasten. De LKS per jaar komt daarmee uit op circa € 19.100 per jaar.

6.3 Effecten aanvullende inzet op LKS (2026)

Het tekort in 2025 bedroeg circa € 791.000. Dit tekort zal in 2026 naar verwachting lager uitvallen omdat het budgetaandeel het uitkeringen-deel in 2026 met 0,001% is gestegen. Hierdoor heeft de gemeente absoluut gezien € 58.000 meer budget voor het uitkeringen-deel dan in 2025. Dit aandeel wordt over 2026 niet meer gewijzigd (de hoogte van het totale macrobudget is (mogelijk) nog wel aan verandering onderhevig). Het fictief resterend te compenseren tekort zou dan uitkomen op circa € 734.000.

Dit tekort kan opgelost worden door alleenstaanden en/of gehuwden die momenteel een uitkering ontvangen, volledig te laten uitstromen.¹¹ Daarbij is het uiteraard relevant of zij al dan niet met behulp van LKS uitstromen. Ook is het relevant dat de prijzen genoemd in paragraaf 6.2 maximale prijzen zijn. Rekening houdend met deze uitgangspunten, gaat het feitelijk gaat het om vier opties omtrent uitstroom om het tekort te reduceren (bij gelijkblijvende macro-economische en lokale omstandigheden), namelijk:

¹¹ Het is uiteraard ook mogelijk om bijverdiensten te stimuleren (al dan niet met behulp van deeltijd LKS). Dit helpt ook bij het verlagen van de totale uitkeringslasten (zie ook hoofdstuk 4.2). Deze mogelijkheid rekenen we omwille van de complexiteit in deze exercitie echter niet door.

1. Alleenstaanden laten uitstromen, zonder behulp van LKS.
2. Alleenstaanden laten uitstromen, met behulp van LKS.
3. Gehuwden laten uitstromen, zonder behulp van LKS.
4. Gehuwden laten uitstromen, met behulp van LKS

De verwachte impact per uitkeringsdossiers minder is conform de berekeningen uit paragraaf 6.1 in de tabel weergegeven:

Verwacht impact op resultaat	
Uitstroom alleenstaande = prijs uitkering alleenstaande	€ 25.981,01
Uitstroom alleenstaande naar LKS = Prijs uitkering alleenstaande minus aanvullende kosten LKS	€ 6.877,14
Uitstroom gehuwden = uitkering gehuwden	€ 38.450,47
Uitstroom één van de gehuwden naar LKS = Prijs uitkering gehuwden - minus aanvullende kosten LKS	€ 19.346,59

Op basis van deze bedragen wordt inzichtelijk welke uitstroom benodigd is om het fictieve restende tekort van de gemeente van € 734.000 te compenseren:

Besparingsmogelijkheden om € 734.010 te compenseren		
Uitstroom alleenstaanden	28,3	x € 25.981
Uitstroom alleenstaanden naar LKS	106,7	x (€ 25.981 - € 19.104)
Uitstroom gehuwden	19,1	x € 38.450
Uitstroom gehuwden naar LKS	37,9	x (€ 38.450 - € 19.104)

Per regel is iedere optie doorgerekend. Dit betekent dat het tekort met de uitstroom van circa 28 alleenstaanden opgelost kan worden, zonder dat uitstroom van een andere categorie nodig is. Dit betekent daarmee dus ook dat het mogelijk is om met een mix van bovenstaande aantallen (groen gearceerd) het tekort terug te dringen.

Hierover is met de gemeente en de RSD afstemming geweest. Het lijkt niet opportuun dat in 2026 (een mix van) deze uitstroom gerealiseerd kan worden, daarvoor zijn de aantallen simpelweg te hoog. Om die reden is bij de maatregelen in hoofdstuk vijf gekozen om een meer realistische ambitie te formuleren. Namelijk om een inzet op LKS – gelijkwaardig met de top 25% van de vergelijkingsgroep (gemeenten met een gelijk aantal inwoners) – te ambiëren. In de tabel zijn de budgetaandelen van de vergelijkingsgroep opgenomen:

Geschat kostenaandeel Zevenaar 2025:	0,2815%
Vergelijkingsgroep:	
Minimaal budgetaandeel	0,0994%
Maximaal budgetaandeel	0,5513%
Gemiddeld budgetaandeel	0,2384%
Grens top 75% budgetaandeel	0,3514%
Gap Zevenaar vs. grens:	0,0700%

De gap van het kostenaandeel van Zevenaar, ten opzichte van de grens van het budgetaandeel uit de vergelijkingsgroep van 2025 (0,07%) representeert een kostenstijging LKS van circa € 450.000 (op basis van het budget 2026). Dit staat gelijk aan de kosten van 24 personen die met de gemiddelde kosten LKS uit paragraaf 6.2 aan het werk gaan. Indien deze personen: 1.) duurzaam aan het werk

worden geholpen met behulp van LKS, 2.) daarmee volledig uitstromen uit de uitkering en 3.) gemiddeld verdeeld zijn over de uitkeringsdossiers voor gehuwden en alleenstaanden, ziet de berekening van de verwachte besparing op de BUIG – ondanks de aanvullende kosten voor LKS – er als volgt uit:

Besparingsmogelijkheden:			
Uitstroom alleenstaanden naar LKS	12,0	x (€ 25.981 - € 19.104)	= € 82.525,7
Uitstroom gehuwden naar LKS	12,0	x (€ 38.450 - € 19.104)	= € 232.159,1
Totaal:			= € 314.684,7

Het resterende tekort over 2026 zou dan – op basis van bovenstaande aannames– uitkomen op circa € 419.000.

6.4 Conclusie doorrekening maatregelen

Daarbij merken wij wel op dat de verwachte aanvullende inzet niet per 1-1-2026 zal kunnen starten, waardoor het daadwerkelijke effect van aanvullende inzet gedurende 2026 wellicht lager kan uitvallen. Wel biedt bovenstaande inschatting een gedegen onderbouwing voor de aanvraag vangnetuitkering en geeft het betrokkenen inzicht in de impact van de inzet op LKS en de afhankelijkheid van macro-economische effecten of bijstellingen. Het resterende tekort, dat overblijft nadat de geambieerde aanvullende inzet LKS in 2026 heeft plaatsgevonden, benadrukt dat ook na 2026 aanvullende inzet noodzakelijk blijft om meer uitstroom te realiseren. Daarnaast laat het zien dat naast LKS – als belangrijkste sturingsmechanisme – ook de andere aanbevolen maatregelen benodigd zijn om op kortere termijn het tekort verder te reduceren. Het advies uit hoofdstuk vijf luidt dan ook in te zetten op het vormen van een sluitend net aan beheersmaatregelen, ingegeven door een geoperationaliseerd M&O-beleid, waarin de visie op beheer (zowel recht- als doelmatigheid) tot uiting komt. Dit geheel draagt bij aan uitstroom en verlaging van de uitkeringskosten (onder andere door maatregelen, inkomsten, deeltijd werk en handhavingsonderzoeken). Een periodieke analyse van het uitkeringsbestand en integrale samenwerking tussen de gemeente, de RSD en ketenpartners helpen hier invulling aan te geven.

7. Tot slot

In deze rapportage hebben wij u verslag gedaan van onze analyses in het kader van de aanvraag vangnetuitkering Participatiewet. Onze werkzaamheden zijn verricht conform de opdrachtbevestiging van 13 oktober 2025. Wij vertrouwen erop met deze rapportage voldaan te hebben aan uw opdracht.

Mocht u naar aanleiding van deze rapportage nog vragen hebben, of nadere informatie willen ontvangen, dan kunt u contact opnemen met Jeroen Mulders van Adlasz op 06 - 5885 9143 of via jeroen.mulders@adlasz.nl.

Met vriendelijke groet,

R. Korsmit RA
Partner

BIJLAGE: WAS – WORDT tabel

Wijziging artikel 1 – onderdeel a (definitie doelgroep)

WAS

a. doelgroep: personen als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a, van de Participatiewet.

WORDT

a. doelgroep:

- personen als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a, van de Participatiewet; en
- personen als bedoeld in artikel 7a van de Participatiewet.

(Overige onderdelen van artikel 1 blijven ongewijzigd.)

Wijziging toelichting artikel 1 – onderdeel a (doelgroep)

WAS

De oorspronkelijke toelichting beschreef uitsluitend de doelgroep op basis van artikel 7, eerste lid, onder a, Participatiewet. Jongeren die onder artikel 1 of vielen of onder artikel 7a vielen nog niet binnen de doelgroep. Ook verwees de toelichting naar artikel 7, derde lid, Participatiewet voor de uitzonderingen op de doelgroep.

(Volledige oorspronkelijke tekst komt hiermee te vervallen.)

WORDT

De doelgroep wordt in de basis gevormd door personen zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a, van de Participatiewet.

Het betreft – voor zover in de gemeente Zevenaar woonachtig – in ieder geval:

- personen die algemene bijstand ontvangen;
- personen als bedoeld in artikel 34a, vijfde lid onderdelen b en c, artikel 35, vierde lid onderdelen b en c, en artikel 36, derde lid onderdelen b en c van de Wet WIA, tot het moment dat het inkomen uit arbeid in dienstbetrekking gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en in die periode geen loonkostensubsidie is verleend;
- personen als bedoeld in artikel 10, tweede lid, van de Participatiewet;
- personen met een nabestaanden- of wezenuitkering op grond van de ANW;
- personen met een uitkering op grond van de IOAW;
- personen met een uitkering op grond van de IOAZ;
- personen zonder uitkering; en steeds voor zover zij voor arbeidsinschakeling zijn aangewezen op een door het college aangeboden voorziening.

Met ingang van 1 januari 2026 is de doelgroep uitgebreid door inwerkingtreding van de Wet van school naar duurzaam werk. Gemeenten krijgen op grond van het nieuwe artikel 7a van de Participatiewet de bevoegdheid om ondersteuning en voorzieningen aan te bieden aan in beginsel

alle jongeren tot 27 jaar die ondersteuning nodig hebben bij de stap naar werk, scholing of het behoud van werk. Het betreft onder meer:

- jongeren voor wie het volgen van onderwijs niet mogelijk of niet passend is;
- jongeren voor wie de school de gemeente om ondersteuning vraagt;
- jongeren die hoger onderwijs volgen;
- jongeren die vallen onder het huidige artikel 10f Participatiewet (dat opgaat in artikel 7a).

Personen als bedoeld in artikel 7, derde lid, Participatiewet vallen niet onder de doelgroep van deze verordening. Dit betreft jongeren:

- a. jonger dan 27 jaar die uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs kunnen volgen;
- b. die zich hebben gemeld voor bijstand en zich in de verplichte zoekperiode van vier weken bevinden; of
- c. die een uitkering ontvangen van UWV, tenzij het gaat om een persoon uit de doelgroep loonkostensubsidie of een persoon als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, onder 2° Participatiewet.

Wijziging artikel III – Inwerkingtreding

WAS

Inwerkingtreding zoals opgenomen in de Re-integratieverordening Participatiewet 2024 (zonder terugwerkende kracht).

WORDT

1. Deze wijzigingsverordening treedt in werking de dag na bekendmaking en werkt terug tot en met 1 januari 2026.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Eerste wijziging Re-integratieverordening Participatiewet 2024 gemeente Zevenaar.

Re-integratieverordening Participatiewet 2024 gemeente Zevenaar

Onderstaande betreft de integrale tekst van de Re-integratieverordening Participatiewet 2024 gemeente Zevenaar, zoals deze luidt nadat de Eerste wijziging Re-integratieverordening Participatiewet 2024 gemeente Zevenaar is vastgesteld bij raadsbesluit d.d. 22 april 2026, Z/25/504915 – INT/25/1277981.

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. doelgroep:
 - personen als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a, van de Participatiewet; en
 - personen als bedoeld in artikel 7a van de Participatiewet.
- b. grote afstand tot de arbeidsmarkt: deelname aan de arbeidsmarkt is redelijkerwijs niet mogelijk binnen één jaar;
- c. interne werkbegeleiding: door een collega geboden dagelijkse werkbegeleiding op de werkvloer omdat de werknemer anders niet in staat is zijn werkzaamheden uit te voeren, en waarbij sprake is van meer dan de gebruikelijke begeleiding van een werknemer op een werkplek;
- d. jobcoaching: door een erkende deskundige geboden methodische ondersteuning aan personen met een arbeidsbeperking en aan werkgevers, gericht op het vinden en behouden van werk; Indien nodig kan de ondersteuning zich ook (tijdelijk) richten op meerdere levensgebieden om duurzaam op de werkplek te functioneren;
- e. korte afstand tot de arbeidsmarkt: deelname aan de arbeidsmarkt is redelijkerwijs mogelijk binnen één jaar;
- f. mantelzorg: langdurige zorg gedurende ten minste 3 maanden en voor minimaal 8 uur per week die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende door personen uit diens directe omgeving, waarbij zorgverlening rechtstreeks voortvloeit uit de sociale relatie en de gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar overstijgt;
- g. overige voorzieningen: voorzieningen als bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onder f, van de wet;
- h. persoonlijke ondersteuning bij werk: ondersteuning als bedoeld in artikel 10, eerste en derde lid, van de wet en begeleiding op de werkplek als bedoeld in artikel 10da van de wet;
- i. praktijkroute: het proces om de persoon, behorend tot de doelgroep, toegang tot het doelgroepenregister te laten verkrijgen op basis van loonwaardevaststelling op de werkplek;
- j. voorziening: door het college noodzakelijk geachte voorziening, gericht op arbeidsinschakeling waaronder mede wordt begrepen persoonlijke ondersteuning bij het verrichten van opgedragen taken;
- k. werkgever: degene die op basis van een arbeidsovereenkomst de bevoegdheid heeft om de arbeid van een werknemer gedurende een overeengekomen periode aan te wenden in zijn organisatie;
- l. werknemer: persoon die op basis van een arbeidsovereenkomst arbeid verricht bij de werkgever, daaronder begrepen een persoon als bedoeld in artikel 10d eerste of tweede lid van de wet met wie de werkgever een dienstbetrekking is aangegaan, dan wel dit van plan is;
- m. wet: Participatiewet.
- n. Activerend Werk: WMO-voorziening voor dagbesteding. Een klein deel van de deelnemers heeft de potentie om (mogelijk) door te groeien naar betaald werk (met ondersteuning). Die mogelijkheid is er.

Hoofdstuk 2. Beleid en evaluatie

Artikel 2. Evenwichtige verdeling en evaluatie

1. Het college kan de in deze verordening opgenomen voorzieningen aanbieden aan personen die behoren tot de doelgroep.
2. Het college houdt bij het aanbieden van de in deze verordening opgenomen voorzieningen rekening met de omstandigheden en functionele beperkingen van een persoon. De omstandigheden hebben in ieder geval betrekking op zorgtaken van die persoon en de mogelijkheid dat hij behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie of gebruik maakt van de voorziening beschut werk. Onder zorgtaken wordt in ieder geval verstaan:
 - a. de opvang van ten laste komende kinderen tot 12 jaar, en
 - b. de noodzakelijkheid van het verrichten van mantelzorg.
3. Het college kan voor een in deze verordening opgenomen voorziening een maximumbudget en een maximaal aantal deelnemers bepalen.
4. Het college zendt eenmaal per jaar aan de gemeenteraad een verslag over de doeltreffendheid van het beleid. Het verslag bevat in ieder geval het advies van de cliëntenraad.

Hoofdstuk 3. Voorzieningen

Paragraaf 3.1. Algemeen

Artikel 3. Algemene bepalingen over voorzieningen

1. Het college kan een voorziening weigeren als:
 - a. de persoon ten behoeve van wie de voorziening zou worden verstrekt niet behoort tot de doelgroep;
 - b. de persoon onvoldoende medewerking verleent aan het onderzoek dat nodig is voor het beoordelen van het recht op de voorziening;
 - c. de persoon een beroep kan doen op een voorziening op basis van een andere wettelijke regeling, waardoor er sprake is van een voorliggende voorziening;
 - d. de voorziening naar het oordeel van het college onvoldoende bijdraagt aan de arbeidsinschakeling; of
 - e. er niet wordt voldaan aan de voorwaarden die in deze verordening worden gesteld om in aanmerking te komen voor die voorziening.
2. Het college kan een voorziening beëindigen als:
 - a. de persoon die aan de voorziening deelneemt zijn verplichting als bedoeld in de artikelen 9 en 17 van de wet, de artikelen 13 en 37 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers of de artikelen 13 en 37 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen niet nakomt;
 - b. de persoon die aan de voorziening deelneemt niet meer behoort tot de doelgroep;
 - c. de persoon die aan de voorziening deelneemt algemeen geaccepteerde arbeid aanvaardt waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een in deze verordening genoemde voorziening, tenzij het betreft een persoon als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de wet;
 - d. de voorziening naar het oordeel van het college de voorziening niet langer voldoende bijdraagt aan een snelle arbeidsinschakeling;
 - e. de voorziening naar het oordeel van het college niet meer geschikt is voor de persoon die gebruik maakt van de voorziening;
 - f. de persoon die aan de voorziening deelneemt niet naar behoren gebruik maakt van de aangeboden voorziening;

g. de persoon die aan de voorziening deelneemt niet meer voldoet aan de voorwaarden die in deze verordening worden gesteld om in aanmerking te komen voor die voorziening.

3. Het college biedt de binnen het beschikbare budget best passende voorziening aan, houdt bij het voorzieningenaanbod rekening met andere voorzieningen die in het kader van het sociaal domein beschikbaar zijn en stemt het aanbod, als dat nodig is, intern af zodat het optimaal bijdraagt aan een integrale ondersteuning van de persoon. Het college houdt bij de afstemming ook rekening met voorzieningen op grond van andere wettelijke regelingen en stemt dit af in het plan van aanpak, bedoeld in artikel 44a van de wet.

Paragraaf 3.2. Werken met behoud van uitkering

Artikel 4. Proefplaatsing

1. Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep toestemming verlenen om voorafgaande aan een regulier dienstverband of een dienstverband waarbij loonkostensubsidie wordt verstrekt, werkervaring op te doen in de vorm van een proefplaatsing.
2. Het doel van de proefplaatsing is de persoon werkervaring op te laten doen in zijn/haar toekomstige functie, zodat werkgever en de werknemer kunnen onderzoeken of de werknemer het werk aan kan en de werkplek passend is, om daarmee uitval na aanvang van het dienstverband te voorkomen.
3. De duur van de proefplaatsing is in beginsel maximaal 2 maanden. Een proefplaatsing van 3 maanden kan ingezet worden indien een loonwaardemeting aangevraagd moet worden. In uitzonderlijke gevallen kan een proefplaatsing op aanvraag verlengd worden tot in totaal maximaal 6 maanden als dat in het belang van de re-integratie van de individuele uitkeringsgerechtigde is en naar het oordeel van het college noodzakelijk is op grond van de aard van de beperkingen, de afstand tot de arbeidsmarkt en/of de mate van complexiteit van het werk.
4. Het college biedt de persoon alleen een proefplaatsing aan als
 - a. de werkgever bij aanvang van de proefplaatsing schriftelijk de intentie heeft uitgesproken dat hij de persoon, bij gebleken geschiktheid, direct aansluitend aan zijn proefplaatsing, voor minimaal zes maanden, zonder proeftijd, in dienst zal nemen; en
 - b. de werkgever ten behoeve van de uitkeringsgerechtigde een aansprakelijkheidsverzekering heeft afgesloten.
5. In een schriftelijke overeenkomst wordt tenminste vastgelegd:
 - a. het doel van de proefplaatsing;
 - b. de wijze waarop de begeleiding plaatsvindt;
 - c. de duur van de proefplaatsing.

Artikel 5. Werkervaringsplaats

1. Het college kan een persoon een werkervaringsplaats gericht op arbeidsinschakeling aanbieden als deze:
 - a. behoort tot de doelgroep, en
 - b. nog niet actief is geweest op de arbeidsmarkt of een afstand tot de arbeidsmarkt heeft.
2. Het doel van een werkervaringsplaats is het opdoen van werkervaring, persoonlijke ontwikkeling, ontwikkelen van basis werknemersvaardigheden en/of het leren functioneren in een arbeidsrelatie. De ontwikkeling van de kandidaat staat voorop en niet het leveren van productieve arbeid voor de werkgever.
3. De maximumduur van de werkervaringsplek is in beginsel 6 maanden voor maximaal 32 uur per week. De duur kan hooguit één keer met maximaal 6 maanden worden verlengd mits daar een duidelijke onderbouwing door college aan ten grondslag ligt.

4. Het college plaatst de persoon uitsluitend als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.
5. In een schriftelijke overeenkomst wordt in ieder geval vastgelegd:
 - a. het doel van de werkervaringsplaats,
 - b. de wijze waarop de begeleiding plaatsvindt en
 - c. de duur van de werkervaringsplaats.

Artikel 6. Participatieplaats

1. Het college kan een persoon van 27 jaar of ouder met recht op algemene bijstand overeenkomstig artikel 10a van de wet onbeloonde additionele werkzaamheden laten verrichten.
2. Het college zorgt ervoor dat de te verrichten additionele werkzaamheden worden vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst die wordt ondertekend door het college, de werkgever en de persoon die de additionele werkzaamheden gaat verrichten.
3. Het college plaatst de persoon uitsluitend als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.
4. Het college stelt een trajectplan op waarin de individuele afspraken over de participatieplaats worden vastgelegd. In het trajectplan wordt in ieder geval vastgelegd:
 - a. het doel van de participatieplaats;
 - b. de wijze waarop de begeleiding plaatsvindt;
 - c. de duur van de participatieplaats.
5. Het college verstrekt elke zes maanden een premie aan personen met een uitkering op grond van de Participatiewet, IOAW of IOAZ, die in het kader van een participatieplaats als bedoeld in artikel 10a van de wet arbeid verrichten. De hoogte van de premie houdt verband met het aantal te werken uur in het voorafgaande half jaar en bedraagt per jaar niet meer dan de laagste kostenvergoeding voor het verrichten van vrijwilligerswerk, bedoeld in artikel 7, onderdeel h, van de Regeling Participatiewet, IOAW en IOAZ of diens rechtsopvolger.
6. De premie wordt niet verstrekt indien:
 - a. de persoon in het voorafgaande half jaar naar het oordeel van het college onvoldoende heeft meegewerkt aan het vergroten van zijn kans op arbeidsinschakeling;
 - b. de aan de participatieplaats verbonden verplichtingen in het voorafgaande half jaar zijn geschonden.
7. De premie kan zonder voorafgaande verlening verstrekt worden.

Artikel 6a. Maatschappelijk fit stage

1. Het college kan een persoon tot 27 jaar met recht op algemene bijstand onbeloonde additionele werkzaamheden laten verrichten.
2. Het college zorgt ervoor dat de te verrichten additionele werkzaamheden worden vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst die wordt ondertekend door het college, de werkgever en jongere die de additionele werkzaamheden gaat verrichten.
3. Het doel van de maatschappelijk fit stage is het stabiel blijven of de ontwikkeling van de jongere.
4. De duur van de maatschappelijk fit stage bedraagt in beginsel een jaar. Verlenging van maximaal een half jaar is mogelijk. Indien de jongere eerder toe is aan een volgende stap, kan de maatschappelijk fit stage eerder eindigen.
5. Het college plaatst de persoon uitsluitend als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.
6. In een trajectplan wordt in ieder geval vastgelegd:

- a. het doel van de maatschappelijk fit stage;
- b. de wijze waarop de begeleiding plaatsvindt;
- c. de duur van de maatschappelijk fit stage.

Paragraaf 3.3 Werken in dienstverband

Artikel 7. Korte loonkostensubsidie (zonder loonwaardemeting) vervallen

Artikel 8. Loonkostensubsidie

1. Het college verstrekt loonkostensubsidie overeenkomstig artikel 10d, van de wet.
2. Een aanvraag voor loonkostensubsidie wordt, als het een persoon betreft die nog niet behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, ook beschouwd als een aanvraag om vast te stellen of de persoon behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, bedoeld in artikel 10c, eerste lid, onder a, van de wet.
3. Het college stelt binnen 12 weken na ontvangst van een aanvraag de loonwaarde vast, tenzij in overleg met de werkgever toepassing wordt gegeven aan artikel 10d, vijfde lid, van de wet.
4. Het college neemt bij het verstrekken van de loonkostensubsidie het preferente proces loonkostensubsidie in acht.

Artikel 9. Detacheringsbaan

1. Het college kan door detachering zorgen voor toeleiding van een persoon die behoort tot de doelgroep naar een dienstverband met een werkgever, gericht op arbeidsinschakeling.
2. De werknemer wordt voor het verrichten van arbeid gedetacheerd bij een onderneming. De detachering wordt vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst tussen zowel de werkgever en inlenende organisatie als tussen de werknemer en inlenende organisatie.
3. Een werknemer wordt uitsluitend geplaatst als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.
4. In een trajectplan wordt in ieder geval vastgelegd:
 - a. het doel van de detacheringsbaan;
 - b. de wijze waarop de begeleiding plaatsvindt;
 - c. de duur van de detacheringsbaan.

Artikel 10. Beschut werk

1. Het college biedt de voorziening beschut werk aan een persoon aan van wie is vastgesteld dat deze alleen in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft en deze persoon:
 - a. behoort tot de doelgroep; of
 - b. een persoon is aan wie het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen een uitkering verstrekt.
2. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid krijgt een persoon van wie is vastgesteld dat deze alleen in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft en die nog niet in aanmerking is gekomen voor een beschut werkplek omdat het aantal geraamde beschut werkplekken in één jaar al is gerealiseerd, voorrang op personen van wie later is vastgesteld dat zij alleen in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben.
3. Om de in artikel 10b, eerste lid, van de wet, bedoelde werkzaamheden mogelijk te maken kan het college onder andere de volgende ondersteunende voorzieningen inzetten:

loonkostensubsidie op grond van artikel 10d van de wet, persoonlijke ondersteuning als bedoeld in artikel 11, fysieke aanpassingen van de werkplek of de werkomgeving, uitsplitsing van taken of aanpassingen in de wijze van werkbegeleiding, werktempo of arbeidsduur.

4. Ten behoeve van de in het vorige lid genoemde persoonlijke ondersteuning en aanpassing van de werkplek ontvangt de werkgever in afwijking van de artikelen 11 tot en met 11c, een vaste vergoeding ten bedrage van de rijksvergoeding die de gemeente ontvangt voor beschut werk. Deze vergoeding wordt niet afgebouwd en wordt ingezet zolang het nodig is.
5. Het college biedt een vergelijkbare voorziening (regulier werk met ondersteunende loonkostensubsidie en/ of jobcoaching of dagbesteding/Activerend werk) aan tot het moment dat de dienstbetrekking beschut werk aanvangt.
6. Bovenop het aantal geraamde beschut werkplekken realiseert het college geen extra dienstbetrekkingen beschut werk.
7. Artikel 4 is onverminderd van toepassing op Beschut werk.

Paragraaf 3.4. Ondersteuning aan cliënten

Artikel 11. Ondersteuning bij leer-werktraject

Het college kan, overeenkomstig artikel 10 f van de wet, ondersteuning aanbieden aan een persoon uit de doelgroep ten aanzien van wie het college van oordeel is dat een leer-werktraject nodig is, voor zover deze ondersteuning nodig is voor het volgen van een leer-werktraject en het personen betreft:

- a. van zestien of zeventien jaar van wie de leerplicht of de kwalificatieplicht, bedoeld in de Leerplichtwet 1969, nog niet is geëindigd, of
- b. van achttien tot 27 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald.

Artikel 12 Algemene bepalingen over persoonlijke ondersteuning bij werk

1. Het college kan indien een werkgever een dienstverband aangaat met een persoon die behoort tot de doelgroep en waarvan is vastgesteld dat hij zonder persoonlijke ondersteuning niet in staat is de door de werkgever opgedragen taken te verrichten persoonlijke ondersteuning bij werk inzetten.
2. Persoonlijke ondersteuning kan zowel door werkgever als werknemer worden aangevraagd, indien de persoon voor wie de subsidie wordt gevraagd daarvan op de hoogte is en instemt.
3. Persoonlijke ondersteuning bij werk wordt alleen ingezet indien er sprake is van een arbeidsovereenkomst van ten minste 6 maanden voor ten minste 8 uur per week,
4. Persoonlijke ondersteuning bij werk kan verstrekt worden in de vorm van een subsidie aan de werkgever voor:
 - a. interne werkbegeleiding door een interne werkbegeleider in dienst van de werkgever, of
 - b. jobcoaching door een jobcoach in dienst van de werkgever.
5. Persoonlijke ondersteuning bij werk kan verstrekt worden in de vorm van jobcoaching in natura door middel van een erkende jobcoach die werkzaam is in een dienstverband bij of in opdracht van de gemeente, of een erkende jobcoach die werkzaam is bij een jobcoachorganisatie waarbij de gemeente de uitvoering van de jobcoaching heeft ingekocht.
6. Persoonlijke ondersteuning bij werk wordt ingezet voor de duur van maximaal 3 jaar. In specifieke situaties kan de inzet van persoonlijke ondersteuning verlengd worden als het college van oordeel is dat persoonlijke ondersteuning nog noodzakelijk is.
7. Persoonlijke ondersteuning bij werk kan in afwijking van het eerste lid ook worden aangeboden bij een proefplaatsing als bedoeld in artikel 4.
8. Een aanvraag om persoonlijke ondersteuning bij werk kan bij het college worden ingediend door belanghebbende of zijn werkgever. Het college kan hiervoor een aanvraagformulier vaststellen.
9. De aanvraag moet zo spoedig mogelijk na aanvang van de dienstbetrekking of proefplaatsing, dan wel na constatering van de noodzaak van persoonlijke ondersteuning bij een lopende dienstbetrekking, ingediend worden.

10. Het college bepaalt na overleg met belanghebbende, en indien van toepassing met de werkgever, welke vorm van persoonlijke ondersteuning bij werk, bedoeld in het tweede en derde lid, het beste kan bijdragen aan de arbeidsinschakeling dan wel het behoud van werk.
11. Het college onderzoekt, voor zover nodig en gelet op de omstandigheden van de belanghebbende, in daartoe voorkomende gevallen de mogelijkheden om door samenwerking met andere partijen, onder meer op het gebied van (publieke) gezondheid, jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning, onderwijs, schuldhulpverlening, welzijn en wonen, te komen tot een zo goed mogelijk afgestemde integrale dienstverlening met het oog op de arbeidsinschakeling, bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onder g, onderdeel 1, of de wijze van voortgezette persoonlijke ondersteuning, bedoeld in artikel 8a, tweede lid, onder g, onderdeel 2, van de wet.

Artikel 12a Subsidie voor interne werkbegeleiding

1. Het college kan op aanvraag van de werkgever een subsidie als bedoeld in artikel 12, vierde lid, onder a verlenen aan de werkgever voor het organiseren van interne werkbegeleiding, als een persoon uit de doelgroep voor het kunnen verrichten van werk is aangewezen op begeleiding die de gebruikelijke begeleiding door de werkgever en andere werknemers aanzienlijk te boven gaat.
2. De interne werkbegeleider die de persoonlijke ondersteuning verzorgt dient met succes een HARRIE-training of andere erkende jobcoachtraining te hebben afgerond.
3. De hoogte van de subsidie per jaar wordt berekend door het aantal begeleidingsuren van het regime laag als bedoeld in artikel 12c, vierde lid, onder a, te vermenigvuldigen met het maximale uurtarief zoals bedoeld in artikel 12c, vijfde lid.
4. De hoogte van de subsidie tijdens proefplaatsing is een vast bedrag. In 2024 is dit € 301,- per maand met een maximum van € 1.204,- in totaal. Deze bedragen worden jaarlijks op 1 januari geïndexeerd conform regionale afspraken.
5. De subsidie kan zonder voorafgaande verlening verstrekt worden.
6. Het in artikel 12 bepaalde is van toepassing op de subsidie voor interne werkbegeleiding.

Artikel 12b Subsidie voor jobcoach in dienst van werkgever

1. Het college kan op aanvraag van de werkgever een subsidie als bedoeld in artikel 12, vierde lid, onder b verlenen aan de werkgever voor het organiseren van jobcoaching door een jobcoach in dienst van de werkgever.
2. Een jobcoach die de in het eerste lid bedoelde persoonlijke ondersteuning verzorgt dient minimaal hbo werk- en denkniveau, een jobcoachopleiding (met bijbehorende bijscholing) en ervaring op het gebied van jobcoaching te hebben.
3. De hoogte van de subsidie per jaar wordt berekend door het aantal begeleidingsuren van het regime midden zoals bedoeld in artikel 12c, vierde lid onder b, te vermenigvuldigen met het maximale uurtarief als bedoeld in artikel 12c, vijfde lid.
4. De hoogte van de subsidie tijdens proefplaatsing is een vast bedrag. In 2024 is dit € 510,- per maand met een maximum van € 2.040,- in totaal. Deze bedragen worden jaarlijks op 1 januari geïndexeerd conform regionale afspraken.
5. De subsidie kan zonder voorafgaande verlening verstrekt worden.
6. Het in artikel 12 bepaalde is van toepassing op de subsidie voor een jobcoach in dienst van de werkgever.

Artikel 12c Inzet jobcoach in dienst van jobcoachorganisatie

1. Het college kan ambtshalve of op aanvraag van de werkgever of werknemer, persoonlijke ondersteuning door een jobcoach van een jobcoachorganisatie als bedoeld in artikel 12, vijfde lid, inzetten.
2. Een jobcoach die de in het eerste lid bedoelde persoonlijke ondersteuning verzorgt dient minimaal hbo werk- en denkniveau, een jobcoachopleiding (met bijbehorende bijscholing) en ervaring op het gebied van jobcoaching te hebben.

3. De omvang en intensiteit van de jobcoaching wordt bepaald op basis van de begeleidingsbehoefte waarbij wordt uitgegaan van drie begeleidingsregimes, te weten licht, midden en hoog.
4. Per begeleidingsregime geldt per begeleidingsjaar een maximum aantal begeleidingsuren:
 - a. Licht: voor het eerste jaar maximaal 36 uur, voor het tweede jaar maximaal 27 uur en voor het derde jaar maximaal 18 uur;
 - b. Midden: voor het eerste jaar maximaal 60 uur, voor het tweede jaar maximaal 35 uur en voor het derde jaar maximaal 26 uur;
 - c. Hoog: voor het eerste jaar maximaal 84 uur, voor het tweede jaar maximaal 42 uur en voor het derde jaar maximaal 34 uur.
5. Er geldt een maximaal uurtarief dat jaarlijks regionaal wordt vastgesteld.
6. De hoogte van de vergoeding tijdens proefplaatsing is een vast bedrag. Deze bedraagt in 2024 €510,- (excl. Btw) per maand met een maximum van € 2.040,- (excl. Btw) in totaal. Deze bedragen worden jaarlijks op 1 januari geïndexeerd conform regionale afspraken.
7. Het in artikel 12 bepaalde is van toepassing op jobcoaching door een jobcoach in dienst van jobcoachorganisatie.

Paragraaf 3.5. Overige voorzieningen

Artikel 13. Scholing

1. Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep een scholingstraject aanbieden.
2. Een scholingstraject voldoet in ieder geval aan de volgende eisen:
 - a. zonder inzet van de scholing is het verwerven of behouden van arbeid naar het oordeel van het college niet haalbaar;
 - b. de scholing moet passen bij de capaciteiten van de persoon en
 - c. duidelijk arbeidsmarktrelevant zijn.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op personen als bedoeld in artikel 7, derde lid, onderdeel a, van de wet.

Artikel 14. Stimuleringsubsidies

1. Het college kan aan een persoon van 27 jaar of ouder die hoort tot de doelgroep een subsidie verstrekken als bedoeld in artikel 31, lid 2 onder j van de wet om daarmee de uitstroom uit de uitkering te stimuleren.
2. Het college stelt nadere regels over de activiteiten die voor de subsidie in aanmerking komen, de hoogte van de subsidie en de voorwaarden waaronder deze wordt toegekend.

Artikel 15. Sociale activering

1. Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep activiteiten aanbieden in het kader van sociale activering als dit naar het oordeel van het college kan bijdragen aan de arbeidsinschakeling.
2. Het college stemt de duur van de in het eerste lid bedoelde activiteiten af op de mogelijkheden en capaciteiten van die persoon.

Artikel 16. Algemene bepalingen voor vervoersvoorzieningen, intermediaire activiteit, meeneembare voorzieningen

1. Het college kan op aanvraag voorzieningen als vervoersvoorzieningen, intermediaire activiteit en meeneembare voorzieningen verstrekken ten behoeve van een persoon met een arbeidsbeperking die behoort tot de doelgroep.

2. Bij de toekenning van de in het eerste lid bedoelde voorzieningen gelden de volgende voorwaarden:
 - a. de persoon kan zonder deze vorm van ondersteuning niet aan het arbeidsproces deelnemen;
 - b. de werkgever biedt een dienstbetrekking aan van minimaal zes maanden, met een minimale arbeidsduur van 8 uur per week;
 - c. het betreft geen Arbo-taak waarvoor de werkgever verantwoordelijk is;
 - d. het betreft geen meeneembare voorziening die tot de standaarduitrusting van de werkgever behoort of algemeen gebruikelijk is in een organisatie;
 - e. er is naar het oordeel van het college geen sprake van een werkplekaanpassing die in zijn algemeenheid van de werkgever kan worden verlangd; en
 - f. de kosten van de voorziening(en) zijn naar het oordeel van het college proportioneel, dat wil zeggen dat de investering in de voorziening moet opwegen tegen de maatschappelijke opbrengsten van uitstroom naar werk.
3. Het college bepaalt na overleg met belanghebbende, en indien van toepassing met de werkgever, welke ondersteuning of voorziening(en) het beste kunnen bijdragen aan de arbeidsinschakeling.
4. Het college kan bij nadere regels bepalen dat voor een voorziening een eigen bijdrage is verschuldigd of dat een voorziening niet wordt verstrekt of wordt beëindigd indien het inkomen of vermogen van de belanghebbende meer bedraagt dan een door het college vast te stellen bedrag.

Artikel 16a. Vervoersvoorziening

1. Het college kan een vervoersvoorziening toekennen aan een persoon die door zijn beperking niet zelfstandig naar zijn werkplek, proefplaats of opleidingslocatie kan reizen. Deze vervoersvoorziening kan zowel in natura als in de vorm van een vergoeding in geld worden verstrekt.
2. Het college biedt een vervoersvoorziening aan als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
 - a. de persoon kan door zijn beperking niet zelfstandig reizen of gebruik maken van het openbaar vervoer; en
 - b. het vervoer is beperkt tot woon-werkverkeer.
3. Het college brengt een eventueel bedrag voor een vervoersvoorziening van de werkgever aan de werknemer in mindering op de te verstrekken vervoersvoorziening.
4. Het in artikel 16 bepaalde is van toepassing.

Artikel 16b. Meeneembare voorziening

1. Het college kan een meeneembare voorziening toekennen, als dit nodig is voor de persoon om te kunnen werken.
2. Er is geen limitatieve lijst van voorzieningen. In principe kan elk product als een meeneembare voorziening worden beschouwd als de noodzaak en meerwaarde in de werksfeer aantoonbaar is.
3. De meeneembare voorziening wordt in principe in eigendom beschikbaar gesteld. In bijzondere gevallen kan het college besluiten de voorziening in bruikleen te verstrekken.
4. Het in artikel 16 bepaalde is van toepassing.

Artikel 17. Vergoeding overige noodzakelijke kosten

Het college kan een vergoeding verstrekken voor noodzakelijke kosten die gemaakt zijn in het kader van de arbeidsinschakeling of maatschappelijke participatie voor zover daarvoor geen beroep op een voorliggende voorziening kan worden gedaan.

Artikel 18. Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de belanghebbende afwijken van de bepalingen in deze verordening, als toepassing van deze verordening tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Artikel 19. Subsidie- of budgetplafonds

Het college kan één of meer subsidie- of budgetplafonds vaststellen voor de verschillende voorzieningen. Een door het college ingesteld budgetplafond vormt een weigeringsgrond bij de aanspraak op een specifieke voorziening.

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Artikel 20. Intrekken oude verordening en overgangsrecht

1. De Re-integratieverordening Participatiewet 2017 wordt ingetrokken.
2. Een persoon die gebruik maakt van een toegekende voorziening op grond van de Re-integratieverordening Participatiewet 2017, behoudt deze voorziening voor zover wordt voldaan aan de voorwaarden uit de Re-integratieverordening Participatiewet 2017:
 - a. voor de duur van 12 maanden, gerekend vanaf de inwerkingtreding van deze verordening, of
 - b. voor de duur dat deze is toegekend, als dat korter is dan de periode als bedoeld in het tweede lid, onderdeel a.
3. Het college kan na afloop van de in het tweede lid, onderdeel a, bedoelde periode, besluiten of een voorziening op basis van de Re-integratieverordening Participatiewet wordt voortgezet.
4. De Re-integratieverordening Participatiewet 2017 blijft van toepassing ten aanzien van een voortgezette voorziening als bedoeld in het tweede lid.

Artikel 21. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze Re-integratieverordening Participatiewet 2024 treedt met terugwerkende kracht in werking op 1 juli 2023.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Re-integratieverordening Participatiewet 2024 gemeente Zevenaar.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 25 september 2024.

De voorzitter,
De griffier,

Toelichting Re-integratieverordening Participatiewet 2024 gemeente Zevenaar

Algemeen

Er is gekozen voor een algemene, globale verordening. Dit heeft te maken met de aard van de opdracht die de raad heeft gekregen, te weten het bij verordening regels stellen waarin het beleid van de gemeente ten aanzien van haar re-integratietaken wordt neergelegd. Hieruit moet onder andere aandacht blijken voor de in de Participatiewet onderscheiden doelgroepen en de daarbinnen te onderscheiden subgroepen. Dit leent zich niet tot het formuleren van gedetailleerde regels die op iedere situatie van toepassing zijn. Immers, re-integratie is maatwerk. Het is afhankelijk van iemands mogelijkheden en beperkingen wat in het concrete geval een passend re-integratietraject is. Daarom wordt aan het college de bevoegdheid gegeven om op een aantal punten eigen afwegingen te maken. Artikel 10 van de Participatiewet bepaalt dat personen uit de doelgroep aanspraak hebben op ondersteuning bij de arbeidsinschakeling en de door het college noodzakelijk geachte voorzieningen. Het is daarbij van belang dat kenbaar is welke voorzieningen en ondersteuningsmogelijkheden er zijn. Daarom is ervoor gekozen in de verordening de voorzieningen vast te leggen die het college aanbiedt

Met betrekking tot de volgende voorzieningen is de gemeenteraad verplicht om regels op te nemen in deze verordening:

- persoonlijke ondersteuning bij het verrichten van opgedragen taken (artikelen 8a, eerste lid, onderdeel a, en tweede lid, onderdeel a en e, en 10, eerste lid, van de Participatiewet);
- scholing of opleiding, bedoeld in artikel 10a, vijfde lid, van de Participatiewet (artikelen 8a, eerste lid, onderdeel c, en tweede lid, onderdeel b, van de Participatiewet);
- de premie, bedoeld in artikel 10a, zesde lid van de Participatiewet (artikelen 8a, eerste lid, onderdeel d, en tweede lid, onderdeel b, van de Participatiewet);
- participatievoorziening beschut werk, bedoeld in artikel 10b van de Participatiewet (artikelen 8a, eerste lid, onderdeel e, en 10b, zevende lid, van de Participatiewet);
- loonkostensubsidie, als bedoeld in artikel 10d, van de Participatiewet, voor zover het gaat om de vormgeving van het administratieve proces tot verstrekking hiervan (artikel 8a, tweede lid, onderdeel c, van de Participatiewet);
- proefplaatsing (artikel 8a, tweede lid, onderdeel d, van de Participatiewet);
- vervoersvoorziening, als bedoeld in artikel 10, eerste lid, van de Participatiewet, die ertoe strekt dat de persoon zijn werkplek, proefplaats of opleidingslocatie kan bereiken (artikel 8a, tweede lid, onderdeel f, van de Participatiewet);
- meeneembare voorziening, als bedoeld in artikel 10, eerste lid, van de Participatiewet, voor de inrichting van de werkplek, de productie- en werkmethoden, de inrichting van de opleidingslocatie of de proefplaats en de bij het werk of opleiding te gebruiken hulpmiddelen (artikel 8a, tweede lid, onderdeel f, van de Participatiewet);

Artikelsgewijze toelichting

Enkel die bepalingen die verdere toelichting behoeven worden hieronder behandeld.

Artikel 1. Definities

Begrippen die al zijn omschreven in de Participatiewet, Algemene wet bestuursrecht of de Gemeentewet worden niet afzonderlijk gedefinieerd in deze verordening. Deze zijn vanzelfsprekend van toepassing op deze verordening.

Doelgroep

De doelgroep wordt in de basis gevormd door personen zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a,

van de Participatiewet. Het betreft – voor zover in de gemeente Zevenaar woonachtig – in ieder geval:

- personen die algemene bijstand ontvangen;
- personen als bedoeld in artikel 34a, vijfde lid onderdelen b en c, artikel 35, vierde lid onderdelen b en c, en artikel 36, derde lid onderdelen b en c van de Wet WIA, tot het moment dat het inkomen uit arbeid in dienstbetrekking gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en in die periode geen loonkostensubsidie is verleend;
- personen als bedoeld in artikel 10, tweede lid, van de Participatiewet;
- personen met een nabestaanden- of wezenuitkering op grond van de ANW;
- personen met een uitkering op grond van de IOAW;
- personen met een uitkering op grond van de IOAZ;
- personen zonder uitkering;

en steeds voor zover zij voor arbeidsinschakeling zijn aangewezen op een door het college aangeboden voorziening.

Met ingang van 1 januari 2026 is de doelgroep uitgebreid door inwerkingtreding van de Wet van school naar duurzaam werk. Gemeenten krijgen op grond van het nieuwe artikel 7a van de Participatiewet de bevoegdheid om ondersteuning en voorzieningen aan te bieden aan in beginsel alle jongeren tot 27 jaar die ondersteuning nodig hebben bij de stap naar werk, scholing of het behoud van werk. Het betreft onder meer:

- jongeren voor wie het volgen van onderwijs niet mogelijk of niet passend is;
- jongeren voor wie de school de gemeente om ondersteuning vraagt;
- jongeren die hoger onderwijs volgen;
- jongeren die vallen onder het huidige artikel 10f Participatiewet (dat opgaat in artikel 7a).

Personen als bedoeld in artikel 7, derde lid, Participatiewet vallen niet onder de doelgroep van deze verordening. Dit betreft jongeren:

- a. jonger dan 27 jaar die uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs kunnen volgen;
- b. die zich hebben gemeld voor bijstand en zich in de verplichte zoekperiode van vier weken bevinden; of
- c. die een uitkering ontvangen van UWV, tenzij het gaat om een persoon uit de doelgroep loonkostensubsidie of een persoon als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, onder 2° Participatiewet.

Artikel 2. Evenwichtige verdeling en financiering

Op grond van artikel 8a, tweede lid, onderdeel a, van de Participatiewet moet de gemeenteraad in de verordening de verdeling van de voorzieningen over de doelgroep vastleggen, waarbij rekening wordt gehouden met de omstandigheden en de functionele beperkingen van die personen. Hierin ligt besloten dat de gemeenteraad ook rekening houdt met de omstandigheden en functionele beperkingen van personen met een handicap. Dit is in overeenstemming met het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. De doelstelling van dit verdrag is het bevorderen, beschermen en waarborgen van het volledige genot door alle personen met een handicap van alle mensenrechten en fundamentele vrijheden op voet van gelijkheid en het bevorderen van de eerbiediging van hun inherente waardigheid. In dit artikel is aan het voorgaande uitvoering gegeven.

Rekening houden met omstandigheden en beperkingen

Het college moet bij de inzet van de voorzieningen rekening houden met de omstandigheden en functionele beperkingen van een persoon. In artikel 2, eerste lid, is opgenomen waarmee het college in ieder geval rekening moet houden.

Budgetplafond en deelnemersplafond

Om financiële overschrijdingen van beschikbare middelen te voorkomen, heeft het college op grond

van artikel 2, tweede lid, de mogelijkheid om voor een voorziening een budgetplafond en een deelnemersplafond te bepalen.

Verslag doeltreffendheid

Het college zendt eenmaal per jaar een verslag over de doeltreffendheid van het re-integratiebeleid. Dit verslag moet het advies van de cliëntenraad bevatten. Dit is geregeld in artikel 2, derde lid van deze verordening.

Hoofdstuk 3: Voorzieningen

Paragraaf 3.1. Algemeen

Artikel 3. Algemene bepalingen over voorzieningen

De Participatiewet schrijft niet uitputtend voor welke voorzieningen het college aan moet bieden. Het enige criterium is dat de voorziening gericht moet zijn op de arbeidsinschakeling en moet bijdragen aan het (op termijn) mogelijk maken van reguliere arbeid door een persoon. Al naar gelang de afstand van een persoon tot de arbeidsmarkt kan een voorziening gericht zijn op bijvoorbeeld sociale activering en het voorkomen van isolement (zoals het doen van vrijwilligerswerk met behoud van uitkering), het leren van vaardigheden of kennis, of het opdoen van werkervaring (bijvoorbeeld via gesubsidieerd werk).

Weigeringsgronden

Het eerste lid geeft aan dat het college een voorziening kan weigeren en in welke gevallen dat kan. De weigeringsgronden in deze bepaling zijn niet uitputtend, omdat er voor een aantal voorzieningen ook weigeringsgronden zijn die voortvloeien uit de specifieke aard van die voorziening. Die gronden vloeien voort uit de artikelen in deze verordening die specifiek betrekking hebben op die voorzieningen. Ook zal het college bij de beoordeling van het recht op een voorziening de in artikel 2 opgenomen verdeling over verschillende doelgroepen in acht moeten nemen.

Het betreft hier een “kan-bepaling”, zodat het college altijd een afweging moet maken of een weigering in een individuele situatie al dan niet op zijn plaats is. Hoewel het weigeren van een voorziening, als een afwijzingsgrond zich voordoet, wel het uitgangspunt vormt, is dit geen automatisme. Dit hangt samen met het feit dat re-integratie vraagt om maatwerk.

Beëindigingsgronden

Het tweede lid geeft aan dat het college een voorziening kan beëindigen en in welke gevallen dat kan. Onder beëindigen wordt hierbij ook verstaan het stopzetten van de subsidie aan een werkgever of het opzeggen van de arbeidsovereenkomst bij een detachingsbaan. Bij deze laatste wijze van beëindigen dienen vanzelfsprekend de toepasselijke bepalingen uit het arbeidsrecht en de eventueel aanwezige rechtspositieregeling in acht te worden genomen.

Het college kan een voorziening beëindigen in de gevallen zoals opgenomen in artikel 3, tweede lid. Een voorziening wordt bijvoorbeeld beëindigd als een persoon algemeen geaccepteerde arbeid aanvaardt. Voor de persoon zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a onder 2, van de Participatiewet wordt op dit punt een uitzondering gemaakt. Het gaat om de persoon zoals bedoeld in artikel 34a, vijfde lid, onderdelen b en c, 35, vierde lid, onderdelen b en c en 36, derde lid, onderdelen b en c, van de WIA. Voor deze doelgroep geldt dat het college ondersteuning bij de arbeidsinschakeling moet bieden tot het moment dat het inkomen uit arbeid in dienstbetrekking gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en ten behoeve van die persoon in die twee jaren geen loonkostensubsidie is verstrekt.

De Participatiewet voorziet niet in een terugvorderingsgrond van re-integratiekosten die onnodig zijn gemaakt. Noch van een bijstandsgerechtigde, noch van een niet bijstandsgerechtigde kunnen die kosten worden teruggevorderd.¹ Terugvordering dient te geschieden op grond van het Burgerlijk Wetboek.

Afstemming

Het derde lid regelt het uitgangspunt dat het college, afgestemd op de situatie van de persoon, de goedkoopst adequate voorziening verstrekt. Dit betekent dat de voorziening goed genoeg moet zijn om een verantwoorde oplossing te bieden. Die oplossing hoeft dus niet noodzakelijkerwijs de meest optimale oplossing te zijn. Zijn er meerdere adequate opties om de klant te ondersteunen, dan zullen de kosten van de oplossingen doorslaggevend zijn. Deze afweging wordt per (individuele) persoon gemaakt.

Het derde lid regelt ook de afstemming binnen het gemeentelijke sociale domein. Op grond van artikel 8a, tweede lid, onderdeel g, van de Participatiewet dienen er regels opgenomen te worden over de samenwerking binnen het gehele sociale domein als dat nodig is voor een integrale ondersteuning van de persoon (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 56). Het gaat zowel om de integraliteit van de geboden ondersteuning bij de arbeidsinschakeling als de continuïteit van de geboden ondersteuning bij de overgang van onderwijs naar werk, van werk naar onderwijs en van werk naar werk. Het is belangrijk om hier bij de inzet van voorzieningen rekening mee te houden en dit te benoemen in het plan van aanpak. Deze bepaling biedt ook een grondslag voor het uitwisselen van de noodzakelijke informatie binnen het sociaal domein om tot de integrale aanpak te kunnen komen.

Paragraaf 3.2. Werken met behoud van uitkering

De voorzieningen die behoren tot de paragraaf Werken met behoud van uitkering zijn te positioneren in een kwadrant. De positionering binnen het kwadrant gebeurt op basis van het gevraagde prestatieniveau en de intensiteit van de begeleiding. Het prestatieniveau is opgebouwd uit twee aspecten: de hoeveelheid werk die de uitkeringsgerechtigde in het kader van de activiteit levert en de complexiteit ervan. Onder begeleiding verstaan we de intensiteit van de supervisie en/of ondersteuning die op het werk wordt uitgeoefend alsmede de hoeveelheid hulp(middelen) die de uitkeringsgerechtigde nodig heeft om de werkactiviteiten uit te voeren.

Door deze 2 criteria tegen elkaar af te zetten in een assenstelsel ontstaan er 4 kwadranten.

		Hoog	
Begeleiding weinig	KWADRANT 1	KWADRANT II	Veel
	Instrumenten gericht op snelle uitstroom	Instrumenten waarbij ontwikkeling van beroepsvaardigheden centraal staat	
	KWADRANT IV	KWADRANT III	
	Instrument niet direct gericht op re-integratie	Instrumenten waarbij ontwikkeling van basiswerknemersvaardigheden centraal staat	
		Prestatieniveau laag	

¹ Rechtbank Arnhem 14-09-2006, nr. AWB 06/999, ECLI:NL:RBARN:2006:AZ3540

In kwadrant I bevinden zich de voorzieningen waarvoor een hoge prestatie wordt gevraagd en waarbij de begeleiding gering is (Proefplaatsing). Kwadrant II staat voor voorzieningen waarbij eveneens een behoorlijke prestatie wordt verwacht maar waarbij de begeleiding op aanzienlijk hogere schaal ligt (Werkervaringsplaats). In kwadrant III volgen de voorzieningen waar het gevraagde prestatieniveau veelal laag is en de begeleiding hoog (Werkervaringsplaats en Participatieplaats).

Op hoofdlijnen kan bij deze drie kwadranten worden gesteld dat hoe hoger het gevraagde prestatieniveau wordt en hoe lager de begeleidingsgraad die daarbij nodig is, hoe meer de voorziening overeenkomsten vertoont met een betaalde baan. Dan staat immers de prestatie centraal en niet de begeleiding. Hoe lager het prestatieniveau en hoe hoger de graad van begeleiding hoe meer beschermd de werkomgeving. Begeleiding en ontwikkeling staan dan centraal.

Kwadrant IV ten slotte wijkt af van de andere kwadranten, omdat de voorzieningen die daarin geplaatst kunnen worden, over het algemeen niet direct gericht zijn op re-integratie. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan vrijwilligerswerk of de tegenprestatie.

Welke voorziening ingezet wordt bij een persoon is afhankelijk van zijn of haar mogelijkheden.

Artikel 4. Proefplaatsing (kwadrant 1)

De proefplaatsing kan worden ingezet voorafgaand aan een regulier dienstverband of een dienstverband waarbij loonkostensubsidie wordt verstrekt. De proefplaatsing heeft tot doel om regulier werk te verwerven. Door de proefplaatsing krijgt de cliënt een langere inwerktijd en daarmee een evenwichtiger opbouw van de reguliere werkzaamheden.

Artikel 5. Werkervaringsplaats (kwadranten 2 en 3)

Een werkervaringsplaats onderscheidt zich van een gewone arbeidsovereenkomst. Bij een beoordeling of er al dan niet sprake is van een arbeidsovereenkomst toetst de rechter aan de drie criteria voor het bestaan van een arbeidsovereenkomst: persoonlijk verrichten van arbeid, loon en gezagsverhouding. Daarbij wordt gekeken naar een aantal aspecten zoals de bedoeling van de partijen en wat al dan niet schriftelijk is overeengekomen. De rechter besteedt vooral aandacht aan de feitelijke invulling van de overeenkomst.

Werkervaringsplaats is gericht op uitbreiden kennis en ervaring

De Hoge Raad heeft bepaald dat er bij werkervaringsplaatsen weliswaar sprake is van het persoonlijk verrichten van arbeid, maar dat dit overwegend gericht is op het uitbreiden van de kennis en ervaring van de werknemer. Daarnaast is bij een werkervaringsplaats in de regel geen sprake van beloning. Terughoudend zijn met het verstrekken van een gerichte vergoeding ligt daarom voor de hand. Er kan wel een onkostenvergoeding worden gegeven, mits er daadwerkelijk sprake is van een vergoeding van gemaakte kosten.

Doelgroep aanbieden werkervaringsplaats

Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep een werkervaringsplaats aanbieden voor zover hij een afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Personen die een afstand tot de arbeidsmarkt hebben, kunnen nog niet direct deelnemen aan de arbeidsmarkt. Bij een korte afstand tot de arbeidsmarkt is deelname aan de arbeidsmarkt redelijkerwijs mogelijk binnen één jaar. Bij een grote afstand tot de arbeidsmarkt is deelname aan de arbeidsmarkt binnen één jaar redelijkerwijs niet mogelijk. Het college maakt hierbij gebruik van de Participatieladder.

Doel van de werkervaringsplaats

Het tweede lid geeft nog eens specifiek aan wat het doel is van de werkervaringsplaats, om het

verschil met een normale arbeidsverhouding aan te geven. Dit is vooral van belang om te voorkomen dat een persoon claimt dat sprake is van een arbeidsovereenkomst en bij de rechter loonbetaling afdwingt.

De werkervaringsplaats kan twee doelen hebben. Op de eerste plaats kan het gaan om het opdoen van specifieke werkervaring. Dit is vergelijkbaar met de zogenaamde 'snuffelstage', waarbij een persoon de gelegenheid krijgt om te bezien of het soort werk als passend kan worden beschouwd. Op de tweede plaats kan het gaan om het leren werken in een arbeidsrelatie. In de werkervaringsplaats kan een persoon wennen aan aspecten als gezag, op tijd komen, werkritme en samenwerken met collega's.

Opstellen schriftelijke overeenkomst

In het vierde lid is bepaald dat voor de werkervaringsplaats een schriftelijke overeenkomst wordt opgesteld. Hierin kan expliciet het doel van de werkervaringsplaats worden opgenomen, evenals de wijze van begeleiding en de duur. Door deze schriftelijke overeenkomst kan nog eens worden gewaarborgd dat het bij een werkervaringsplaats niet gaat om een reguliere arbeidsverhouding.

Geen verdringing

In het derde lid is bepaald dat de werkervaringsplaats uitsluitend wordt aangeboden als er geen verdringing van de arbeidsmarkt plaatsvindt. Het opvullen van een vacature is alleen toegestaan als de vacature niet is ontstaan door afvloeiing, maar door ontslag op grond van een van de volgende redenen:

- eigen initiatief van de werknemer;
- handicap;
- ouderdomspensioen;
- vermindering van werktijd op initiatief van de werknemer, of
- gewettigd ontslag om dringende redenen.

Artikel 6. Participatieplaats (kwadrant 3)

Een participatieplaats is bedoeld voor personen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Voor personen jonger dan 27 jaar is ondersteuning in de vorm van een participatieplaats niet mogelijk (artikel 7, achtste lid, van de wet). Het college kan dan ook enkel aan personen van 27 jaar of ouder met recht op algemene bijstand een participatieplaats aanbieden.

Additionele werkzaamheden

Op een participatieplaats worden additionele werkzaamheden verricht. Niet de te verrichten werkzaamheden staan centraal maar het leren werken of het (opnieuw) wennen aan werken. Aspecten als omgaan met gezag, op tijd komen, werkritme en samenwerking met collega's zijn allemaal zaken waaraan in een participatieplaats gewerkt kan worden. Ook kan hiermee worden beoordeeld of het werkterrein past bij de capaciteiten van de uitkeringsgerechtigde, zodat een persoon bijvoorbeeld een opleiding op het betreffende terrein kan gaan volgen en daarmee voor zichzelf een duurzaam perspectief op arbeid kan realiseren. De duur van de participatieplaats is wettelijk beperkt tot maximaal vier jaar (artikel 10a van de wet). Na negen maanden wordt beoordeeld door het college of de participatieplaats de kans op arbeidsinschakeling heeft vergroot (artikel 10a, achtste lid, van de wet). Zo niet dan wordt de participatieplaats beëindigd. Uiterlijk 24 maanden na aanvang van de participatieplaats wordt opnieuw beoordeeld of de participatieplaats wordt voortgezet. Als de gemeente concludeert dat voortzetting van de participatieplaats met het oog op in de persoon gelegen factoren aanmerkelijk bijdraagt tot de arbeidsinschakeling, dan kan de participatieplaats nog één jaar verlengd worden. Echter in dat geval dient een andere werkomgeving geboden te worden (artikel 10a, negende lid, van de wet). Na 36 maanden vindt opnieuw een dergelijke beoordeling plaats (artikel 10a, tiende lid, van de wet).

Opstellen trajectplan

In het vierde lid is bepaald dat in het voor de participatieplaats opgestelde trajectplan expliciet het doel van de participatieplaats wordt opgenomen, evenals de wijze van begeleiding en de duur.

Premie

De persoon die werkzaamheden verricht op een participatieplaats en 27 jaar of ouder is ontvangt een premie, voor het eerst na zes maanden en vervolgens iedere zes maanden na aanvang van de participatieplaats. Voorwaarden zijn onder andere dat de persoon naar het oordeel van het college voldoende heeft meegewerkt aan het vergroten van zijn kansen op de arbeidsmarkt. De hoogte van de premie is afhankelijk van het aantal te werken uur en kent een maximum. De premie wordt vrijgelaten op grond van artikel 31, tweede lid, onderdeel j, van de Participatiewet.

Artikel 6a. Maatschappelijk fit stage

Dit is een nieuw artikel. Op verzoek van het Jongerenpunt van de RSD is dit artikel opgenomen. Jongeren zijn namelijk wettelijk uitgesloten van een participatieplaats. De regering vindt het niet noodzakelijk dat aan jongeren een participatieplaats wordt aangeboden. De inschatting is dat bij jongeren de afstand tot de arbeidsmarkt niet zo groot zal zijn, dat die alleen met de maximale 2 jaar additionele arbeid kan worden overbrugd. Het college kan de afstand van de jongere tot de arbeidsmarkt overbruggen door het aanbieden van meerdere opeenvolgende voorzieningen. Hierdoor kan het college maatwerk bieden.

De jongeren die baat hebben bij langduriger onbeloonde werkzaamheden hebben problemen op meerdere levensdomeinen, waaronder werk/scholing. Deze jongeren staan vaak op een wachtlijst van een hulpverlenende instelling of doorlopen een langdurige behandeling. Ze hebben baat bij laagdrempelig meedoen. Dit helpt stabiliseren, geeft structuur, zorgt voor sociale contacten en waardering en leidt soms ook tot kleine ontwikkelstapjes.

Voor een deel van deze jongeren is de WMO voorziening Activerend Werk (AW) een passende voorziening. Deze kan veelal naast de behandeling door blijven lopen. Bij AW krijgen de jongeren veel begeleiding. Ook is het bij AW mogelijk om werknemersvaardigheden te ontwikkelen.

Toch blijkt in de praktijk dat AW niet altijd de meest passende plek biedt. In dat geval zet de klantmanager jongeren van de RSD vaak een Werkervaringplaats (WEP) in. De RSD heeft een aantal WEP plekken in portefeuille die soms beter bij de jongere passen. De RSD Jobcoach en de klantmanager WEP begeleiden de jongere op de WEP. Het nadeel van een WEP is echter dat deze in principe maar 6 maanden wordt ingezet. Ook past de doelstelling van een WEP past lang niet altijd bij het doel van de jongere.

Ook meedoen met welzijnsactiviteiten is voor jongeren meestal geen aantrekkelijke optie. Jongeren voelen zich hier lang niet altijd op hun plek. Bovendien bieden welzijnsactiviteiten van een welzijnsorganisatie vaak ook te weinig tijdsinvulling en structuur. Er was tot nu toe dus weinig alternatief voor AW. Met de maatschappelijk fit stage is dit alternatief er nu wel.

Paragraaf 3.3. Werken in dienstverband

Artikel 7. Korte Loonkostensubsidie (zonder loonwaardemeting)

Dit artikel is vervallen, omdat er nu regionaal afspraken zijn gemaakt om laagdrempelig zonder loonwaardemeting forfaitaire loonkostensubsidies in te zetten. Ook deze kan maximaal 6 maanden worden ingezet.

Artikel 8 Loonkostensubsidie

Dit artikel is een uitwerking van de wettelijke verplichting voor gemeenten om bij verordening te

bepalen hoe het administratief proces met betrekking tot het verstrekken van loonkostensubsidie is vormgegeven (artikel 8a, eerste lid en tweede lid, onder c, van de Participatiewet). Door in de verordening naar het werkproces te verwijzen beoogt de wetgever ervoor te zorgen dat werkgevers, in het kader van transparantie, beter weten waar zij aan toe zijn (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 54-55).

Omdat alleen personen die behoren tot de doelgroep loonkostensubsidie hiervoor in aanmerking komen regelt het tweede lid dat op het moment dat er een aanvraag binnenkomt met betrekking tot een persoon ten aanzien van wie nog niet is vastgesteld dat deze onder de doelgroep valt de aanvraag mede moet worden gezien als een aanvraag om onder de doelgroep te worden gebracht.

Het derde lid regelt de termijn waarbinnen de loonwaarde wordt vastgesteld.

Het vierde lid verwijst naar het administratieve werkproces dat door het college wordt gevolgd. Dit betreft het preferente proces loonkostensubsidie. Hiermee wordt bedoeld op het proces zoals dat door “De normaalste zaak”, een netwerk van bijna 700 werkgevers die samen aan de inclusieve arbeidsmarkt bouwen, is ontwikkeld. Doel was om de lasten voor werkgevers als gevolg van verschillende werkwijzen door gemeenten te verminderen, door het creëren van één administratief uitvoeringsproces voor het verstrekken van loonkostensubsidie. Door hierbij aan te sluiten en het makkelijker te maken voor werkgevers wordt beoogd dat meer personen met een loonkostensubsidie aan het werk kunnen komen.

Artikel 9. Detacheringsbaan

De Participatiewet biedt de mogelijkheid personen uit de doelgroep een dienstverband aan te bieden om op detachingsbasis werkervaring op te doen. In de verordening zijn de randvoorwaarden vastgelegd waarbinnen de banen vormgegeven worden. Het is belangrijk om te benadrukken dat deze voorziening slechts bedoeld is voor een specifieke cliëntgroep (cliënten met een meervoudige problematiek) en dat het tot doel heeft om deze cliënten een grotere kans te geven om aan het werk te komen. Werkgevers durven het vaak niet aan om hen in dienst te nemen. In de uitvoeringspraktijk is gebleken dat werkgevers een constructie met een detachingsbaan eerder aandurven. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling om de arbeidsvoorwaarden te versoberen. Bovendien is de inzet van het instrument tijdelijk.

Het eerste lid biedt de mogelijkheid tot het aangaan van het dienstverband. Het college zorgt ervoor dat een persoon een dienstverband krijgt aangeboden door een derde, de werkgever. Die derde kan bijvoorbeeld een detachingsbureau zijn. In het tweede lid wordt bepaald dat het gaat om detachering. Daarbij worden op twee vlakken afspraken gemaakt. Ten eerste tussen het inlenende bedrijf en de werkgever. Hierin worden zaken geregeld als de verhouding tot de werkgever, de hoogte van de inleenvergoeding en de wijze waarop de begeleiding wordt vormgegeven. In de overeenkomst tussen werknemer en inlener worden afspraken gemaakt over werktijden, verlof en de inhoud van het werk.

Opstellen trajectplan

In het vierde lid is bepaald dat in het voor de detachingsbaan opgestelde trajectplan expliciet het doel van de detachingsbaan wordt opgenomen, evenals de wijze van begeleiding en de duur.

Artikel 10. Beschut werk

Het college biedt ambtshalve of op verzoek de voorziening beschut werk aan aan een persoon van wie is vastgesteld dat deze alleen in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft (een indicatie beschut werk heeft) en deze persoon

behoort tot de doelgroep van artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de Participatiewet of een persoon is aan wie het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen een uitkering verstrekt (eerste lid). Het college is verplicht om iemand de voorziening beschut werk aan te bieden wanneer die persoon daarop aangewezen is (artikel 10b, eerste lid, van de Participatiewet). Deze verplichting geldt tot wanneer de vastgestelde aantallen beschut werkplekken (volume in uren) zijn bereikt (artikel 10b, zesde lid, van de Participatiewet).

Naast het bepalen van wie in aanmerking kan komen voor beschut werk (eerste en tweede lid) zijn in deze verordening vastgelegd welke voorzieningen voor arbeidsinschakeling ingezet worden om deze dienstbetrekking mogelijk te maken (derde lid) en welke voorzieningen worden aangeboden tot het moment dat de dienstbetrekking beschut werk aanvangt (vierde lid).

Om vast te stellen of een persoon tot de doelgroep beschut werk behoort, verricht het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen voor het college de werkzaamheden ten behoeve van die vaststelling en adviseert het college hierover. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen voert op basis van landelijke criteria een beoordeling uit of een persoon behoort tot de doelgroep beschut werk (artikel 10b, tweede lid, van de Participatiewet).

Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen verricht de werkzaamheden ten behoeve van de vaststelling of een persoon tot de doelgroep beschut werk behoort ook op verzoek van een persoon als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de Participatiewet of een persoon aan wie het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen een uitkering verstrekt (artikel 10b, derde lid, van de Participatiewet). Een dergelijk verzoek kan alleen door de persoon zelf worden gedaan en niet door een andere belanghebbende zoals een werkgever. Als het UWV tot het oordeel komt dat iemand tot de doelgroep beschut werk behoort, adviseert UWV het college van de gemeente waar de betreffende persoon staat ingeschreven.

Op basis van het advies van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen beslist de gemeente of iemand tot de doelgroep beschut werk behoort. Alleen als sprake is van een onzorgvuldige totstandkoming van het advies van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, kan de gemeente besluiten het advies niet te volgen.

Nadat is vastgesteld dat iemand tot de doelgroep beschut werk behoort, zorgt de gemeente ervoor dat deze persoon in een dienstbetrekking onder beschutte omstandigheden aan de slag gaat (artikel 10b, eerste lid, van de Participatiewet). Het kan dan gaan om een privaatrechtelijke of een publiekrechtelijke dienstbetrekking (artikel 6, eerste lid, onderdeel f, van de Participatiewet). Het college kan zelf bepalen waar de beschut werkplek wordt georganiseerd. Dat kan zijn binnen de gemeente, maar ook bij de bestaande sw-bedrijven, of bij een andere, aan de gemeente gelieerde organisatie. Het kan zijn dat een reguliere werkgever bereid is de benodigde beschutte omstandigheden te bieden. Het toekennen van een beschut werkplek is een besluit in de zin van de Awb.

Als is vastgesteld dat een persoon alleen in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft en deze persoon nog niet in aanmerking is gekomen voor een beschut werkplek omdat het aantal geraamde plaatsen al is gerealiseerd, dan krijgt deze persoon voorrang op personen van wie later is vastgesteld dat zij alleen in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben. Dit betekent dat de voorziening beschut werk in principe wordt toegekend op volgorde van vaststelling dat een persoon alleen in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft (tweede lid). Dit is conform de bedoeling van de wetgever dat personen voor wie niet direct een beschut werkplek beschikbaar is, bij voorrang een beschut werkplek krijgen aangeboden in het daaropvolgende jaar.

Het aantal daadwerkelijk plaatsingen beschut werk hangt af van het aantal afgegeven indicaties. De gemeente is verplicht om op basis hiervan beschut werkplekken te realiseren. Tegelijkertijd maakt het Rijk jaarlijks op basis van het beschikbare budget een raming van het aantal beschutte werkplekken per gemeente. Bovenop dit geraamde aantal realiseert het college geen extra dienstbetrekkingen beschut werk (vijfde lid).

Paragraaf 3.4. Ondersteuning aan cliënten

Artikel 11. Ondersteuning bij leer-werktraject

Personen uit de doelgroep kunnen in aanmerking komen voor de voorziening ondersteuning bij leer-werktrajecten. Het college moet dan wel van oordeel zijn dat een leer-werktraject nodig is en dat de ondersteuning nodig is voor het volgen van dat leer-werktraject. Dit is geregeld in artikel 10 en volgt uit artikel 10f van de Participatiewet.

Artikel 10f van de Participatiewet bepaalt voorts dat het college uitsluitend ondersteuning bij een leer-werktraject kan aanbieden aan personen:

- van zestien of zeventien jaar van wie de leerplicht of de kwalificatieplicht, bedoeld in de Leerplichtwet 1969, nog niet is geëindigd, of
- van achttien tot zevenentwintig jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald.

De voorziening ondersteuning bij leer-werktrajecten is inzetbaar voor jongeren van zestien of zeventien jaar oud die dreigen uit te vallen uit school, maar middels een leer/werktraject alsnog een startkwalificatie kunnen behalen. Om te voorkomen dat jongeren onnodig uitvallen, wordt de mogelijkheid geboden extra ondersteuning te bieden. Deze voorziening kan ook worden ingezet ter voorkoming van schooluitval bij jongeren van achttien tot zevenentwintig jaar die door een leer-werktraject alsnog een startkwalificatie kunnen behalen.

Bijstandsgerechtigden jonger dan 27 jaar die uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs kunnen volgen, zijn uitgesloten van ondersteuning op grond van artikel 7, derde lid, onder a, van de Participatiewet. Voor de conclusie dat een jongere uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs kan volgen is vereist dat de jongere uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs volgt of daarvoor in aanmerking komt.² In het kader van artikel 7, derde lid, onder a, van de Participatiewet betekent dit dat het college vanaf het moment dat de jongere uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs volgt of kan volgen geen ondersteuning bij de arbeidsinschakeling kan bieden.

In artikel 10f van de Participatiewet is bepaald dat het college onder omstandigheden ondersteuning kan bieden aan personen jonger dan achttien jaar en aan personen van achttien tot zevenentwintig jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald en voor wie een leer-werktraject nodig is. Er wordt vanuit gegaan dat het mogelijk is een leer-werktraject aan te bieden aan personen die voldoen aan het bepaalde in de artikelen 10 en 10f van de Participatiewet, in afwijking van artikel 7, derde lid, onder a, van de Participatiewet.

Artikel 12. Algemene bepalingen over persoonlijke ondersteuning bij werk

Dit artikel bevat een aantal algemene bepalingen voor de toekenning van persoonlijke ondersteuning bij werk.

Eerste en tweede lid

Vereist is dat de persoon behoort tot de doelgroep, bedoeld in artikel 7 van de Participatiewet. Het is

² Kamerstukken II 2010/11, 32 815, nr. 3, blz. 49.

van belang dat de inzet van de persoonlijke ondersteuning en/of overige voorziening noodzakelijk is om het werk uit te kunnen voeren. Om een doelmatige inzet van de re-integratiemiddelen te waarborgen is er een minimale omvang verbonden aan de dienstbetrekking (tweede lid).

Derde en vierde lid

Persoonlijke ondersteuning bij werk omvat zowel jobcoaching als interne werkbegeleiding. Deze twee vormen van persoonlijke ondersteuning worden beiden benoemd. Het tweede en derde lid geven aan op welke wijze het college zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning aan de doelgroep in natura en in de vorm van een subsidie (artikel 8a, tweede lid, onder e, sub 1, van de Participatiewet). De werkgever kan een collega van de werknemer inzetten om hem te begeleiden (interne werkbegeleider). Het is mogelijk dat een werkgever zelf een eigen jobcoach in dienst heeft. (tweede lid) De gemeente kan ook een jobcoach inhuren en die aan een werkgever toekennen of de gemeente kan een eigen jobcoach inzetten (derde lid). In het kader van duurzame plaatsing wordt bij voorkeur persoonlijke begeleiding georganiseerd door de werkgever, zijnde interne werkbegeleiding of jobcoach in dienst werkgever. Mocht dit niet mogelijk zijn, of heeft de werknemer een andere begeleidingsvraag, dan zijn de andere varianten ook mogelijk om in te zetten.

Vijfde lid

Uitgangspunt bij persoonlijke ondersteuning is dat de persoon binnen drie jaar na indiensttreding en/of na start van de ondersteuning bij een lopende dienstbetrekking geacht wordt zijn werk zelfstandig te kunnen uitvoeren. Daarom is de maximale duur van de persoonlijke ondersteuning in beginsel drie jaar in dezelfde dienstbetrekking bij dezelfde werkgever. In specifieke situaties kan de inzet van persoonlijke ondersteuning verlengd worden als dat nog noodzakelijk is. Uiteraard stopt de persoonlijke ondersteuning bij een werkgever op het moment dat de dienstbetrekking met de persoon eindigt. Bij het aangaan van een nieuwe dienstbetrekking (een nieuwe werkgever of bij verandering van functie bij dezelfde werkgever), kan opnieuw persoonlijke ondersteuning worden ingezet voor maximaal drie jaar.

Zesde lid

Persoonlijke ondersteuning kan ook al worden aangeboden op het moment dat er sprake is van een proefplaatsing (en dus nog niet van een dienstverband). Dit vormt een uitbreiding op de wettelijke basisplicht om deze ondersteuning aan te bieden ten behoeve van opgedragen taken die worden verricht in het kader van een dienstverband bij een werkgever.

Zevende en achtste lid

Deze leden gaan over de aanvraag door werkgever of werknemer. Uiteraard is de aanvraagmogelijkheid geen verplichting. het college kan ook zelf ambtshalve – dat wil zeggen zonder aanvraag – beoordelen wat nodig is.

Het achtste lid bevat een termijn waarbinnen een aanvraag om persoonlijke ondersteuning moet zijn ingediend, gerekend vanaf de datum van indiensttreding. Deze termijn houdt verband met de aard van de voorziening. Persoonlijke ondersteuning bij werk is een voorziening die wordt verstrekt als deze noodzakelijk is voor de persoon om de aan hem opgedragen taken uit te voeren. Bij een aanvraag die pas na het verstrijken van een ruime periode na indiensttreding wordt ingediend, kan de vraag worden gesteld in hoeverre het verstrekken van deze voorziening nog noodzakelijk is, nu men kennelijk al geruime tijd zonder deze persoonlijke ondersteuning de werkzaamheden al heeft verricht.

Negende lid

Bij het onderzoek houdt het college rekening met de persoonlijke omstandigheden van de aanvrager en met zijn wensen en die van de werkgever. Als dat nodig is, wint het college een specifiek deskundig oordeel in.

Tiende lid

In artikel 8a, tweede lid, onder g, van de Participatiewet is bepaald dat in de verordening ook moet worden opgenomen op welke wijze wordt voorzien in integrale ondersteuning. In het zesde lid is daartoe bepaald dat het college tijdens het onderzoek, als dat nodig is, ook voorzieningen uit andere wetten (jeugdhulp, Wmo, schuldhulpverlening, enz.) betreft bij de afweging en zo komt tot een zo goed mogelijk afgestemde integrale dienstverlening.

Artikel 12a. Subsidie voor interne werkbegeleiding

Artikel 8a, tweede lid, onder e, onderdeel 1, van de Participatiewet in combinatie met artikel 10, derde lid, onder b, van de Participatiewet bepaalt onder andere dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning in de vorm van een interne werkbegeleider door middel van subsidieverstrekking. Dit artikel regelt in het eerste, tweede en derde lid hoe dit mogelijk is, welke eisen aan de interne werkbegeleider gesteld worden en wat het kader voor de hoogte van de subsidie is. De hoogte van de vergoeding tijdens proefplaatsing is een vast bedrag en kent een maximum. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd (vierde lid).

Artikel 12b. Subsidie voor jobcoach in dienst van werkgever

Artikel 8a, tweede lid, onder e, onderdeel 1, van de Participatiewet bepaalt onder andere dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning door middel van subsidieverstrekking voor jobcoaching door de werkgever. Dit artikel voorziet hierin en regelt in het eerste, tweede en derde lid welke eisen aan de jobcoach gesteld worden en wat het kader voor de hoogte van de subsidie is. De hoogte van de vergoeding tijdens proefplaatsing is een vast bedrag en kent een maximum. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd (vierde lid).

Artikel 12c. Inzet Jobcoach in dienst van jobcoachorganisatie

Het tweede lid is een uitwerking van artikel 8a, tweede lid, onder e, onderdeel 2, van de Participatiewet, waarin de opdracht is neergelegd om in de verordening aan te geven welke kwaliteitseisen het college stelt aan de jobcoach en hoe deze eisen worden gewaarborgd. Dit is relevant omdat kwaliteit, en kwaliteitseisen, een waarborg (kunnen) zijn voor een goede inzet van de jobcoach.

Een jobcoach heeft minimaal hbo werk- en denkniveau, een jobcoachopleiding (met bijbehorende bijscholing) en ervaring op het gebied van jobcoaching. Jobcoaching kan bijvoorbeeld worden ingekocht bij organisaties die een Blik op werk of Oval Keurmerk hebben of een jobcoacherkenning van UWV hebben of waarvan de individuele jobcoaches een actuele registratie hebben in het Register Loopbaancoach (voormalig Noloc Jobcoach) of het NVS-Beroepenregister voor jobcoaches. Dit is geen harde eis maar helpt om te bepalen of er sprake is van een erkende jobcoach.

Het derde en vierde lid is een uitwerking van de uit artikel 8a, tweede lid, onder e, sub 1, van de Participatiewet voortvloeiende verordeningsplicht. Voor het bepalen van de omvang en intensiteit van de jobcoaching wordt uitgegaan van drie begeleidingsregimes: laag, midden en hoog. Het aantal in te zetten begeleidingsuren is altijd maatwerk. Het aantal begeleidingsuren is afhankelijk van het begeleidingsregime en wordt uitgedrukt in een aantal uur per jaar/maand. De inzet van een jobcoach kent doorgaans een geleidelijke afbouw qua uren (en intensiteit).

Vijfde lid

In de arbeidsmarktregio Midden-Gelderland wordt jaarlijks door de samenwerkende gemeenten een maximaal uurtarief vastgesteld dat door de jobcoach gehanteerd kan worden.

Zesde lid

De hoogte van de vergoeding tijdens proefplaatsing is een vast bedrag en kent een maximum. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd.

Paragraaf 3.5. Overige voorzieningen

Artikel 13. Scholing

Startkwalificatie

Onder startkwalificatie wordt verstaan een HAVO- of VWO-diploma of een diploma van het middelbaar beroepsonderwijs (MBO), niveau twee. Scholing kan worden aangeboden aan personen met of zonder een dergelijke startkwalificatie. Vooral voor personen zonder startkwalificatie kan scholing noodzakelijk zijn voor de re-integratie.

Jongeren

Personen jonger dan 27 jaar die nog mogelijkheden hebben binnen het uit 's Rijks kas bekostigde onderwijs kunnen sinds 1 juli 2012 geen voorziening ontvangen die hen ondersteunt bij de arbeidsinschakeling (artikel 7, derde lid, onderdeel a, van de Participatiewet).

Artikel 14. Stimuleringsubsidies

Als dit naar het oordeel van het college bijdraagt aan de arbeidsinschakeling, kan het college aan een persoon van 27 jaar of ouder die behoort tot de doelgroep een subsidie verstrekken. Het college stelt nadere regels op over de activiteiten die voor een subsidie in aanmerking komen, de hoogte van de subsidie en voorwaarden waaronder deze wordt toegekend. Een dergelijke subsidie wordt niet tot de middelen van de belanghebbende gerekend (artikel 31, lid 2 onder j van de Participatiewet).

Artikel 15. Sociale activering

Volgens de Participatiewet dient ook sociale activering uiteindelijk gericht te zijn op arbeidsinschakeling. Voor bepaalde doelgroepen is arbeidsinschakeling echter een te hoog gegrepen doel. Voor deze personen staat dan ook niet re-integratie, maar participatie voorop.

Begrip sociale activering

Onder 'sociale activering' wordt verstaan: het verrichten van onbeloonde maatschappelijk zinvolle activiteiten gericht op arbeidsinschakeling of, als arbeidsinschakeling nog niet mogelijk is, op zelfstandige maatschappelijke participatie (artikel 6, eerste lid, onderdeel c, Participatiewet). Bij activiteiten in het kader van sociale activering kan worden gedacht aan het zelfstandig, zonder externe begeleiding, verrichten van vrijwilligerswerk of deelnemen aan activiteiten in de wijk of buurt.³

Doelgroep sociale activering

Het college kan aan een persoon die behoort tot de doelgroep activiteiten aanbieden in het kader van sociale activering voor zover de mogelijkheid bestaat dat hij op enig moment algemeen geaccepteerde arbeid kan verkrijgen.

Voor de verplichting op grond van artikel 9, eerste lid, onderdeel b, van de Participatiewet gebruik te maken van een voorziening gericht op sociale activering is vereist dat de mogelijkheid bestaat dat een persoon op enig moment algemeen geaccepteerde arbeid kan verkrijgen waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een voorziening. Bestaat die mogelijkheid niet, dan kan een persoon niet worden verplicht gebruik te maken van een dergelijke voorziening. Sociale activering heeft tot doel personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt terug te leiden naar de arbeidsmarkt, of als dit nog niet

³ Kamerstukken II 2002/03 28870, nr. 3, blz. 35.

mogelijk is, als tussendoel te bevorderen dat personen zelfstandig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. Hieruit volgt dat als het einddoel, arbeidsinschakeling, niet kan worden bereikt, er geen grond is die persoon te verplichten om gebruik te maken van een voorziening gericht op sociale activering.⁴

College stemt duur activiteiten af op de persoon

Het tweede lid geeft het college de mogelijkheid om de duur van activiteiten in het kader van sociale activering nader te bepalen. Het college moet de duur afstemmen op de mogelijkheden en capaciteiten van een persoon, maatwerk staat hierbij voorop.

Artikel 16. Algemene bepalingen voor vervoersvoorzieningen, intermediaire activiteit en meeneembare voorzieningen

Dit artikel bevat een aantal voorwaarden voor de toekenning van voorzieningen aan personen met een arbeidsbeperking. Het betreft een aantal specifieke voorwaarden die verband houden met de aard van deze voorzieningen.

Het is van belang dat de inzet van de persoonlijke ondersteuning en/of overige voorziening noodzakelijk is om het werk uit te kunnen voeren (a). Om een doelmatige inzet van de re-integratiemiddelen te waarborgen is er een minimale omvang verbonden aan de dienstbetrekking (b). Op het moment dat het gaat om een voorziening waarvan verwacht mag worden dat de werkgever hiervoor zelf zorgdraagt, omdat dit bijvoorbeeld voortvloeit uit de Arbo-regels, wordt de voorziening niet verstrekt op grond van deze verordening (c, d en e). De aan de voorziening(en) verbonden kosten kunnen in uitzonderlijke gevallen leiden tot het afwijzen van de gevraagde voorziening(en), op het moment dat deze kosten in geen verhouding staan tot de (maatschappelijke) baten die verbonden zijn aan de verstrekking van de voorziening(en) (f).

Artikel 16a. Vervoersvoorziening

Artikel 8a, tweede lid, onder f, onderdeel 1, van de Participatiewet bepaalt dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van een vervoersvoorziening die ertoe strekt dat de persoon zijn werkplek, proefplaats of opleidingslocatie kan bereiken. Dit artikel regelt, in aanvulling op artikel 13c, onder welke voorwaarden dit mogelijk is.

Artikel 16b. Meeneembare voorziening

Artikel 8a, tweede lid, onder f, onderdeel 3, van de Participatiewet bepaalt dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van meeneembare voorzieningen voor de inrichting van de werkplek, de productie- en werkmethoden, de inrichting van de opleidingslocatie of de proefplaats en bij het werk of opleiding te gebruiken hulpmiddelen. Hiervoor is geen limitatieve lijst. Gedacht kan worden aan een aangepaste bureaustoel, toetsenbord, koptelefoon, enzovoort. Wat een passende voorziening is, is sterk afhankelijk van de individuele behoefte van de persoon. Dit vraagt om maatwerk. Wel gelden de voorwaarden zoals opgenomen in de artikel 13c.

Artikel 17. Vergoeding overige noodzakelijke kosten

Dit artikel was artikel 16. Het komt incidenteel voor dat de belanghebbende extra kosten moet maken in het kader van arbeidsinschakeling. Dit artikel maakt het mogelijk dat het college noodzakelijke kosten die niet door een voorliggende voorziening worden afgedekt, aan de cliënt kan verstrekken.

Artikel 20. Intrekken oude verordening en overgangsrecht

In artikel 20 is onder andere het overgangsrecht neergelegd. Het kan voorkomen dat personen een

⁴ CRvB 24-04-2012, nr. 11/2062 WWB, ECLI:NL:CRVB:2012:BW4400.

voorziening toegekend hebben gekregen op grond van de oude re-integratieverordening, die niet meer voldoet aan de voorwaarden uit deze verordening. Hierbij kan worden gedacht aan de situatie waarin de oude re-integratieverordening voorzieningen bevat die na inwerkingtreding van deze verordening niet meer worden verstrekt. Ook is het denkbaar dat een persoon op grond van de oude re-integratieverordening wel in aanmerking zou komen voor een voorziening, maar door inwerkingtreding van deze verordening niet meer. De toegekende voorziening zou dan op grond van artikel 3, tweede lid, van deze verordening moeten worden beëindigd. Om dit te voorkomen is in artikel 20, tweede lid, geregeld dat dergelijke voorzieningen worden behouden voor een bepaalde duur. Een dergelijke voorziening wordt behouden voor ten hoogste de duur van 12 maanden of - als dit eerder is - voor de duur dat deze is verstrekt. Dit uiteraard voor zover wordt voldaan aan de voorwaarden uit de Re-integratieverordening Participatiewet. Wordt niet meer aan die voorwaarden voldaan, dan moet de voorziening worden beëindigd, bijvoorbeeld als een belanghebbende geen aanspraak meer heeft op ondersteuning bij de arbeidsinschakeling. De periode van 12 maanden begint te lopen vanaf het moment van inwerkingtreding van deze verordening.

Voortzetten toegekende voorzieningen

Toegekende voorzieningen op grond van de Re-integratieverordening Participatiewet worden dus in beginsel behouden tot 12 maanden na inwerkingtreding van deze verordening. Na afloop van die periode kan het college besluiten of een voorziening wordt voortgezet (artikel 20, derde lid). Hierbij kan het college rekening houden met al gesloten overeenkomsten. Voortzetting van een voorziening ligt bijvoorbeeld voor de hand als het college is gehouden de kosten van een dergelijke voorziening te voldoen, ongeacht of een persoon nog gebruik maakt van de voorziening. Lopende re-integratievoorzieningen kunnen in beginsel ná inwerkingtreding van deze verordening worden afgerond conform de overeenkomst.

Voortzetting is niet mogelijk

Voortzetting van een toegekende voorziening na 12 maanden is niet mogelijk als de voorziening binnen die periode is beëindigd wegens het niet meer voldoen aan de voorwaarden voor die voorziening op grond van de Re-integratieverordening Participatiewet of als de voorziening is toegekend voor een kortere duur dan 12 maanden na inwerkingtreding van de verordening. Een voorziening dient immers niet langer te worden voortgezet dan de duur van de oorspronkelijke toekenning.

Ten aanzien van die voorziening blijft de Re-integratieverordening Participatiewet van toepassing (*artikel 20, vierde lid, van deze verordening*).

CONCEPT Regionaal programma van school naar duurzaam werk 2026-2029

Doorstroompunt regio Arnhem

Aan: Bestuurlijk overleg van school naar duurzaam werk
Van: Joanne Smits, Marieke Stobbe en Marith Berntsen
Datum: 5 juni 2025 (definitieve versie)

Inhoudsopgave

1. Leeswijzer	3
2. Samenvatting	3
3. Proces: hoe zijn we tot het concept regionaal programma gekomen?	5
4. Governance	6
5. Concept regionaal programma	6
5.1 Doelen.....	7
5.2 Ambitie	7
5.3 Onze leidende principes.....	7
5.4 Invulling van het regionaal programma van school naar duurzaam werk 2026-2029	8
Thema 1: Ik wil mij extra oriënteren op school of werk	8
Thema 2: Ik wil hulp in de overstap naar school of werk	8
Thema 3: Ik wil hulp om op school te blijven	10
Thema 4: Ik wil hulp op stage of werk	12
Thema 5: Wij willen dat jij kan meedoen!.....	13
6. Programmteam	14
7. Financiën	15
8. Bijlagen	16
Bijlage 2: toelichting governance structuur	17
Bijlage 3: Tekening concept regionaal programma Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	

1. Leeswijzer

Voor u ligt het concept regionaal programma van school naar duurzaam werk 2026-2029 voor de Doorstroompuntregio Arnhem. Het stuk is als volgt opgebouwd:

- Proces: hoe zijn we tot het concept regionaal programma gekomen?
- De governance structuur omtrent de besluitvorming van het regionaal programma van school naar duurzaam werk
- Het concept regionaal programma van school naar duurzaam werk
- Invulling programmateam van school naar duurzaam werk

Ook zijn er een aantal bijlagen toegevoegd als achtergrond informatie, te weten:

- Regio analyse KBA
- Onderzoek KBA naar niet geplaatste jongeren Entree.

2. Samenvatting

Na maanden van hard werken, inventariseren, informatie ophalen én delen is dit concept regionaal programma van school naar duurzaam werk 2026-2029 ontstaan. Het doel van dit programma is tweeledig:

1. Het voorkomen van voortijdig schoolverlaten
2. Zoveel mogelijk jongeren naar school of aan het werk

Om deze doelen te bereiken, hebben we de volgende ambities:

- Er is voor iedere jongere van 12 tot 27 jaar een plek in het onderwijs waar hij/zij optimaal begeleid en ondersteund wordt in de voorbereiding op een beroepskeuze, in de overstap naar het mbo, in het behalen van minimaal een startkwalificatie en het maken van de stap naar de (regionale) arbeidsmarkt.
- Jongeren zijn en blijven in beeld.
- Iedere jongere participeert passend in de maatschappij.

Om de doelen en ambities te bereiken, werken we aan de hand van de volgende leidende principes: transitie denken, netwerk denken, perspectief denken en overstijgend denken en werken en flexibel organisatie denken.

Het programma is voor jongeren van 12 tot 27 jaar met én zonder startkwalificatie, die in de Doorstroompuntregio Arnhem¹ wonen of op school zitten.

Een belangrijk onderdeel van het programma is het verbeteren van de oriëntatie op school en werk. Jongeren krijgen via evenementen zoals banenmarktfestivals en "Kies je Job" de kans om in contact te komen met werkgevers. Ook worden kleinschalige bedrijfsbezoeken georganiseerd, zodat jongeren beter kunnen kennismaken met verschillende beroepen. Om dit alles goed te coördineren is extra begeleiding noodzakelijk, onder andere via een coördinator.

¹ Gemeenten: Arnhem, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar. Er is een verschil met de Arbeidsmarktregio Midden-Gelderland: daar valt Doesburg onder, Renkum niet.

Daarnaast is er veel aandacht voor de begeleiding bij overstappen, die vaak een kwetsbaar moment vormen. Combinatiefunctionarissen arbeid begeleiden jongeren uit het praktijkonderwijs of voortgezet speciaal onderwijs die direct naar werk gaan. Jongeren die doorstromen naar het mbo kunnen rekenen op ondersteuning van een coach, waarbij duidelijke afspraken zorgen voor een soepele overgang. Voor jongeren die na het mbo nog begeleiding nodig hebben richting werk, wordt een transitiecoach ingezet en kijken we of er een match gemaakt kan worden via de matchingstafel.

Het programma investeert ook in extra ondersteuning op of rondom school. Door een plus op de ondersteuningsstructuur van school en gemeenten, kunnen jongeren beter worden begeleid bij dreigende uitval. Daarnaast wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van een leercentrum, bedoeld voor jongeren die tijdelijk thuiszitten, en aan de opvolging van jongeren die geen entreeopleiding kunnen volgen. Ook wordt er een hernieuwde aanpak ontwikkeld voor verzuim onder jongeren van 18 jaar en ouder.

Op de werkvloer of tijdens stages krijgen jongeren extra ondersteuning om duurzaam aan het werk te blijven. Er is begeleiding beschikbaar voor stageplekken, waarbij ook werkgevers een vergoeding kunnen krijgen. Via projecten als 'Stagecupido' wordt gezocht naar passende matches tussen jongeren en stageplekken. Praktijkleren wordt gestimuleerd door het verduidelijken van mogelijkheden en het bieden van voorfinanciering. Daarnaast is er een interventiebudget beschikbaar om praktische belemmeringen, zoals vervoer of werkbenodigdheden, weg te nemen.

Tot slot wordt sterk ingezet op regionale samenwerking en het versterken van randvoorwaarden. Via initiatieven zoals de Sluitende Keten wordt de overgang tussen school en mbo nauwkeurig gemonitord. Overdrachtsdocumenten worden verbeterd om de communicatie tussen onderwijs en werk beter te laten verlopen. Er wordt gewerkt aan een gezamenlijke visie op overdracht, gericht op een loopbaandossier dat eigendom is van de jongere zelf. Door middel van dialogsessies voor professionals en bestuurlijk overleg wordt gewerkt aan samenhang in beleid. Ook wordt ruimte gehouden voor nieuwe initiatieven of acute vragen via een ad hoc budget.

Kortom, dit programma beoogt jongeren duurzaam te ondersteunen bij hun school- en werkloopbaan, met als kernpunten: tijdige oriëntatie, soepele overstappen, sterke begeleiding en nauwe samenwerking tussen betrokken partijen.

Om ervoor te zorgen dat we de komende vier jaar doen wat we afspreken en monitoren of dit ook voldoende effect heeft, werken we met een programmateam die hier zicht op houdt én die zorgt dat de afgesproken governance structuur goed gevolgd wordt. In het programmateam zitten vaste medewerkers zoals de drie programmamanagers vanuit de contactschool, de arbeidsmarktregio Midden-Gelderland en de Doorstroompunt regio Arnhem en de programmacoördinator die zicht houdt op alle afzonderlijke programma's. Ook is er ruimte voor tijdelijke advisering en uitvoering, zoals een juridisch adviseur die meekijkt naar de opdrachtformuleringen en de procesmanager die programma's ondersteund in het verbinden, versterken en versimpelen van aanbod.

3. Proces: hoe zijn we tot het concept regionaal programma gekomen?

Het nieuwe regionale programma van school naar duurzaam werk 2026-2029 is een samenvoeging van het huidige programma voortijdig schoolverlaten² (vsv) en de regionale aanpak jeugdwerkloosheid. Samenwerking tussen deze twee programma's was in onze regio al aan de orde voordat duidelijk werd dat er een gezamenlijk programma moest komen. Deze samenwerking vond al plaats door:

- Betrokkenheid vanuit de programmamanagers vsv (contactschool – Rijn IJssel en Doorstroompuntregio) bij de regionale aanpak jeugdwerkloosheid in de kopgroep.
- Aansluiten van wethouders participatie bij het bestuurlijk overleg vsv, waar gezamenlijk gekeken is naar welke leidende principes zouden moeten gelden voor de jongeren die ondersteuning nodig hebben op school of richting werk.

Nadat duidelijk werd dat er een nieuw regionaal programma moest komen, intensiverde deze samenwerking. Dit resulteerde in een inhoudelijk gelijke verantwoordelijkheid vanuit onderwijs (contactschool), arbeidsmarktregio en de Doorstroompuntregio. Het Doorstroompunt heeft de rol om ervoor te zorgen dat het nieuwe regionale programma er ook daadwerkelijk komt en heeft daarmee de trekkersrol.

Vanaf februari 2024 is intensief samengewerkt om tot dit concept programma te komen. Er is een kerngroep geformeerd waarin verschillende functionarissen vanuit de volgende partijen zijn aangesloten: een ervaringsdeskundige, contactschool Rijn IJssel, Doorstroompuntregio Arnhem, Arbeidsmarktregio Midden-Gelderland en de Onderwijsspecialisten (pro/vso). De volgende acties zijn uitgevoerd (in willekeurige volgorde):

1. Organiseren van twee regionale dialoogsessies waarbij door 80-100 deelnemers, zowel ervaringsdeskundigen als professionals, input is gegeven op de thema's die terugkomen in het programma.
2. Uitwerken van de input van de regionale sessies en aanbrengen van verdieping hierop in subgroepen vanuit de kerngroep om te komen tot beargumenteerde voorstellen. Tijdens een heidag in april is dit samengebracht tot voorliggend concept regionaal programma.
3. Opstellen van het ambtelijk voorstel van de governance van school naar duurzaam werk, dat vervolgens besproken is in de gremia waar een akkoord nodig was.
4. Uitvoering van regionale analyse³ en het vertalen daarvan naar de maatregelen voor het nieuwe programma.
5. Volgen en integreren van landelijke beleidsontwikkelingen in regionaal beleid.

Naast bovenstaande acties vanuit de kerngroep, is er vanuit zowel Doorstroompunt, contactschool en arbeidsmarktregio ingezet op het informeren van relevante partijen over de nieuwe wet. Zo zijn er presentaties geweest bij sociale teams, centrum activerend werk, WSP Midden-Gelderland, Regionaal Ambtenaren Overleg Onderwijs en Participatie, Werk en Inkomen en bij partijen verbonden aan het onderwijs, zoals het samenwerkingsverband en het scholennetwerkoverleg pro/vso.

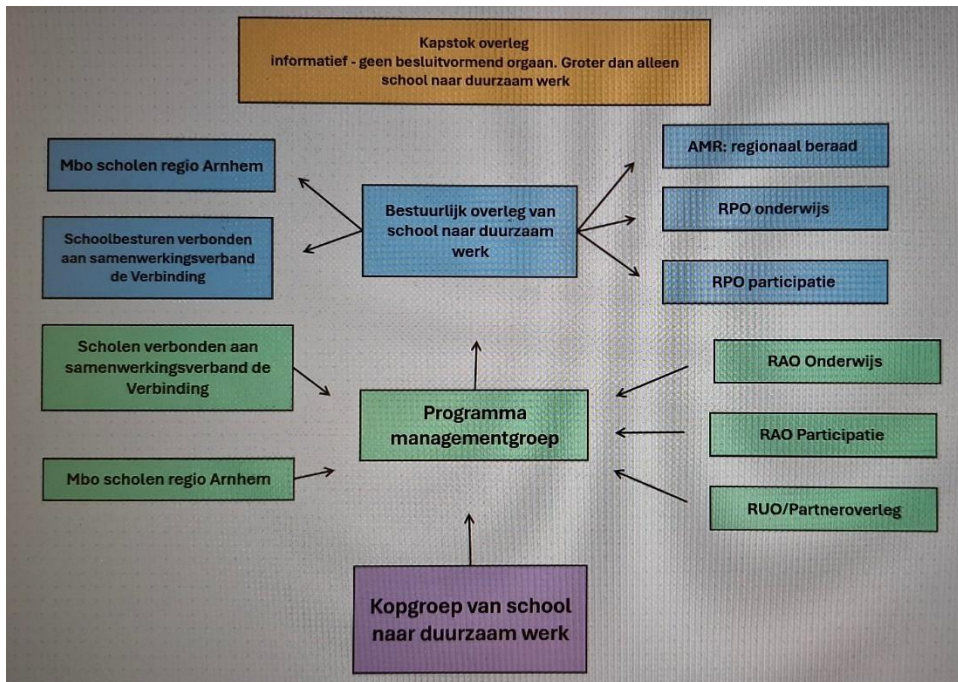
² Voor het huidige vsv programma, klik [hier](#).

³ KBA Nijmegen heeft een regio analyse uitgevoerd. Deze is bijgevoegd in Bijlage 1.

4. Governance

Om ervoor te zorgen dat we samen de komende vier jaar het goede doen en blijven doen, hebben we een nieuwe governance opgesteld waarin de besluitvorming en samenwerking rondom het programma van school naar duurzaam werk plaatsvindt vanuit contactschool, arbeidsmarktregio en Doorstroompunt. Deelnemers in de governance zijn aangesloten als afvaardiging van een grotere groep en zijn niet alleen deelnemer namens hun eigen organisatie. Deze governance is al eerder vastgesteld op de verschillende bestuurlijke tafels en ziet er als volgt uit:

Figuur 2: governance van school naar duurzaam werk

Een nadere toelichting op de governance vindt u in Bijlage 2.

5. Concept regionaal programma

In deze paragraaf vindt u het concept regionaal programma van school naar duurzaam werk 2026-2029. Het regionaal programma maken we voor jongeren van 12 tot 27 jaar, met en zonder startkwalificatie die woonachtig zijn of naar school gaan in de Doorstroompuntregio Arnhem⁴.

De doelgroep van 23 tot 27 jaar en jongeren met startkwalificatie is voor (een deel) van ons nog onbekend. Ook is er minder data over deze doelgroep beschikbaar dan voor jongeren tot 23 jaar zonder startkwalificatie. Dat maakt deze jongeren echter niet minder belangrijk en dus zetten we ons ook voor hen in, in ons nieuwe programma.

⁴ Gemeenten: Arnhem, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Zevenaar. Er is een klein verschil tussen de arbeidsmarktregio Midden-Gelderland en de Doorstroompuntregio Arnhem. Doesburg zit in de AMR, maar niet in de Doorstroompuntregio. Renkum zit in de Doorstroompuntregio, maar niet in de AMR.

5.1 Doelen

De doelen van het programma zijn:

1. Het voorkomen van voortijdig schoolverlaten
2. Zoveel mogelijk jongeren naar school of aan het werk

Om deze doelen te bereiken, zijn er eerder ambities en leidende principes vastgesteld. Deze waren onze leidraad gedurende de afgelopen anderhalf jaar.

5.2 Ambitie

Er is voor iedere jongere van 12 tot 27 jaar een plek in het onderwijs waar hij/zij optimaal begeleid en ondersteund wordt in de voorbereiding op een beroepskeuze, in de overstap naar het mbo, in het behalen van minimaal een startkwalificatie en het maken van de stap naar de (regionale) arbeidsmarkt.

Jongeren zijn en blijven in beeld.

Iedere jongere participeert passend in de maatschappij.

5.3 Onze leidende principes

Transitiedenken

Wij spreken van een *transitie* van school naar school en van school naar (duurzaam) werk en wij zien dat risico's op uitval of belemmering in doorstroom van onderwijs naar onderwijs en van onderwijs naar werk op vele plekken aanwijsbaar zijn, maar vooral in de *overgangen*: door de overgang te benaderen vanuit het transitiedenken wordt deze overgang een proces en geen moment. Dit betekent dat partijen meer naar elkaar toe bewegen, soms eerder in beeld komen en soms later loslaten, afhankelijk van de behoefte van de jongere.

Netwerkdelen

Wij vermijden keten-/estafettehandelen, onze verantwoordelijkheid ten aanzien van de begeleiding en ondersteuning van jongeren mag poreuze randen hebben;

Perspectiefdenken

Een diploma, startkwalificatie, stageplek, arbeidsovereenkomst etc. is geen doel op zich, maar een waardevol hulpmiddel om tot een zo zelfstandig mogelijke positie in de maatschappij te komen voor onze jongeren, opdat iedereen kan participeren naar talent en vermogen;

Overstijgend denken en werken

Wij betrekken relevante leefdomeinen bij het zo goed mogelijk ondersteunen van jongeren overeenkomstig de Big5⁵ (dat betekent niet dat wij alles op kunnen en/of moeten lossen, maar dat wij ons netwerk benutten om andere ondersteuning in te schakelen die we zelf niet kunnen bieden);

Flexibel organisatiedenken

De huidige organisatievormen zijn niet leidend, maar dienen een zo efficiënt mogelijke samenwerking: wij kunnen bestaande structuren aanpassen voor dit doel.

⁵ Big 5: wonen, school en werken, support, inkomen, welzijn

5.4 Invulling van het regionaal programma van school naar duurzaam werk 2026-2029

Thema 1: Ik wil mij extra oriënteren op school of werk

Een goede oriëntatie op school of werk is belangrijk voor jongeren zodat zij een weloverwogen keuze kunnen maken. Een verkeerde keuze is al jarenlang één van de grootste redenen van voortijdig schooluitval in onze regio⁶. Scholen hebben een verantwoordelijkheid in het bieden van een goede loopbaanoriëntatie (LOB). We zien echter dat een 'plus' op het huidige LOB programma helpt om het bedrijfsleven dichterbij de jongere toe te brengen. Hier willen wij vanuit het regionaal programma een impuls aan middels twee maatregelen:

1. Het organiseren van evenementen voor jongeren waar zij in aanraking komen met het bedrijfsleven.

Dit zijn evenementen voor grote groepen leerlingen. Hieronder zullen vallen:

- a. Stage banenmarktfestival
- b. Kies je Job

Betrokken partners zijn: Kansenmakers, Werkgevers Servicepunt Midden-Gelderland (WSP), scholen (vnl. scholen vanuit pro/vso en mbo)

2. Het organiseren van bedrijfsbezoeken voor kleinere groepen leerlingen waarbij er oriëntatie plaatsvindt op school of werk.

Afhankelijk van de groep leerlingen die mee gaat, zal het doel van het bedrijfsbezoek bepaald worden.

Betrokken partners zijn: WSP, oriëntatie in bedrijf (samenwerking tussen huidig regionaal vsv programma en Lerende Regio Arnhem (LRA)) en in de toekomst mogelijk JINC.

3. Het bieden van een extra impuls aan scholen voor hun LOB programma.

Het gaat hier om het aanvullen van het LOB programma van scholen door bijvoorbeeld het geven van sollicitatietrainingen. Hiervoor is wel een partnerschap met scholen vereist, waardoor er ook een stukje cofinanciering van scholen gevraagd zal worden die hier gebruik van zullen maken.

De eerste twee maatregelen zijn momenteel nog aparte projecten die naast elkaar bestaan. In het nieuwe programma willen we dit samenvoegen, zodat we aanbod verbinden, versterken en versimpelen. Dit vraagt voor beide maatregelen een verandertraject. Hier willen we een procesmanager voor inzetten die de organisaties hierin begeleidt. Dit gaat om 10 uur per week in de periode januari 26 t/m september 2026. De dekking hiervoor komt vanuit de middelen die het Doorstroompunt heeft ontvangen om voor te bereiden op het nieuwe programma.

Thema 2: Ik wil hulp in de overstap naar school of werk

Op dit moment zijn er veel coaches vanuit verschillende organisatievormen actief in onze regio wanneer het gaat over een overstap naar school of werk. 'De overstap' is een kritisch moment in de (school)loopbaan van jongeren en wanneer er sprake is van een kwetsbaarheid, dan is het risico op uitval groot. In het nieuwe programma willen we het

⁶ Meer informatie vindt u in het [jaarverslag](#) van RBL Midden-Gelre over schooljaar 2023-2024, pagina 22.

aanbod dat zich de afgelopen jaren bewezen heeft behouden, maar er is ook nog genoeg te verbeteren. Hierbij ligt de grootste focus op het faciliteren van een coach voor de jongere die hij/zij al kent. Dit doen we door de coach waar dat kan te koppelen aan de toeleverende school. We hebben gemerkt dat de verschillende coaches verschillende specialismes hebben en dat het echt uitmaakt of je jongeren begeleidt in de overstap richting school of richting werk.

Begeleiding in de overstap willen we bieden middels drie maatregelen:

1. Start & Go MBO

Sinds 2018 bieden we jongeren in kwetsbare positie begeleiding in de overstap van het v(s)o naar het mbo. De Start & Go coach is betrokken van het laatste half jaar van het vo tot aan het eerste half jaar op het mbo. Wanneer een jongere goed geland is binnen (de ondersteuningsstructuur van) het mbo, is het doel behaald. De werkwijze van de Start & Go coaches is eenduidig, ontvangende scholen weten goed wat zij van hen mogen verwachten in de begeleiding van de jongeren. Deze eenduidige aanpak willen we continueren. Wel willen we de organisatiestructuur veranderen. Er is nu geen opdrachtnemer van Start & Go MBO. Onze verbetervoorstellen hiervoor zijn:

- a. Coaches koppelen aan de toeleverende scholen. In dit geval kennen de jongeren de coach en dit zorgt ervoor dat er veel tijd in het begeleidingstraject gewonnen wordt. Risico hiervan is dat de inzet van de coaches erg versnipperd verdeeld wordt over scholen waardoor er te weinig inzet wordt gepleegd op het begeleiden van de jongeren. Dit vraagt nog een goede uitwerking. Een regionaal projectleider blijft nodig om de eenduidige werkwijze van Start & Go MBO te bewaken.
- b. In voorgaande jaren was de begeleiding gericht op 'jongeren in kwetsbare positie' vanuit de wettelijke definitie⁷. Op basis van de regio analyse willen we de doelgroep aanscherpen. Met behulp van de regio analyse van KBA zullen we onze focusdoelgroepen bepalen.

2. Combinatiefunctionaris arbeid voor pro/vso

De combinatiefunctionaris is een intensieve vorm van nazorgbegeleiding aan jongeren die de overstap maken naar werk en die daarin extra ondersteuning nodig hebben. Deze coach werkt aan de hand van een waakvlambegeleiding, waardoor er geschakeld kan worden in de mate van intensiteit van de begeleiding. Ook heeft deze coach contacten met de verschillende professionals om de jongere heen. Het is een vertrouwd gezicht voor de jongere, waardoor het stellen van vragen laagdrempelig is. Omtrent de doorontwikkeling zijn er een aantal (verbeter)punten:

- a. Scholen voor pro/vso moeten beleid ontwikkelen rondom de wettelijke taak van twee jaar nazorgbegeleiding. Dit beleid moeten zij met ons delen, zodat het aanbod van de combinatiefunctionaris hier op aansluit en daadwerkelijk aanvullend is.
- b. In de huidige werkwijze van de combinatiefunctionaris kunnen scholen jongeren drie jaar begeleiden. Gebleken is dat dit voor een groot deel van de jongeren niet nodig is. Ook is gebleken dat het aantal uren dat voor de

⁷ Jongeren die de overstap maken van vmbo-basis, pro, vso en mbo entree naar mbo entree, mbo niveau 2 of naar niets.

begeleiding staat, in veel gevallen fors is. Dit wordt geëvalueerd met als doel te komen tot verschillende 'arrangementen' van zwaarte in begeleiding, zodat er meer jongeren ondersteund kunnen worden door deze combinatiefunctionaris.

3. Transitiecoach

Vanuit de regionale aanpak jeugdwerkloosheid kennen we de transitiecoach. Een rol (dus geen extra coach op school) gekoppeld aan de functionaris die jongeren begeleidt wanneer zij de school (met diploma) verlaten. In 2025 onderzoeken we in hoeverre de nazorg van het mbo (één jaar na diplomering) voldoende is of dat zich na die tijd ook nog jongeren melden met een vraag. De transitiecoach moet dan de ruimte hebben om een jongere weer op te pakken en de weg te wijzen richting de andere instanties. Dit sluit aan bij onze leidende principes⁸. Afhankelijk van de onderzoekspilot in 2025, die start op het Rijn IJssel, zullen we de maatregel eind 2025 nader omschrijven en uitbreiden richting de andere mbo-scholen in onze regio.

4. Matchingstafel

Voor jongeren die uitstromen naar werk, is er de matchingstafel opgezet. Doel is dat jongeren op weg geholpen worden richting werk en die daar (lichte) ondersteuning bij nodig hebben. In de RAJ werd dit georganiseerd door het WSP. In het nieuwe programma willen we het construct van de matchingstafel behouden, maar zal de organisatie komen te liggen bij het mbo gezien de wettelijke taak van loopbaanbegeleiding. Wanneer dit beleid is vastgelegd, zullen we hier vanuit het regionaal programma actief op aansluiten.

Thema 3: Ik wil hulp om op school te blijven

Eén van de belangrijkste factoren om vsv te voorkomen, is ervoor te zorgen dat de jongere een goede binding houdt met de school⁹. Wanneer deze binding verdwijnt, is de stap om terug te keren naar school groter. We willen jongeren helpen om op school te blijven. Soms met hulp op school, soms met hulp buiten school. Ook hierbij is het belangrijk dat het gaat om een 'plus' op de wettelijke taken vanuit zowel school als de gemeenten, waarbij we ons ook realiseren dat deze scheiding niet altijd duidelijk te maken is. We willen inzetten op de volgende maatregelen:

1. Een 'plus' op de ondersteuningsstructuur van school en gemeenten

De afgelopen jaren is gebleken dat een plus op de ondersteuningsstructuur van scholen en gemeenten bijdraagt aan het voorkomen van uitval van jongeren op school. Het gaat om voorbeelden als de verzuimcoaches op het vo, Restart op Rijn IJssel en de wandelcoach bij Aeres.

Ondanks dat soortgelijke interventies bijdragen aan het voorkomen van schooluitval, zijn er nog veel vragen waar de komende tijd een antwoord op gezocht moet worden. Denk hierbij aan de hoeveelheid inzet, de manier waarop we het tot nu toe

⁸ transitie denken, netwerk denken, perspectief denken en overstijgend denken en werken en flexibel organisatie denken

⁹ Voortijdig schoolverlaten voorkomen: perspectieven van wetenschap, beleid en praktijk, vanaf pagina 19. U vindt het naslagwerk [hier](#).

georganiseerd hebben, hoe we zoveel mogelijk leerlingen ondersteuning kunnen bieden (met dezelfde middelen) en of en welke accentverschuivingen nodig zijn in de aanpak. Hierbij is het essentieel dat er een link is met andere (bestuurlijke) processen in de regio die van invloed zijn op de aansluiting onderwijs-jeugdhulp. Dit vraagt iets van gemeenten en onderwijs samen en is randvoorwaardelijk. Het regionaal programma van school naar duurzaam werk moet hier aanvullend op zijn, niet leidend.

Om tot een concrete invulling voor de 'plus' op de ondersteuningsstructuur van school en gemeenten te komen, is bestuurlijke sturing nodig. Eind 2025 komt het programmateam met een ambtelijk voorstel, waarbij we kijken naar:

- a. Lopende programma's op scholen zijn intensief, kostbaar en kunnen efficiënter. We onderzoeken de werkzame elementen van de ondersteuning op school zoals dat nu in het vo (verzuimcoaches) en mbo (bijvoorbeeld Restart, Kansrijk, wandelcoaching en extra ondersteuning op taal) plaatsvindt. Afhankelijk van de uitkomsten van dit onderzoek doen we een voorstel waarmee we het leerlingenbereik willen vergroten en tegelijkertijd willen zorgen dat wat er zo goed werkt, niet verloren gaat. De nadruk ligt hier op praktische ondersteuning van leerlingen én professionals die (zo dicht mogelijk) op school plaatsvindt. Wanneer er sprake is van een zorgvraag, moet het sociaal team in beeld komen. Op deze manier spelen we vanuit het regionale programma een rol in 'het grijze gebied' en kunnen we volgend zijn op wat er in onze regio gebeurt op het gebied van aansluiting onderwijs-jeugdhulp.
- b. Aan de hand van beschikbare financiële middelen schatten we in dat het niet reëel is dat we op alle scholen in de regio extra ondersteuning in kunnen zetten. Om focusgroepen te bepalen, gebruiken we de regio analyse van KBA. Daarbij zullen we waar dat kan aansluiten bij al bestaande structuren binnen de regio (denk aan de vier subregio's¹⁰ van het samenwerkingsverband de Verbinding voor het vo).

2. Werken aan terugkeer naar school (vo)

Voor enkele jongeren binnen het vo is het (tijdelijk) niet mogelijk om naar school te gaan. Op dit moment kennen we de voorziening het Leercentrum van playing for success. In 2024 maakten hier 19 jongeren gebruik van. Het leercentrum is een plek waar jongeren die thuiszitten werken aan hun terugkeer naar school. Een plek waar zij hun huiswerk maken en ook toetsen kunnen maken. Het Leercentrum is een gewaardeerde interventie, wel is er een stuk doorontwikkeling nodig in de organisatiestructuur. Op dit moment hangt het Leercentrum niet aan een onderwijsinstelling. Doordat het samenwerkingsverband De Verbinding in de huidige constructie opdrachtgever is, is dat niet rechtmatig. Het zal juridisch onderzocht moeten worden of en hoe een voorziening als het Leercentrum georganiseerd kan worden om het juridisch kloppend te krijgen. De uitkomsten van genoemd onderzoek bij punt 1a dragen hier aan bij. Daarnaast is het belangrijk dat er hierbij gekeken

¹⁰ Regio Noord, Regio Zuid, Regio de Liemers en Regio Overbetuwe/Lingewaard

wordt naar samenhang en integraliteit, ook met al bestaande initiatieven als GRIP¹¹.

3. Ondersteuning voor jongeren (richting) mbo Entree

In mei 2025 is er een kwantitatief en kwalitatief onderzoek opgeleverd door KBA naar niet geplaatste jongeren bij Entree-Kansrijk¹². Dit onderzoek was nodig, omdat we zagen dat plm. 50% van de jongeren die zich aanmeldt voor Entree, niet geplaatst wordt. Dit heeft allerlei redenen. Momenteel is Rijn IJssel aan de slag met de aanbevelingen uit het onderzoek. Aangezien Entree een focusdoelgroep is in het regionaal programma, verwachten wij in het najaar van 2025 nog een vervolgvraag aan inzet voor deze doelgroep vanuit het regionaal programma. Dan volgt ook een concreet voorstel voor invulling van deze maatregel.

4. Verzuim 18+

Preventie is belangrijk. Sinds 2013 hanteren we in onze regio een verzuimaanpak voor jongeren van 18 tot 23 jaar, waarbij het moment waarop ongeoorloofd verzuim wordt vastgesteld, gelijk is gesteld aan de normen zoals bepaald in de Leerplichtwet. Maar waar jongeren tot nu toe gemeld werden bij ongeoorloofd schoolverzuim van 16 uur in 4 weken, zien we de afgelopen jaren dat dit niet altijd meer goed past. Voor veel jongeren komt de inzet van het RBL Midden-Gelre te vroeg en dit maakt het werk (voor zowel scholen als RBL) onnodig administratief. Er is een doorontwikkeling gaande om ervoor te zorgen dat we deze interventie inzetten voor jongeren voor wie het echt meerwaarde heeft. Denk hierbij aan wanneer er zorgen zijn omtrent de schoolgang of wanneer de school onvoldoende in contact komt met de jongere.

Thema 4: Ik wil hulp op stage of werk

Jongeren hebben niet alleen ondersteuning nodig op school, maar soms ook op stage (om alsnog hun opleiding te voltooien) of op werk wanneer zij deze overstap hebben gemaakt. De nadruk ligt op de jongere en dat hij/zij zich straks duurzaam kan redden op de arbeidsmarkt. Om hier aan bij te dragen, zetten we in op de volgende maatregelen:

1. Intensieve stagebegeleiding

We continueren de inzet van intensieve stagebegeleiding op het mbo. Het gaat hier vooral om de BOL studenten (school + stage) op het mbo met een ondersteuningsprofiel. Sommige jongeren hebben extra begeleiding nodig zodat een stage succesvol gelopen kan worden. Bij intensieve stagebegeleiding gaat er een vergoeding naar de werkgever zodat deze extra begeleiding kan inzetten.

Doorontwikkeling is nodig op de volgende gebieden:

- a. Inzet van intensieve stagebegeleiding is nu nog te ad hoc en persoonsafhankelijk. Een betere structuur en communicatie is nodig, zodat alle onderwijspartijen in de regio hier beroep op kunnen doen wanneer een jongere in aanmerking komt.
- b. Afdelingen Werk en Inkomen van gemeenten moeten beleid ontwikkelen rondom het eerder in beeld komen bij leerlingen om extra ondersteuning te bieden (participatiewet artikel 7a). Dit beleid moeten zij met ons delen, zodat

¹¹ GRIP is een onderwijszorgarrangement uitgevoerd vanuit Mariendaal en AT zorg groep. Het arrangement wordt gezamenlijk bekostigd door onderwijs en gemeente. Meer informatie over GRIP vindt u [hier](#).

¹² De rapportage van KBA van het onderzoek naar niet geplaatste jongeren Entree vindt u in Bijlage 4

het aanbod van de intensieve stagebegeleiding hier op aansluit en daadwerkelijk aanvullend is.

2. Stagecupido van de Kansenmakers

De Kansenmakers voeren dit nu al een aantal jaren uit. Jongeren op het mbo worden voorbereid op hun stage. Ook ondersteunen de Kansenmakers jongeren bij het zoeken naar een stageplek die daar extra ondersteuning bij nodig hebben. Deze inzet willen we in het nieuwe programma continueren en verder uitbreiden naar de andere mbo-scholen in de regio.

3. Praktijkleren

Het borgen van praktijkleren is in onze regio een speerpunt van het Regionaal Werk Bedrijf (RWB). Vanuit het regionaal programma sluiten we hier dan ook op aan door een boost te geven op twee gebieden:

- a. Praatplaat praktijkleren: we faciliteren een praatplaat zodat het voor professionals die met jongeren werken helder is wat praktijkleren is en voor wie het ingezet kan worden. Daarbij is het belangrijk goed te kijken naar wat voor communicatiemiddelen er al zijn.
- b. Het is soms erg lang zoeken naar financiering. Wij vinden het belangrijk dat wanneer zowel de jongere als de werkgever in de startblokken staan, er snel gehandeld kan worden. Wij stellen voor een budget op te nemen in ons regionaal programma waarmee we de financiering van praktijkleren voorfinancieren. Wanneer blijkt dat er een reguliere route is voor de financiering, dan komt dit geld terug. Is die er niet, dan signaleren we een gat en schalen we dit op. De jongere is hier dan echter niet de dupe van.

4. Individueel interventiebudget

Soms heeft een jongere iets nodig om aan het werk te kunnen, maar is er geen financiering voorhanden. De RAJ kent een interventiebudget waar jongeren gebruik van kunnen maken en waarmee de kans op een (duurzame) baan vergroot wordt. Denk hierbij aan financiering van een fiets of laptop. Dit willen we in het regionaal programma beschikbaar houden.

Thema 5: Wij willen dat jij kan meedoen!

Alle bovengenoemde thema's bevatten aanbod voor de jongeren. Maar we zien ook dat een goede netwerksamenwerking van groot belang is om ervoor te zorgen dat alle jongeren ook echt de juiste ondersteuning krijgen. Daarom zetten we met het nieuwe regionaal programma niet alleen in op ondersteuning voor de jongere, maar ook op regionale samenwerking. Deze regionale samenwerking moet ertoe leiden dat we vanuit gezamenlijkheid ons inzetten voor de jongere met als doel dat de jongere mee kan doen. Hiervoor zetten we in op de volgende maatregelen:

1. Sluitende Keten

In de Sluitende Keten worden alle jongeren gemonitord die de overstap maken van het v(s)o naar mbo. Tijdens dit proces worden jongeren bij wie de aanmelding op plaatsing op het mbo niet goed lijkt te gaan, gesignaleerd en wordt gekeken voor wie

er extra actie nodig is.

2. Overgangsdokument van school naar werk

Voor jongeren die de overstap maken naar werk en die ondersteuning nodig hebben op de werkvloer, komt er het overgangsdokument van school naar werk. Dit is ondersteunend aan de overdracht van school naar de gemeente (Werk en Inkomen) waardoor snel passende ondersteuning geboden kan worden op de werkvloer. Ook willen we de komende programmaperiode gebruiken om een gezamenlijke visie te ontwikkelen op de verschillende overgangsdokumenten die er zijn en/of hoe we deze goed met elkaar kunnen verbinden, zodat we een document/dossier krijgen waarvan de jongere eigenaar is en die hij/zij zijn gehele (school)loopbaan mee kan nemen.

3. Netwerksamenwerking en deskundigheidsbevordering

We blijven dialoogsessies met professionals in de regio organiseren, waarbij we hen apart een aanbod rondom deskundigheidsbevordering bieden. Deze deskundigheidsbevordering omvat een vierjarige lijn waarin verschillende thema's besproken worden met betrekking tot de ambities, leidende principes, gespreksvoering met en betrekken van jongeren, etc..

4. Kapstokoverleg jeugd

Dit kapstokoverleg is een bestuurlijke wens. Er wordt op veel bestuurlijke tafels gesproken over dezelfde jongeren, maar dan vanuit een ander perspectief. Dit leidt ertoe dat er onvoldoende met een integrale blik naar (de interventies voor) jongeren gekeken wordt. In het kapstokoverleg jeugd zou de verbinding gezocht moeten worden met o.a. veiligheid en zorg. Om dit overleg goed vorm te geven, is het ook belangrijk te kijken naar de onderliggende structuur. Dit moet opgezet worden.

5. Ontwikkelbudget voor ad hoc vragen/pilots

De wereld is aan verandering onderhevig. Ondanks dat we er naar streven om zoveel mogelijk voor vier jaar het programma te vullen, vinden we het belangrijk om financiële ruimte te houden voor ad hoc vragen en/of pilots wanneer we in de regio merken dat er een vraag is die niet vanuit wettelijke taken opgelost kan worden. Het indienen hiervan loopt via de afgesproken governance structuur.

6. **Programmateam**

Om ervoor te zorgen dat het regionaal programma goed opgepakt, gefaciliteerd en gemonitord wordt binnen onze regio, is het belangrijk om hier een programmateam op te zetten. Wij stellen voor dat dit programmateam bestaat uit:

1. 3 programmamanagers vanuit de contactschool, Doorstroompunt en de Arbeidsmarktregio. Zij zijn verantwoordelijk voor de (ambtelijke) afstemming met de achterban, het vormgeven en monitoren van het programma en het voorbereiden van het bestuurlijk overleg.
Inzet: 3x8 uur per week – gedurende vier jaar.
2. Een programmacoördinator. Deze persoon heeft als taak op om uitvoerend niveau contact te onderhouden met de verschillende programma's die uitvoering geven aan de maatregelen. Ook neemt deze persoon deel aan de kopgroep van school naar

duurzaam werk, waarin signalen gedeeld worden.

Inzet: 24-32 uur per week – gedurende vier jaar.

3. Ondersteuning in de vorm van agendabeheer en verslaglegging gedurende bijeenkomsten

Inzet: 8 uur per week – gedurende vier jaar.

Ook zijn er een aantal personen die we tijdelijk toe willen voegen aan ons programmateam voor kortdurende vragen:

1. Procesbegeleider voor programma's die we willen samenvoegen
In de maatregelen – met name in de categorie 'oriënteren op school of werk' – is opgenomen dat we lopende programma's willen samenvoegen tot één. Dit proces vraagt een goede procesbegeleider.
Inzet: 10 uur per week – gedurende acht maanden.
2. Op dit moment zijn er verschillende constructies in de regio in hoe opdrachten zijn weggezet. Er is geen format voor de opdrachtbeschrijving. Wij zouden dit eenduidig willen vormgeven in het nieuwe programma. Hier is (extern) juridisch advies voor nodig met als doel een goed format voor een opdrachtformulering (met ook aandacht voor monitoring, werken a.d.h.v. de leidende principes, etc.) en een goed voorstel waar bestuurlijk in het najaar over besloten kan worden.
3. Tijdens de dialoogsessies en in verschillende gesprekken is naar voren gekomen dat een goede en duidelijke communicatie erg belangrijk is. Op dit moment is er geen regionale communicatie, denk hierbij bijvoorbeeld aan huisstijl, maar ook aan het uitbrengen van nieuwsbrieven, enz.. Wij stellen voor om deze te laten ontwikkelen. Dit vraagt een eenmalige investering.

7. Financiën

Voor het regionaal programma van school naar duurzaam werk is jaarlijks €2.265.813,- beschikbaar. Dit bedrag wordt geïndexeerd (in vorige programma's was dit niet het geval). Het is nog onbekend hoe hoog deze indexatie zal zijn.

Naast deze structurele middelen, zijn er nog middelen over vanuit de RAJ en het regionaal vsv programma 2021-2025 die meegenomen kunnen worden in het regionale programma van school naar duurzaam werk 2026-2029. Het gaat om:

- RAJ: €80.000,- (geen einddatum bekend, formele besluitvorming in september 2025)
- Regionaal vsv programma 2021-2025: €515.013,- (einddatum 31-12-2026). Deze middelen zijn bedoeld om extra inzet te plegen waar nodig én om in te zetten in de voorbereiding van het nieuwe programma.

Het programma van school naar duurzaam werk is nog niet in beton gegoten en daarom de financiën ook nog niet. Om wel vast beeld te geven van hoe de verdeling in het programma er uit zal komen te zien, is een overzicht gemaakt waar het geld naartoe zal gaan, gebaseerd op de afgelopen vier jaar binnen het regionaal vsv programma 2021-2025 en de RAJ. Deze bedragen zijn **nog niet geïndexeerd**. Voor nieuwe programma's zijn indicatieve bedragen opgenomen.

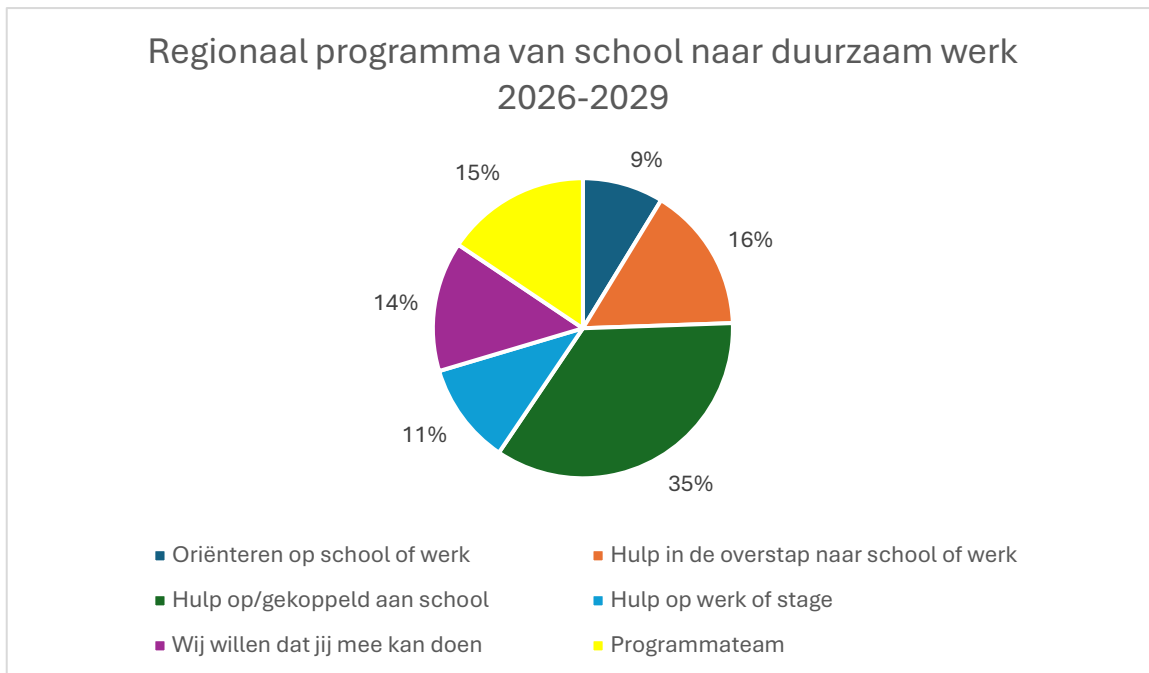
Om een sluitend financieel overzicht te maken voor de komende vier jaar, is het volgende van belang:

- Inhoudelijke keuzes die gemaakt worden tijdens het eerste bestuurlijk overleg op 5-6-2025. Er zijn ook nog inhoudelijke uitwerkingen nodig die van invloed kunnen zijn op de financiële verdeling.
- Keuze in hoe we opdrachten geven in de regio. Er zijn nu verschillende constructies:
 - o uitlenen van personeel (vanuit regionaal vsv programma binnen de scholen uit de Lerende Regio Arnhem),
 - o opdrachtgever-opdrachtnemersrelatie (bijv. aan samenwerkingsverband, RBL Midden-Gelre en vanuit de RAJ).

Wij zouden hierin graag één lijn willen trekken in de regio, Hiervoor is een bestuurlijk gesprek (en een goed ambtelijk voorstel) nodig. Het programmteam zal (juridisch) advies inwinnen . Ook zijn er afspraken over indexatie nodig , voorheen was er geen sprake van indexatie.

CONCEPT financieel overzicht regionaal programma van school naar duurzaam werk:

Dit concept bevat de structurele kosten voor het programma over vier jaar. Eenmalige kosten, zoals proceskosten in voorbereiding tot het nieuwe programma, zijn hierin niet meegenomen.

8. Bijlagen

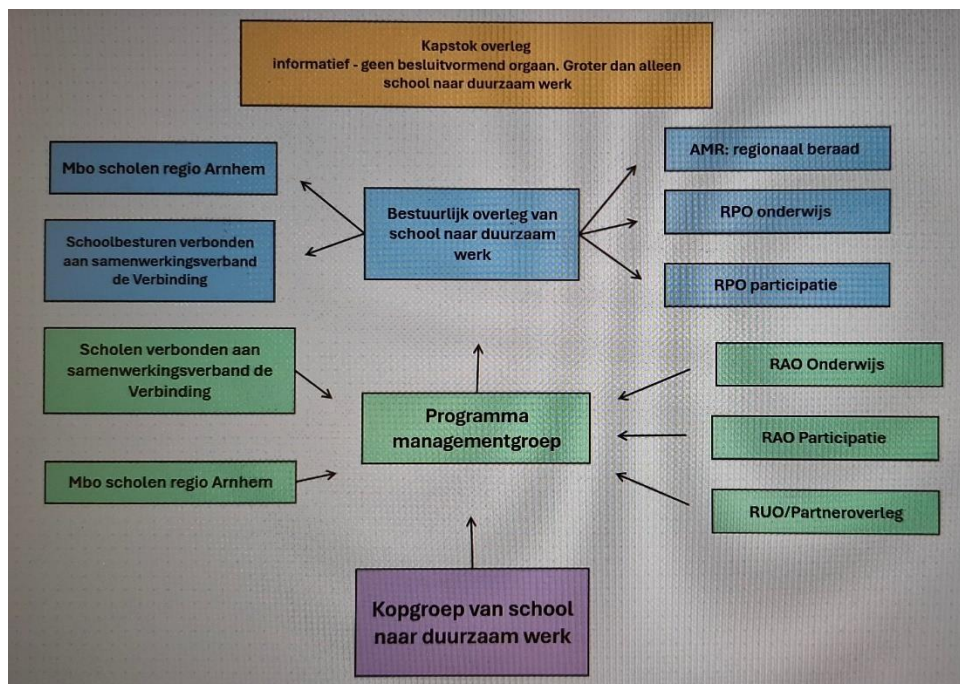
De volgende bijlagen worden meegestuurd:

1. Regio analyse door KBA
Dit document is apart bijgevoegd.
2. Toelichting governance structuur
3. Onderzoek naar niet geplaatste jongeren Entree – Kansrijk. Door KBA
Dit document is apart bijgevoegd.

Bijlage 2: toelichting governance structuur

Om ervoor te zorgen dat we samen de komende vier jaar het goede doen en blijven doen, hebben we een nieuwe governance opgesteld waarin de besluitvorming en samenwerking rondom het programma van school naar duurzaam werk plaatsvindt vanuit contactschool, arbeidsmarktregio en Doorstroompunt. Deze governance is al eerder vastgesteld op de verschillende bestuurlijke tafels en ziet er als volgt uit:

Figuur 2: governance van school naar duurzaam werk

Hieronder vindt u een korte toelichting per niveau, zodat helder is wat waar besproken wordt en hoe we de samenwerking binnen de structuur vormgeven. Voor alle deelnemers binnen deze governance geldt dat zij er zitten als **afvaardiging** van een grotere groep en dus niet alleen als vertegenwoordiging van de eigen organisatie.

1. Kopgroep van school naar duurzaam werk

Hier sluiten uitvoeringsorganisaties aan die werken met de jongeren die vallen onder de doelgroep van het regionaal programma. Het doel van dit overleg is het monitoren van het regionaal programma en het ophalen van signalen. Tijdens de kopgroep wordt gezamenlijk besproken waar bestuurlijk sturing op nodig is. Die vragen worden opgeschaald naar de programmamanagementgroep.

Deelnemers: Lerende Regio Arnhem, WSP Midden-Gelderland, Werk en Inkomen (nu gemeente Arnhem en Rheden), Leerwerkloket, netwerkcoördinator pro/vso, Aeres MBO, samenwerkingsverband de Verbinding, Regionaal Bureau Leerlingzaken Midden-Gelre.

Vanuit de faciliterende lijn vanuit het regionaal programma zijn hierbij aanwezig: programmamanagers contactschool, Doorstroompunt en Arbeidsmarktregio en de projectcoördinator regionaal programma waarbij het voorzitterschap in handen is van

de programmamanager van het Doorstroompunt.

2. Programmamanagementgroep

Hier vindt de ambtelijke voorbereiding van het bestuurlijk overleg plaats. De deelnemers zijn verantwoordelijk voor het goed vertegenwoordigen en verbinden van de achterban. Deelnemers zijn in ieder geval: programmamanagers vanuit de contactschool, Doorstroompunt en arbeidsmarktregio, regionaal adviseur arbeidsmarktregio, samenwerkingsverband de Verbinding en betrokkene bij de onderwijsspecialisten.

3. Bestuurlijk overleg van school naar duurzaam werk

Dit is het overleg waarin besluitvorming plaatsvindt over het regionaal programma van school naar duurzaam werk. In dit overleg zitten de bestuurlijk opdrachtgevers vanuit Doorstroompunt, contactschool en participatie. Andere deelnemers zijn wethouder participatie vanuit het RWB (verbonden aan het thema van school naar duurzaam werk), een wethouder onderwijs uit de regio, het samenwerkingsverband de Verbinding en de schoolbesturen de Christelijke Onderwijs Groep (COG) en de Onderwijsspecialisten. Het voorzitterschap is in handen van de contactschool Rijn IJssel.

4. Kapstok overleg

Dit overleg is een wens (vandaar dat deze ook is opgenomen om uit te werken in het voorgestelde programma) waarbij we regionaal samenbrengen wat er over jongeren van 12 tot 27 jaar op verschillende terreinen wordt besproken en afgesproken. Dit gebeurt nog te vaak niet in volledige samenhang, wat ertoe kan leiden dat er op verschillende plekken aan hetzelfde wordt gewerkt. Het is de wens om elkaar hier bestuurlijk over te informeren. Dit vergt nog veel uitwerking.

In deze fase merken we dat het lastig is om de kopgroep en programmamanagementgroep al goed uit elkaar te trekken. Wanneer de uitwerking van het programma concreter wordt, verwachten we ook dat dit beter gescheiden kan worden. Als uitgangspunt nemen we dat uitvoering in de kopgroep landt en beleid in de programmanagementgroep, waarbij de programmamanager van het Doorstroompunt aanwezig is bij alle overleggen en de linking pin is naar de andere programmamanagers.

**VERORDENING TOT WIJZIGING
VAN DE RE-INTEGRATIEVERORDENING PARTICIPATIEWET 2024
GEMEENTE ZEVENAAR**

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat de Wet van school naar duurzaam werk per 1 januari 2026 in werking is getreden en dat het wenselijk is de Re-integratieverordening Participatiewet 2024 gemeente Zevenaar hierop aan te passen;

gelet op de artikelen 7a, 8a en 10 van de Participatiewet en artikel 147 van de Gemeentewet;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar;

besluit vast te stellen de volgende verordening:

Artikel I – Wijziging van de verordening

De Re-integratieverordening Participatiewet 2024 gemeente Zevenaar wordt als volgt gewijzigd:

Artikel 1 onderdeel a (definitie doelgroep) komt te luiden:

a. doelgroep:

- personen als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a, van de Participatiewet; en
- personen als bedoeld in artikel 7a van de Participatiewet.

(Overige onderdelen van artikel 1 blijven ongewijzigd.)

Artikel II – Wijziging van de toelichting bij artikel 1 (Doelgroep)

De toelichting bij artikel 1 onderdeel a (definitie doelgroep) komt te luiden:

De doelgroep wordt in de basis gevormd door personen zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a, van de Participatiewet. Het betreft – voor zover in de gemeente Zevenaar woonachtig – in ieder geval:

- personen die algemene bijstand ontvangen;
- personen als bedoeld in artikel 34a, vijfde lid onderdelen b en c, artikel 35, vierde lid onderdelen b en c, en artikel 36, derde lid onderdelen b en c van de Wet WIA, tot het moment dat het inkomen uit arbeid in dienstbetrekking gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en in die periode geen loonkostensubsidie is verleend;
- personen als bedoeld in artikel 10, tweede lid, van de Participatiewet;
- personen met een nabestaanden- of wezenuitkering op grond van de ANW;
- personen met een uitkering op grond van de IOAW;
- personen met een uitkering op grond van de IOAZ;
- personen zonder uitkering;

en steeds voor zover zij voor arbeidsinschakeling zijn aangewezen op een door het college aangeboden voorziening.

Met ingang van 1 januari 2026 is de doelgroep uitgebreid door inwerkingtreding van de Wet van school naar duurzaam werk. Gemeenten krijgen op grond van het nieuwe artikel 7a van de Participatiewet de bevoegdheid om ondersteuning en voorzieningen aan te bieden aan in beginsel alle jongeren tot 27 jaar die ondersteuning nodig hebben bij de stap naar werk, scholing of het behoud van werk. Het betreft onder meer:

- jongeren voor wie het volgen van onderwijs niet mogelijk of niet passend is;
- jongeren voor wie de school de gemeente om ondersteuning vraagt;
- jongeren die hoger onderwijs volgen;
- jongeren die vallen onder het huidige artikel 10f Participatiewet (dat opgaat in artikel 7a).

Personen als bedoeld in artikel 7, derde lid, Participatiewet vallen niet onder de doelgroep van deze verordening. Dit betreft jongeren:

- a. jonger dan 27 jaar die uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs kunnen volgen;
- b. die zich hebben gemeld voor bijstand en zich in de verplichte zoekperiode van vier weken bevinden; of
- c. die een uitkering ontvangen van UWV, tenzij het gaat om een persoon uit de doelgroep loonkostensubsidie of een persoon als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, onder 2° Participatiewet.

Artikel III – Inwerkingtreding

1. Deze wijzigingsverordening treedt in werking met ingang van de dag na die van de bekendmaking en werkt terug tot en met 1 januari 2026.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: wijziging Re-integratieverordening Participatiewet 2024 gemeente Zevenaar.

Ondertekening

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 22 april 2026.

De griffier

Lennart Sluis

De burgemeester

Lucien van Riswijk

Raadsvoorstel

onderwerp	Aanpassen Re-integratieverordening door inwerkingtreding Wet van school naar duurzaam werk
zaaknummer	Z/25/504915
documentnummer	INT/25/1277981
portefeuillehouder	S. Bijl
portefeuille	Inkomensondersteuning / Participatiewet

1. Samenvatting

Op 1 januari 2026 treedt de Wet *Van school naar duurzaam werk* in werking. Deze wet vergroot de kansengelijkheid door jongeren beter te begeleiden in de overgang van onderwijs naar werk. De wet omvat vier maatregelen: extra loopbaanbegeleiding op scholen, ondersteuning via doorstroompunten voor jongeren zonder startkwalificatie, versterkte gemeentelijke begeleiding voor jongeren tot 27 jaar, en een verplicht Regionaal Programma waarin partijen samenwerken. Voor de Participatiewet is vooral de derde maatregel van belang. Het nieuwe artikel 7a maakt het mogelijk om alle jongeren tot 27 jaar te ondersteunen bij scholing en arbeidsinschakeling. Voorheen kon dat alleen onder voorwaarden en voor een beperktere groep. Door de wetwijziging worden meer re-integratie-instrumenten toegankelijk, zoals loonkostensubsidie, beschut werk, bijscholing en ggz-werkbegeleiding. Omdat de wijziging een verordeningplicht introduceert, moet de Re-integratieverordening Participatiewet 2024 van de gemeente Zevenaar worden aangepast. Het gaat om technische wijzigingen, zoals het uitbreiden van de doelgroep en een verwijzing naar artikel 7a. De aangepaste verordening werkt terug tot 1 januari 2026.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor:

1. het 'Besluit tot wijziging van de Re-integratieverordening Participatiewet 2024 gemeente Zevenaar' vast te stellen.

3. Wat gaat er veranderen met de Wet *Van school naar duurzaam werk*?

Op 1 januari 2026 treedt de Wet van school naar duurzaam werk in werking. Met deze wet geeft het Rijk een stevige impuls aan kansengelijkheid voor jongeren in de overgang van onderwijs naar werk. De wet introduceert een nieuwe manier van samenwerken tussen scholen, Doorstroompunten en gemeenten, en biedt jongeren tot 27 jaar eerder en passender ondersteuning richting scholing en duurzame arbeidsinschakeling.

De wet bestaat uit vier samenhangende maatregelen:

1. Scholen bieden extra loopbaanbegeleiding tijdens de opleiding en tot één à twee jaar na diplomering.
2. Doorstroompunten begeleiden jongeren zonder startkwalificatie tot 27 jaar terug naar school of naar werk.
3. Gemeenten krijgen een nieuwe opdracht om jongeren tot 27 jaar preventief te ondersteunen bij de keuze voor onderwijs, werk of een leerwerktraject.

4. Alle partijen werken verplicht samen binnen een regionaal programma waarin afspraken worden gemaakt over overstappen, ondersteuning en duurzame plaatsing.

De doelstelling van de wet is om de ondersteuning van jongeren in de overgang van school naar werk verder te versterken; gemeenten, scholen en partners doen dit nu al, maar de wetswijziging verplicht tot een meer samenhangende en intensieve aanpak. De wet richt zich in het bijzonder op jongeren tot 27 jaar voor wie regulier onderwijs niet mogelijk of passend is, jongeren zonder startkwalificatie en jongeren die moeite hebben om zelfstandig hun plek op de arbeidsmarkt te vinden. Met de wetswijziging wordt daarbij de leeftijdsgrens verhoogd van 23 naar 27 jaar, waardoor ook jongeren tussen de 23 en 27 jaar in aanmerking komen voor ondersteuning. In de praktijk gaat het vaak om jongeren uit het praktijkonderwijs, het voortgezet speciaal onderwijs, mbo-niveau 1 en 2, en om voortijdig schoolverlaters. Deze groepen hebben, ongeacht de economische situatie, een verhoogd risico op uitval of instabiliteit in werk. Daarnaast biedt de wet ruimte om maatwerk te leveren aan andere jongeren die tijdelijke of aanvullende ondersteuning nodig hebben bij de stap naar duurzaam werk.

De inzet van de wet sluit nauw aan bij de bestuurlijke opdracht 2024–2026 voor RSD de Liemers, waarin extra aandacht wordt gevraagd voor jongeren tot 27 jaar en het vroegtijdig voorkomen van langdurige uitkeringsafhankelijkheid. In die opdracht is vastgelegd dat jongeren een kwetsbare doelgroep vormen en dat actieve, preventieve ondersteuning nodig is om uitval, schulden en sociale problemen te voorkomen. Deze focus sluit tevens aan bij de gemeentelijke visie op het sociaal domein, waarin 'kansrijk en veilig opgroeien' en nauwe samenwerking met onderwijs en maatschappelijke partners centraal staan. De nieuwe wettelijke opdracht om jongeren eerder te begeleiden richting onderwijs, werk of participatie bevestigt en versterkt daarmee de koers die de gemeente Zevenaar al heeft ingezet.

De eerste, tweede en vierde maatregel worden niet door individuele gemeenten uitgevoerd, maar regionaal georganiseerd. In onze regio werken alle middelbare scholen, mbo-instellingen en gemeenten samen in een programma dat door de wetswijziging verplicht wordt: het regionale programma 'van school naar duurzaam werk'. In dit programma worden de extra loopbaanbegeleiding op scholen, de begeleiding van jongeren zonder startkwalificatie én de regionale samenwerkingsafspraken gebundeld. Voor onze regio is hiervoor inmiddels een concept opgesteld, waarin de onderwijsinstellingen, gemeenten en de arbeidsmarktregio hebben uitgewerkt hoe zij jongeren samen tijdig in beeld houden en ondersteunen bij de stap van school naar werk.

De gemeente Zevenaar maakt als partner, onder andere via uitvoeringsorganisatie RSD de Liemers, deel uit van deze regionale samenwerking. Wij sluiten aan bij de afspraken die regionaal worden gemaakt en brengen onze kennis van de lokale praktijk in. Waar scholen en het Doorstroompunt de begeleiding van jongeren tijdens hun schoolloopbaan vormgeven, wordt Zevenaar betrokken wanneer ondersteuning richting werk of een leerwerktraject nodig is. Zo ontstaat een doorlopende route van school naar werk, waarbij Zevenaar geen regievoerder is, maar wel een onmisbare partner.

Voor de Participatiewet is vooral de derde maatregel relevant. Met het nieuwe artikel 7a Participatiewet krijgen gemeenten de bevoegdheid – en opdracht – om alle jongeren tot 27 jaar te ondersteunen bij scholing en arbeidsinschakeling. Waar gemeenten nu pas betrokken raken als jongeren een uitkering aanvragen, kunnen zij straks al tijdens de schoolperiode worden ingezet, op verzoek van scholen of het Doorstroompunt. Voorheen konden gemeenten jongeren die initieel voltijdsonderwijs konden volgen slechts in beperkte en uitzonderlijke gevallen ondersteunen, omdat onderwijs als voorliggende voorziening gold. Met artikel 7a blijft onderwijs voorliggend, maar krijgen gemeenten de ruimte om

gemotiveerd van deze voorrang af te wijken wanneer ondersteuning via de Participatiewet passender is. Daardoor kunnen ook jongeren die nu vaak tussen wal en schip vallen eerder en gericht geholpen worden. Daarnaast worden meer re-integratie-instrumenten toegankelijk, zoals praktijkleren, loonkostensubsidie en ggz-werkbegeleiding. Dit vergroot de handelingsruimte van de gemeente aanzienlijk, zoals ook toegelicht in de landelijke handreiking.

Met de uitbreiding van deze doelgroep introduceert de wet een verordeningsplicht: gemeenten moeten hun beleid voor ondersteuning van jongeren expliciet vastleggen in de Re-integratieverordening Participatiewet. Daarnaast moeten zij in de cliëntenparticipatieverordening opnemen hoe jongeren worden betrokken bij uitvoering en beoordeling. Voor de gemeente Zevenaar betekent dit dat de Re-integratieverordening Participatiewet 2024 moet worden aangepast. Het gaat hierbij vooral om technische wijzigingen, zoals het uitbreiden van de doelgroep en het opnemen van artikel 7a. Omdat de wet terugwerkende kracht heeft naar 1 januari 2026, moet ook de verordening vanaf die datum in lijn zijn met de gewijzigde Participatiewet.

4. Waarom naar de raad?

De Wet van school naar duurzaam werk wijzigt de Participatiewet en brengt wijzigingen mee in de wettelijke opdracht voor ondersteuning van jongeren tot 27 jaar (artikel 8a, eerste lid, onderdeel a, van de Participatiewet). Op grond van de bestaande verordeningsplicht moeten deze wijzigingen worden doorgevoerd in de Re-integratieverordening. Omdat de raad op grond van artikel 147 van de Gemeentewet bevoegd is tot het wijzigen van verordeningen, wordt dit voorstel aan de raad voorgelegd.

5. Doelstelling en beoogd resultaat

De Re-integratieverordening Participatiewet 2024 van de gemeente Zevenaar met terugwerkende kracht te wijzigen, zodat deze per 1 januari 2026 in overeenstemming is met de doelgroepen zoals bepaald in de Wet van school naar duurzaam werk en de Participatiewet.

6. Argumenten en alternatieven

1.1 Met deze wijziging voldoet de gemeente Zevenaar aan de Wet van school naar duurzaam werk

De ingangsdatum van de Wet van school naar duurzaam werk is 1 januari 2026. De Zevenaarse Re-integratieverordening moet per die datum (met terugwerkende kracht) worden aangepast aan de uitbreiding van de doelgroep en de nieuwe wettelijke opdracht voor ondersteuning van jongeren tot 27 jaar.

1.2 De wijziging sluit aan op de lokale koers voor jongeren

De voorgestelde aanpassingen liggen in het verlengde van de bestuurlijke opdracht 2024–2026 van RSD de Liemers en de gemeentelijke visie op het sociaal domein, waarin 'kansrijk en veilig opgroeien' en nauwe samenwerking met onderwijs en partners centraal staan. De wetswijziging ondersteunt en versterkt deze bestaande koers van de gemeente Zevenaar.

1.3 De wijziging draagt bij aan preventieve, vroegtijdige ondersteuning

Door de verbrede doelgroep en de ruimte om jongeren al tijdens de schoolperiode te ondersteunen, ontstaat eerder en gericht zicht op problemen die kunnen leiden tot uitval, schulden of langdurige uitkeringsafhankelijkheid. Dit sluit aan bij de wens om preventief te werken en jongeren duurzaam perspectief te bieden.

1.4 De wijziging zorgt voor duidelijkheid en uitvoerbaarheid in de praktijk

De aanpassing van de verordening is grotendeels technisch van aard, omdat de beoogde ondersteuning van jongeren in de praktijk al plaatsvindt op basis van bestaande beleidslijnen en andere juridische grondslagen. De wetswijziging introduceert geen wezenlijk nieuw instrumentarium, maar creëert een expliciete en uniforme juridische grondslag voor deze bestaande uitvoeringspraktijk. Door de verordening hierop aan te passen wordt de huidige werkwijze juridisch verankerd, wordt onduidelijkheid over de toepasselijke grondslag voorkomen en is voor betrokken partijen – waaronder jongeren, scholen, uitvoeringsorganisatie RSD de Liemers en samenwerkingspartners – helder op basis van welke grondslag en binnen welke kaders gemeentelijke ondersteuning wordt geboden. Hierdoor kan de gemeente de wettelijke mogelijkheden consistent en rechtmatig toepassen.

Alternatieven

Er is in dit geval geen alternatief voorstel. De wijziging van de verordening vloeit voort uit de actieve verplichting zoals vastgelegd in de Wet van school naar duurzaam werk en de toevoeging van artikel 7a in de Participatiewet. Omdat de gemeente Zevenaar gebonden is aan deze wettelijke grondslag en de daaruit voortvloeiende verordeningsplicht, resteert er geen keuzevrijheid voor een substantieel alternatief beleidskader of een geheel andere verordening. Daarom wordt geen alternatief beleid of wijzigingsvariant gepresenteerd.

7. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Los van de wijziging van de verordening wordt de inhoudelijke betekenis van de wet regionaal uitgewerkt en afgestemd. In dat proces kijken we – samen met uitvoeringsorganisatie RSD de Liemers – gericht naar wat we in Zevenaar in de uitvoering en in beleid al doen voor de ondersteuning van jongeren bij de stap naar werk, en welke aanvullende of intensievere inzet nodig is in het licht van de Wet van school naar duurzaam werk en onze aangepaste Re-integratieverordening. Wanneer de regionale uitwerking daartoe aanleiding geeft, worden eventuele verdere inhoudelijke aanvullingen op de verordening meegenomen in het traject rond de invoering van de Participatiewet in Balans.

Wat betreft evaluatie geldt dat deze tweeledig is. Ten eerste loopt de huidige bestuurlijke opdracht 2024–2026 voor RSD de Liemers eind 2026 af. Omdat de regionale uitwerking van de wet gedurende 2025–2026 wordt vormgegeven, is het onzeker of er binnen deze periode al voldoende uitvoeringspraktijk beschikbaar is om gericht te evalueren. Ten tweede voorziet de Participatiewet in Balans in de komende jaren in een bredere landelijke evaluatie van de gewijzigde wetgeving. De effecten van deze wetswijziging op de ondersteuning van jongeren zullen daarin vanzelfsprekend worden meegenomen.

8. Klimaat en duurzaamheid

N.v.t.

9. Communicatie

Op overheid.nl wordt na vaststelling de gewijzigde verordening gepubliceerd.

10. Kosten, baten en dekking

De Wet van school naar duurzaam werk heeft financiële gevolgen voor zowel individuele gemeenten als voor het verplichte regionale programma. Hieronder wordt onderscheid gemaakt tussen middelen en mogelijke kosten voor de gemeente Zevenaar en middelen die beschikbaar zijn voor de regionale samenwerking.

A. Middelen en mogelijke kosten voor de gemeente Zevenaar (lokale begroting)

Voor Zevenaar geldt dat in de bestuurlijke opdracht 2024–2026 voor RSD de Liemers al extra middelen zijn geraamd en dat in deze periode gericht wordt geïnvesteerd in de ondersteuning van jongeren. De uitvoering van de Wet van school naar duurzaam werk sluit daarmee in belangrijke mate aan bij de huidige inzet. Voor het jaar 2026 leidt de wetswijziging dan ook niet tot extra uitvoeringskosten. Mocht de verdere regionale invulling en middelenverdeling hier aanleiding toe geven, dan wordt dit via de reguliere planning- en controlcyclus aan de raad voorgelegd.

a1. Kostensoorten die reeds onderdeel uitmaken van de huidige uitvoering

De ondersteuning van jongeren bij de overgang van school naar werk omvat in de huidige uitvoeringspraktijk onder meer de volgende activiteiten:

- inzet van jobcoaches en casemanagers voor jongeren tot 27 jaar
- personele inzet binnen RSD de Liemers voor begeleiding vanuit artikel 7a Participatiewet
- scholing en professionalisering van medewerkers
- begeleidingstrajecten voor jongeren die al tijdens de schoolperiode ondersteuning krijgen
- toepassing van re-integratie-instrumenten zoals praktijkleren, loonkostensubsidie of ggz-werkbegeleiding
- afstemming met scholen, werkgevers en zorgpartners wanneer deze activiteiten lokaal worden uitgevoerd

De kosten van deze activiteiten worden reeds binnen de lopende begroting en de bestuurlijke opdracht 2024–2026 opgevangen. De wetswijziging creëert hiervoor een expliciete juridische grondslag, maar wijzigt de aard of omvang van deze inzet niet.

a2. Middelen die Zevenaar ontvangt

Voor de uitvoering van artikel 7a Participatiewet stelt het Rijk vanaf 2026 aanvullende middelen beschikbaar via een decentralisatie-uitkering. Het betreft de volgende landelijke middelen:

- 2026–2029: jaarlijks 9,9 miljoen euro landelijk via een decentralisatie-uitkering;
- vanaf 2030: jaarlijks 12,4 miljoen euro structureel op de SZW-begroting.

Daarnaast ontvangen centrumgemeenten voor hun coördinerende rol binnen het regionale programma jaarlijks 75.000 euro per centrumgemeente, als onderdeel van een landelijke bijdrage van 2,6 miljoen euro. In 2025 is reeds een tijdelijke decentralisatie-uitkering verstrekt via de regeling *Begeleiding jongeren naar werk*. Voor de arbeidsmarktregio Midden-Gelderland betrof dit 385.000 euro, waarbij de verdeling plaatsvindt op basis van regionale afspraken.

a3. Financieel perspectief vanaf 2027: vervallen bestuurlijke opdracht

De bestuurlijke opdracht 2024–2026 voor RSD de Liemers, op basis waarvan de huidige inzet voor jongeren wordt gefinancierd, loopt af per 31 december 2026. De wettelijke opdracht uit artikel 7a Participatiewet is echter structureel van aard en vervalt niet met het aflopen van de bestuurlijke opdracht. Indien na 2026 geen opvolgende bestuurlijke opdracht of alternatieve bekostiging wordt vastgesteld, ontstaat een structureel financieel vraagstuk: de gemeente blijft wettelijk verplicht jongeren tot 27 jaar te ondersteunen, terwijl de huidige financieringsbron wegvalt.

De landelijke middelen via de decentralisatie-uitkering (zie a2) bieden hiervoor gedeeltelijke dekking, maar de exacte toedeling aan individuele gemeenten is nog niet vastgesteld. Of deze middelen volstaan

om de huidige inzet voort te zetten zonder aanvullende gemeentelijke middelen, is op dit moment niet met zekerheid te zeggen.

De besluitvorming over de voortzetting, aanpassing of beëindiging van de bestuurlijke opdracht na 2026 is een afzonderlijk politiek-bestuurlijk traject dat in 2026 wordt doorlopen. De financiële gevolgen van de Wet van school naar duurzaam werk vanaf 2027 worden daarin expliciet betrokken. Het college zal bij de voorbereiding van dat traject inzichtelijk te maken welk deel van de huidige inzet voor jongeren voortkomt uit de bestuurlijke opdracht en welk deel kan worden gedekt uit de structurele rijksmiddelen.

De Wet van school naar duurzaam werk verruimt en expliciteert de gemeentelijke bevoegdheid om jongeren tot 27 jaar te ondersteunen bij scholing en arbeidsinschakeling. Deze ondersteuning wordt in de praktijk in Zevenaar, veelal in regionaal verband en via uitvoeringsorganisatie RSD de Liemers, al uitgevoerd op basis van bestaande beleidslijnen, instrumenten en financiering. De met deze inzet samenhangende kosten worden daardoor grotendeels al binnen de huidige uitvoering gemaakt en zijn verdisconteerd in de lopende begroting en de bestuurlijke opdracht 2024–2026.

Op basis van de huidige inzichten leidt de inwerkingtreding van de Wet van school naar duurzaam werk in 2026 niet tot extra uitvoeringskosten voor de gemeente Zevenaar. Vanaf 2027 is de financiële dekking afhankelijk van de definitieve toedeling van de landelijke middelen. De landelijke middelen sluiten aan bij deze bestaande inzet en zijn bedoeld om de huidige uitvoeringspraktijk te continueren en juridisch te borgen.

De exacte verdeling van de landelijke middelen over individuele gemeenten wordt de komende periode verder uitgewerkt. De financiële effecten voor Zevenaar worden gemonitord binnen de reguliere uitvoering en regionale samenwerking. Uitvoeringsorganisatie RSD de Liemers wordt hierbij expliciet betrokken bij het volgen van de uitgaven en de inzet van middelen. Indien in de uitvoering blijkt dat de kosten niet binnen de beschikbare middelen kunnen worden opgevangen, wordt dit tijdig teruggekoppeld aan het college en betrokken bij de planning- en controlcyclus van de begroting. Waar nodig wordt een afzonderlijk voorstel aan de raad voorgelegd.

B. Financiële monitoring en verantwoording

De uitvoering van de Wet van school naar duurzaam werk sluit in belangrijke mate aan bij de huidige uitvoeringspraktijk en de ondersteuning die de gemeente Zevenaar, veelal in regionaal verband, al biedt aan jongeren bij de overgang van school naar werk. De daarmee samenhangende kosten worden grotendeels al binnen de bestaande inzet en begroting opgevangen. Op basis daarvan worden geen extra financiële lasten voorzien.

De financiële effecten van de wet worden gevolgd binnen de reguliere uitvoering en regionale samenwerking, in afstemming met uitvoeringsorganisatie RSD de Liemers. Eventuele knelpunten of afwijkingen ten opzichte van de huidige inzet worden tijdig gesignaleerd en betrokken bij de planning- en controlcyclus van de begroting. Indien de uitvoering daartoe aanleiding geeft, wordt de raad hierover geïnformeerd en, waar nodig, een afzonderlijk voorstel voorgelegd.

11. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/26/1287537	WAS - WORDT tabel Aanpassen Re-integratieverordening door inwerkingtreding Wet van school naar duurzaam werk
2.	INT/26/1288857	Re-integratieverordening_Participatiewet_2024_integrale_tekst
3.	INT/26/1288858	Regionaal programma van school naar duurzaam werk 2026-2029
4.	INT/26/1289112	Besluit tot wijziging van de Re-integratieverordening Participatiewet 2024 gemeente Zevenaar

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp Aanpassen Re-integratieverordening door inwerkingtreding Wet van school naar duurzaam werk
zaaknummer Z/25/504915
documentnummer INT/25/1277981

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

gelet op artikel 8a, eerste lid, onderdeel a, van de Participatiewet en artikel 147 van de Gemeentewet;

besluit:

het 'Besluit tot wijziging van de Re-integratieverordening Participatiewet 2024 gemeente Zevenaar' vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 22 april 2026.

De griffier
Lennart Sluis

De burgemeester
Lucien van Riswijk

MGR Sociaal Domein Centaal Gelderland
T.a.v. het Dagelijks Bestuur
Dorpsplein 1
6931 CZ WESTERVOORT

datum 23 april 2026
zaaknummer Z/25/505441/UIT/25/1281594
onderwerp Brief Zienswijze Raad
contactpersoon Nicole Janssen/Julia Koeman

Beste leden van het Dagelijks Bestuur,

De gemeenteraad van Zevenaar heeft kennisgenomen van het ontwerpbesluit tot wijziging van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR-SDCG). Met deze wijziging wordt onder andere de nieuwe module Toezicht Sociaal Domein toegevoegd aan de regeling. Wij waarderen dat het Algemeen bestuur heeft ingestemd met het opstarten van het proces tot wijziging van de regeling. Dit is een belangrijke stap om de governance van de MGR-SDCG toekomstbestendig te maken en om uitvoering te geven aan het regionale toezicht- en handhavingsskader Wmo en Jeugdwet.

Zienswijze

De raad kan zich vinden in het voornemen om de regeling te wijzigen en de module Toezicht Sociaal Domein op te nemen. Het toevoegen van deze module biedt een algemene basis voor toezichttaken binnen het sociaal domein en draagt bij aan uniformiteit en schaalvoordelen.

Tegelijkertijd constateert de raad dat er op dit moment nog onvoldoende informatie beschikbaar is om een inhoudelijk oordeel te vellen over de invoering van de module. Het ontbreekt aan een volledig uitgewerkt plan van aanpak waarin minimaal is opgenomen:

- financiële consequenties (zowel incidenteel als structureel, inclusief verdeelsleutel per gemeente);
- personele en organisatorische gevolgen voor deelnemende gemeenten;
- verwachte baten en efficiencyvoordelen;
- alternatieven en risicoanalyse.

Zonder deze informatie zijn de financiële en bestuurlijke risico's niet goed te overzien. De raad verzoekt het Dagelijks Bestuur om deze informatie in de volgende fase uit te werken en aan de gemeenten voor te leggen voordat een definitief besluit wordt genomen over de invoering van de module.

De raad stemt in met het meenemen van de technische en tekstuele wijzigingen, verduidelijkingen van definities en eerder afgesproken aanpassingen in de regeling.

Conclusie

De gemeenteraad van Zevenaar kan zich vinden in het opstarten van het proces tot wijziging van de regeling en het opstarten van het proces van het toevoegen van de module Toezicht Sociaal Domein. De raad heeft echter op dit moment te weinig informatie om een definitief besluit te kunnen nemen. Ze stelt daarom als voorwaarde dat in de volgende fase een volledig uitgewerkt plan van aanpak wordt voorgelegd aan de raden waarin financiële, organisatorische en bestuurlijke consequenties van de invoering van de module inzichtelijk zijn gemaakt.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Danielle Jansen
secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

Aan: Deelnemende gemeenten van de MGR SDCG
Van: Directie MGR SDCG
Onderwerp: Procedure wijziging regeling MGR SDCG
Datum: 12 december 2025
Status: Ter behandeling

Inleiding

In de vergadering van 11 december heeft het algemeen bestuur van de MGR sociaal domein centraal Gelderland (MGR) besloten om een proces van wijziging van de gemeenschappelijke regeling op te starten. Aan het verzoek liggen drie ontwikkelingen ten grondslag.

1. De deelnemende gemeenten hebben aan de MGR verzocht om uitvoering van rechtmatigheidstoezicht op Wmo en Jeugdweetaanbieders mogelijk te maken. Dit ter uitvoering van het in 2023 door alle gemeenten uit de regio centraal Gelderland vastgestelde “ Regionaal toezicht- en handavingskader Wmo 2015 en Jeugdwet”. Om het toezicht door de MGR uit te voeren is een wijziging van de gemeenschappelijke regeling nodig. De taken die de MGR uitvoert zijn nl. limitatief opgenomen in de regeling. Met de wijziging wordt de taak toezicht sociaal domein toegevoegd aan de regeling.
2. In 2025 is er in opdracht van het algemeen bestuur van de MGR een bestuurskrachtonderzoek naar de governance van de MGR uitgevoerd. Bedoeling van het onderzoek was het evalueren van de bestaande governance en het doen van aanbevelingen voor het toekomstbestendig houden van de governance. Dit onderzoek past bij de ontwikkelingsleeftijd van de MGR (7 jaar na oprichting) en de maatschappelijke uitdagingen waar de gemeenten en de MGR de komende jaren voor staan. Op basis van de aanbevelingen is er één wijziging in de regeling aangewezen.
3. Bij wijzigingen van gemeenschappelijke regelingen zijn er meerdere, vaak kleine en technische, wijzigingen om onvolkomenheden te herstellen, verduidelijkingen door te voeren, of terminologie in overeenstemming met de huidige praktijk te brengen. Bij dit voorstel zijn er ook enkele die worden meegenomen.

Toezicht sociaal domein

Medio 2025 hebben de deelnemende gemeenten via het RPO Zorg aan de MGR gevraagd om te onderzoeken of en onder welke voorwaarden het regionale toezicht op Wmo en Jeugdzorgaanbieders kan uitvoeren, op basis van het “ Regionaal toezicht- en handavingskader Wmo 2015 en Jeugdwet” uit 2023.

Op 11 december heeft het algemeen bestuur op advies van de bestuurscommissie Zorg ingestemd met de voortgang van dit onderzoek. In de volgende fase wordt de uitvoering van het toezicht geborgd in de regeling. In de regeling zijn de taken en bevoegdheden van de MGR limitatief opgenomen. Voor de uitbreiding van taken met deze omvang is dus ook aan wijziging van de regeling noodzakelijk.

Voor de uitvoering van het toezicht sociaal domein wordt er een nieuwe module ingericht¹. De modulen zijn integraal als bijlage opgenomen in de regeling. Voor de nieuwe module toezicht sociaal domein wordt er een bijlage 7 toegevoegd. Ook worden er enkele artikelen in de regeling zelf aangepast.

¹ De MGR kent momenteel 6 modulen. Beheer, Inkoop Zorg, Regionaal Bureau Leerlingzaken, Werkgeversservicepunt, Werkgeverschap SW-medewerkers, Contractmanagement Inburgering en Regionale Facilitering Zorg.

Bestuurskrachtonderzoek

Naar aanleiding van het bestuurskrachtonderzoek heeft het algemeen bestuur verzocht om een voorstel op te stellen onder welke voorwaarden er bevoegdheden kunnen worden overgedragen van het algemeen en dagelijks bestuur aan de bestuurscommissies van de MGR. Doel van het overdragen van bevoegdheden is een vereenvoudiging van de governance, rolzuiverheid van commissies en bestuur van de MGR en het beperken van bestuurlijke druk in de governance.

Het overdragen van bevoegdheden aan bestuurscommissies (artikel 25 Wgr commissies) is onder voorwaarden mogelijk. In de huidige regeling is hierover niets opgenomen en zou het algemeen bestuur zonder inspraak van colleges of raden toe kunnen besluiten. Dit is vanuit democratische legitimiteit en transparantie ongewenst. In de voorgenomen wijziging wordt er beoogd om de positie van de colleges en gemeenteraden in het proces van overdragen van bevoegdheden aan de voorkant te borgen. Er wordt een bepaling (artikel 17 lid b) opgenomen dat overdragen van bevoegdheden alleen kan in de instellingsbesluiten van een commissie. Dit is een proces waarin de raden minimaal in de gelegenheid moeten worden gesteld om hun zienswijze te geven.

Andere aanpassingen in wijziging regeling

In de voorgenomen wijziging van de regeling worden er ook wat onderhoud meegenomen. Dit zijn:

- Tekstuele wijzigingen zoals een RMC (Regionaal Meld- en Coördinatiepunt) heet tegenwoordig DSP (Doorstroompunt)
- Toelichtingen zoals het opnemen of verduidelijken van definities (programmataken/overige taken)²
- Verwerken van wijzigingen waarmee reeds mee is ingestemd zoals afwijkende verdeelsleutel bij regioadvies jeugd RFZ, verduidelijking van taken bij RFZ en een nieuwe verdeelsleutel bij RBL³

Proces wijziging regeling

Sinds de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (2022) is het wijzigen van een regeling een uitgebreide procedure waarbij inspraak en instemming van colleges en raden goed is geborgd. Dit betekent vooral dat raden eerst hun zienswijzen mogen geven op de voorgenomen wijziging. Na het verwerken van de zienswijze wordt het definitieve voorstel voor wijziging van de regeling voor toestemming voorgelegd aan de raden. Het proces van wijziging regeling is duidelijk toegelicht in "[Handreiking Verbeterde democratische legitimatie bij gemeenschappelijke regelingen?](#)"

² De MGR kent nu drie programma's. Onderwijs, Zorg en Participatie. De meeste modules zijn gekoppeld aan een programma (programmataken).

³ Voor het hanteren van deze verdeelsleutels zijn al besluiten genomen en de financiële consequentie al in de begrotingen verwerkt. Met de voorgenomen wijziging wordt de regeling in overeenstemming met de praktijk gebracht.

Voor de voorgenomen wijziging van de regeling betekent dit de onderstaande planning:

december 2025	Verzending voorgenomen wijziging aan gemeenten	MGR
	Agendering in colleges voor behandeling voorstel	Gemeente
januari 2026	Behandeling (raad)voorstel in colleges	College
	Verzending raadvorstel voor zienswijzprocedure (8 weken)	College
Februari 2026	Behandeling raadvorstel in raden	Raad
maart 2026	Terugkoppeling zienswijzen aan algemeen bestuur	MGR
	Verwerking zienswijzen in aangepaste wijziging regeling	MGR
juli 2026	Vaststelling besluit tot wijzigen (aangepaste) regeling	AB MGR
	Verzending concept wijziging regeling aan gemeenten	MGR
	Agendering in college voor behandeling voorstel	Gemeente
juli 2026	Verzending raadvorstel voor instemmingsprocedure (13 weken)	College
november 2026	Na instemming raden besluiten colleges op gewijzigde regeling	College
december 2026	Publicatie wijziging gemeenschappelijke regeling in Gemeentebblad	MGR/gemeenten

Betrokken partijen en communicatie

Bij het proces van de wijziging regeling zijn meerdere partijen betrokken. De planning is aardig krap en uitstel kan betekenen dat colleges niet voor 1 januari 2027 met instemming van de raden de nieuwe regeling kunnen vaststellen. Het gevolg hiervan is voornamelijk dat uitvoering van toezicht sociaal domein ook niet kan aanvangen per 1 januari 2027 en er uitstel volgt (bv. tot 1 juli 2027).

Vanuit is MGR is de directeur aanspreekpunt voor het proces van wijziging regeling. Aan de gemeenten wordt gevraagd om de ambtelijke voorbereiding, afstemming en terugkoppeling via de accountmanagers van de MGR te laten verlopen.

Bestuurlijk is het algemeen bestuur van de MGR die de colleges verzoekt om de regeling te wijzigen. Het zijn de colleges die besluiten op een wijziging van de regeling. De raden hebben inspraak en instemming.

Omdat het een langdurig en complex proces is zal er regelmatig worden gecommuniceerd met de accountmanagers over de voortgang van het proces. Dit kan via de reguliere accountmanagers-overleggen of tussendoor via mail. Daarnaast gaat de MGR een Q&A aanleggen waarin alle vragen van gemeenten (ambtelijke, juridisch, financieel, bestuurlijk) worden verzameld en beantwoord. Deze worden weer gedeeld met de accountmanagers zodat zij kennis kunnen nemen van alle vragen en antwoorden. We hebben geen gemeenschappelijke werkomgeving, dus de Q&A zal bij wijziging en op verzoek worden rondgestuurd. Stel dus vragen gerust via de mail of telefonisch.

De MGR is uiteraard ook beschikbaar om mee te denken/werken aan gemeenschappelijke advies/voorstel aan colleges of raden. Indien het gewenst is kunnen wij ook technische toelichting geven aan colleges of raden.

Er staat in principe geen raadsinformatiebijeenkomst gepland in de periode jan-maart 2026 (zienswijzeprocedure raden). Er staat wel een raadsinformatiebijeenkomst op de agenda voor de periode augustus-november 2026 (instemmingsprocedure raden. Dit is ook nieuwe raad). In die bijeenkomst zal zeker aandacht besteed worden aan de wijzigingsprocedure.

Processtukken

In de bijlagen zitten enkele processtukken. Dit zijn:

1. Wijzigingsbesluit SCHOON MGR SDCG dec 2025
Dit is het besluit (zonder toelichtingen) wat uiteindelijk moet worden genomen en regelt de wijziging van de regeling.
2. Wijziging regeling WAS-WORDT met toelichting
Dit is een artikelsgewijze toelichting van de wijzigingen in de regeling. Deze hoeft niet vastgesteld te worden en is ter verduidelijking van het voorstel voor colleges en raden

Tevens stuur ik enkele stukken mee ter informatie.

4. Bijlage 4a Toezicht sociaal domein 2027 voor AB 11 december 2025
5. Bijlage 5a Uitwerking bestuurskrachtonderzoek voor AB 11 december 2025
6. Bijlage 6a Advies wijziging regeling voor AB 11 december 2025
Dit zijn de beslisnotas van het AB van 11 december jl., worden meegezonden ter informatie voor ambtelijke voorbereiding van het advies/voorstel college en raden en is niet nodig om mee te zenden naar colleges of raden. Ze worden toegestuurd in Word om teksten over te kunnen nemen indien gewenst.

Financiën

Bij de gemeenten zal het wijzigingsproces capaciteit vragen. Dit zit in het aanpassen/redigeren van college en raadsvoorstellen, het begeleiden van het proces en het afstemmen onderling en met MGR over de voortgang van het proces. Hier dienen gemeenten rekening mee te houden.

Het is goed om te benadrukken dat de wijziging van de regeling geen financiële gevolgen heeft, anders dan gevolgen waarover al is besloten door het algemeen bestuur en al zijn verwerkt in begroting, waarover het algemeen bestuur en/of raden middels zienswijzen al bij betrokken zijn geweest.

Bijlage 6b bij Wijziging Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland (MGR): was-woordt lijst

Voor de overzichtelijkheid is hieronder weergegeven wat er in de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland (hierna: regeling) wijzigt.

Artikel	Was	Wordt
Regeling:		
Artikel 1	Begripsomschrijvingen	Begripsomschrijvingen f. overige taken: taken die niet onder de programmataken en basistaken vallen; h. programmataken: taken gekoppeld aan het betreffende programma waar de specifieke samenwerkingsmodule is ondergebracht;
<p>Toelichting: Het artikel is in alfabetische volgorde gezet. Daarnaast zijn sub f. en sub h. toegevoegd, namelijk “overige taken” en “programmataken”. Hiermee ontstaan drie verschillende taken, nl.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Basistaken. Hieraan neemt iedere deelnemer van de MGR automatisch deel. Dit zijn taken die te maken hebben met de instandhouding van de organisatie MGR. 2. Programmataken. Dit zijn taken die zijn gekoppeld aan de programma’s Zorg, Onderwijs of Participatie. Door het te koppelen aan een programma, komt ook de bestuurscommissie van dat programma in de besluitvorming terug. Gemeenten kunnen kiezen of ze deelnemen aan een programmataak (per module of submodule) 3. Overige taken. Dit zijn taken die niet gekoppeld zijn aan een programma. Deze taken hoeven niet gekoppeld te zijn aan een bestuurscommissie. De gemeenten kunnen kiezen of ze deelnemen aan deze overige taken (per module of submodule). 		
Artikel 6	Taken samenwerkingsverband en samenwerkingsmodules 1. Ter behartiging van de in artikel 4 genoemde belangen heeft het samenwerkingsverband de volgende taken: a. het uitvoeren van de basistaken; b. het uitvoeren van de taken uit de samenwerkingsmodules. 2. Over het uitvoeren van taken sluit de deelnemer per samenwerkingsmodule een afzonderlijke dienstverleningsovereenkomst af met het samenwerkingsverband. 3. Het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband stelt eens per vier jaar een model-dienstverleningsovereenkomst en algemene bepalingen vast.	Taken samenwerkingsverband en samenwerkingsmodules 1. Ter behartiging van de in artikel 4 genoemde belangen heeft het samenwerkingsverband de volgende taken: a. het uitvoeren van de basistaken; b. het uitvoeren van programmataken binnen samenwerkingsmodules; c. het uitvoeren van overige taken binnen samenwerkingsmodules. 2. Over het uitvoeren van taken genoemd onder b en c sluit de deelnemer per samenwerkingsmodule een afzonderlijke dienstverleningsovereenkomst af met het samenwerkingsverband.
<p>Toelichting: sub c. toegevoegd, om het mogelijk te maken om de nieuwe samenwerkingsmodule ‘Toezicht binnen het sociaal domein’ niet onder een programma(taak) te laten vallen. Dit is voor onafhankelijkheid van het toezicht gewenst. Lid 2 is aangepast omdat voor zowel programmataken als overige taken (sub b en c) geldt dat er nog afzonderlijke dienstverleningsovereenkomsten worden afgesloten. Lid 3 is geschrapt, omdat er niet eens per vier jaar een model dienstverlenings-overeenkomst en algemene bepalingen worden vastgesteld. Dit wordt gedaan bij aanvang en wijziging.</p>		

Artikel 7	Bevoegdheden 1. De deelnemers dragen geen bevoegdheden over aan het openbaar lichaam, met uitzondering van de bevoegdheden zoals opgenomen in bijlage 4 van deze regeling.	Bevoegdheden 1. De deelnemers dragen geen bevoegdheden over aan het openbaar lichaam, tenzij expliciet vermeldt in de specifieke bijlage van deze regeling.
Toelichting: Door wijziging van bijlagen en toevoeging van nieuwe taken zie je dat niet alleen in bijlage 4, maar ook in andere bijlagen de bevoegdheid is geregeld. Vandaar nu aanpassing naar een meer algemenere beschrijving die ook voor de andere bijlagen van toepassing is.		
Artikel 17	Bestuurscommissies Het algemeen bestuur kan bestuurscommissies instellen met het oog op de behartiging van bepaalde belangen.	Bestuurscommissies 1. Het algemeen bestuur kan bestuurscommissies instellen met het oog op de behartiging van bepaalde belangen. 2. Er worden geen bevoegdheden overdragen aan de bestuurscommissies, tenzij anders bepaald in de instellingsbesluiten.
Toelichting: lid 2 toegevoegd om de betrokkenheid van colleges en raden bij het overdragen van bevoegdheden aan de bestuurscommissies te regelen. Met het lid wordt aangegeven dat er geen bevoegdheden worden overgedragen, behalve wanneer dat in de instellingsbesluiten anders is bepaald. Deze instellingsbesluiten worden vastgesteld door het AB, na een procedure voor wensen en bedenkingen van de raden, conform artikel 25 van de Wgr. Op die manier wordt de democratische legitimatie bij overdracht van bevoegdheden gewaarborgd.		
Artikel 20	Informatieplicht van het dagelijks bestuur, algemeen bestuur, bestuurscommissies en de voorzitter ten opzichte van raden 1. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, bestuurscommissies en de voorzitter geven aan de raden van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen die voor een juiste beoordeling van de door hen uitgevoerde activiteiten nodig is. Daarnaast geven zij aan de raden van de deelnemende gemeenten de door één of meer leden van die raden gevraagde inlichtingen.	Informatieplicht van het dagelijks bestuur, algemeen bestuur, bestuurscommissies en de voorzitter ten opzichte van raden Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, bestuurscommissies en de voorzitter geven aan de raden van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen die voor een juiste beoordeling van de door hen uitgevoerde activiteiten nodig zijn . Daarnaast geven zij aan de raden van de deelnemende gemeenten de door één of meer leden van die raden gevraagde inlichtingen.
Toelichting: alleen een taakkundige aanpassing.		
Artikel 29	Jaarrekening 6. De kosten worden verdeeld over de deelnemende gemeenten volgens de kostenverdeelsleutel, zoals bedoeld in bijlage 1 artikel 6, bijlage 2 artikel 6, bijlage 3 artikel 6, bijlage 4 artikel 7, bijlage 5 artikel 6 en bijlage 6, artikel 5 van deze regeling.	Jaarrekening 6. De kosten worden verdeeld over de deelnemende gemeenten volgens de kostenverdeelsleutel, zoals bedoeld in de bijlagen van deze regeling.
Toelichting: in de huidige regeling wordt verwezen naar alle artikelen en bijlagen met artikel en bijlagennummers. Als er iets wijzigt in de bijlagen of een bijlage wordt toegevoegd, moet dit artikel weer worden aangepast. Om dit te voorkomen en voor de leesbaarheid wordt er een algemene verwijzing opgenomen.		

Bijlage 2:	Samenwerkingsmodule Regionaal Bureau Leerlingzaken	
<p>Artikel 1 (bijlage 2)</p>	<p>Begripsbepaling In deze samenwerkingsmodule wordt verstaan onder:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL): organisatieonderdeel van het samenwerkingsverband MGR. b. RMC-functie: Regionale Meld- en Coördinatiefunctie zoals bedoeld in de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB), Wet op de expertisecentra (WEC) en Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO). c. Samenwerkingsmodule: onderhavige samenwerkingsmodule RBL. d. regionale middelen: bestaan uit de uitkering regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC). Voor RMC is het zowel de specifieke uitkering regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten als de specifieke uitkering regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten. e. VSV: jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo of vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma. 	<p>Begripsbepaling In deze samenwerkingsmodule wordt verstaan onder:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. DSP-functie: Doorstroompunt-functie, zoals bedoeld in de Wet van school naar duurzaam werk en het bijbehorende Besluit van school naar duurzaam werk; b. Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL): organisatieonderdeel van het samenwerkingsverband MGR; c. regionale middelen: bestaan uit de uitkering voor de DSP-functie (voorheen RMC), zoals geregeld op grond van de Wet van school naar duurzaam werk en het bijbehorende Besluit van school naar duurzaam werk; d. Samenwerkingsmodule: onderhavige samenwerkingsmodule RBL. e. VSV: jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo of vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma.
<p>Artikel 2 (Bijlage 2)</p>	<p>Belangen Het samenwerkingsverband behartigt binnen de samenwerkingsmodule Regionaal Bureau Leerlingzaken de belangen van de aan de samenwerkingsmodule deelnemende gemeenten op het gebied van de Leerplichtwet 1969 en de RMC-functie.</p>	<p>Belangen Het samenwerkingsverband behartigt binnen de samenwerkingsmodule Regionaal Bureau Leerlingzaken de belangen van de aan de samenwerkingsmodule deelnemende gemeenten op het gebied van de Leerplichtwet 1969 en de DSP-functie.</p>
<p>Artikel 3 (Bijlage 2)</p>	<p>Samenwerkingsmodule Regionaal Bureau Leerlingzaken</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De samenwerkingsmodule Regionaal Bureau Leerlingzaken bestaat uit twee submodules: Leerplichtwet en RMC 2. De samenwerkingsmodule Regionaal Bureau Leerlingzaken bevat de volgende taken: <ol style="list-style-type: none"> a. De submodule Leerplicht bevat de volgende taak: uitvoering Leerplichtwet 1969 b. De submodule RMC bevat de volgende taak: uitvoering wettelijke taken RMC 	<p>Samenwerkingsmodule Regionaal Bureau Leerlingzaken</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De samenwerkingsmodule Regionaal Bureau Leerlingzaken bestaat uit twee submodules: Leerplichtwet en DSP. 2. De samenwerkingsmodule Regionaal Bureau Leerlingzaken bevat de volgende taken: <ol style="list-style-type: none"> a. De submodule Leerplicht bevat de volgende taak: uitvoering Leerplichtwet 1969

		b. De submodule DSP bevat de volgende taak: uitvoering wettelijke taken DSP .
Artikel 4 (Bijlage 2)	Bevoegdheden <ol style="list-style-type: none"> 1. Bij deelname aan de submodule Leerplichtwet worden alle bevoegdheden die volgens de Leerplichtwet 1969 aan de colleges toekomen gemandateerd aan het samenwerkingsverband. 2. Bij deelname aan de submodule RMC worden alle bevoegdheden die volgens de WEB, WEC en WVO inzake de RMC-functie aan het college van de gemeente Arnhem als contactgemeente toekomen gemandateerd aan het samenwerkingsverband. 3. De gemandateerde bevoegdheden kunnen in ondermandaat worden gegeven aan medewerkers die de samenwerkingsmodule uitvoeren, met uitzondering van de bevoegdheid tot het vaststellen van de instructie voor de leerplichtambtenaren. 	Bevoegdheden <ol style="list-style-type: none"> 1. Bij deelname aan de submodule Leerplichtwet worden alle bevoegdheden die volgens de Leerplichtwet 1969 aan de colleges toekomen gemandateerd aan het samenwerkingsverband. 2. Bij deelname aan de submodule DSP worden alle bevoegdheden die volgens de Wet van school naar duurzaam werk en het bijbehorende Besluit van school naar duurzaam werk inzake de DSP-functie aan het college van de gemeente Arnhem als contactgemeente toekomen gemandateerd aan het samenwerkingsverband. 3. De gemandateerde bevoegdheden kunnen in ondermandaat worden gegeven aan medewerkers die de samenwerkingsmodule uitvoeren, met uitzondering van de bevoegdheid tot het vaststellen van de instructie voor de leerplichtambtenaren.
<p>Toelichting: artikelen 1 t/m 4 van bijlage 2 zijn aangepast vanwege een wetswijziging. De Wet van school naar duurzaam werk (en bijbehorend Besluit van school naar duurzaam werk) vervangt per 2026 met Doorstroompunten (DSP) de eerdere structuur van de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) en de oude regelingen. Alles waar eerst RMC stond is aangepast naar DSP en de wet van school naar duurzaam werk.</p>		
Artikel 6 (Bijlage 2)	Financiële Bijdragen <ol style="list-style-type: none"> 1. Ten behoeve van de uitvoering van de activiteiten genoemd in artikel 3 is een deelnemende gemeente aan deze samenwerkingsmodule financiële bijdragen verschuldigd op basis van de volgende berekeningswijze per submodule: <ol style="list-style-type: none"> a. Leerplicht: <ol style="list-style-type: none"> I. De totale loonsom voor de verschillende functies wordt vastgesteld, uitgaande van de loonsom op 1 januari 2021; II. De gemeentelijke bijdragen worden, evenredig verdeeld op basis van leerlingenaantallen (1 fte voor 2.700 leerplichtige leerlingen) en gecorrigeerd naar VSV problematiek; III. De gemeentelijke bijdragen worden telkens voor vier jaar 	Financiële Bijdragen <ol style="list-style-type: none"> 1. Ten behoeve van de uitvoering van de activiteiten genoemd in artikel 3 is een deelnemende gemeente aan deze samenwerkingsmodule financiële bijdragen verschuldigd op basis van de volgende berekeningswijze per submodule: <ol style="list-style-type: none"> a. Leerplicht: <ol style="list-style-type: none"> I. De gemeentelijke bijdrage wordt tenminste vastgesteld op basis van leerlingenaantallen (1 fte voor 2.700 leerplichtige leerlingen) en gecorrigeerd naar VSV problematiek; II. De gemeentelijke bijdrage wordt verdeeld op basis van de risicoscores VSV, vastgesteld door het CBS en de

	<p>vastgesteld, voor het eerst weer in 2025.</p> <p>IV. Evenredige verdeling van de kosten van de management-, beleids-, gegevensbeheer en administratieve functies tussen VSV en leerplicht;</p> <p>b. RMC: wordt gefinancierd vanuit Rijksmiddelen voor RMC regio Arnhem.</p>	<p>verzuimmeldingen uit het laatste schooljaar;</p> <p>III. De gemeentelijke bijdragen worden jaarlijks geactualiseerd;</p> <p>IV. Evenredige verdeling van de kosten van de management-, beleids-, gegevensbeheer en administratieve functies tussen DSP en leerplicht;</p> <p>b. DSP: wordt gefinancierd vanuit Rijksmiddelen voor DSP regio Arnhem.</p>
<p>Toelichting. Conform bijlage 2, artikel 6 eerste lid sub a, III oude regeling wordt de verdeelsleutel voor het RBL iedere vier jaar opnieuw vastgesteld. Dit is gebeurd in 2025. Op advies van de bestuurscommissie Onderwijs heeft het algemeen bestuur op 3 juli 2025 ingestemd met het hanteren van de nieuwe verdeelsleutel en verzocht deze bij de volgende wijziging van de regeling op te nemen. De financiële gevolgen worden verwerkt in de begroting die het reguliere vaststellingsproces, inclusief zienswijze van raden, doorloopt. Om financieel dicht bij de uitvoeringspraktijk te blijven, wordt de termijn van wijzigen aangepast van vier jaar naar jaarlijks. Dit kan omdat er voor de nieuwe verdeelsleutel gebruik wordt gemaakt van gegevens die sneller en ieder jaar beschikbaar zijn. Tevens wordt ook in dit artikel het RMC vervangen door DSP.</p>		
<p>Bijlage 6</p>	<p>Samenwerkingsmodule facilitering overige regionale taken sociaal domein</p>	
<p>Artikel 1 (Bijlage 6)</p>	<p>Begripsbepaling In deze regeling wordt verstaan onder:</p> <p>a. Facilitering: het organiseren van taken zoals bedoeld in art. 3 van deze bijlage, waaronder het werkgeverschap van de betreffende medewerkers;</p>	<p>Begripsbepaling In deze regeling wordt verstaan onder:</p> <p>f. Uitvoeren: het organiseren van taken zoals bedoeld in artikel 3, waaronder het werkgeverschap van de betreffende medewerkers.</p>
<p>Toelichting: Dit betreft een tekstuele aanpassing. Het artikel is op alfabetische volgorde gezet en sub a oud is gewijzigd in sub f nieuw omdat in alle andere modules en in artikel 3 dan deze module wordt gesproken over uitvoeren van taken. Hiermee wordt de terminologie in overeenstemming gebracht.</p>		
<p>Artikel 3 (Bijlage 6)</p>	<p>Taken samenwerkingsmodule en submodules</p> <p>1. De taken van deze samenwerkingsmodule kunnen bestaan uit:</p> <p>a. Faciliteren van het regiosecretariaat ten behoeve van het RPO, de bestuurscommissie en de ambtelijke voorbereiding van deze overleggen in het sociaal domein</p> <p>b. Faciliteren van de regionale beleidsondersteuning binnen het sociaal domein</p> <p>c. Faciliteren van de uitvoering van op sociaal domein gerichte regionale projecten</p> <p>d. Faciliteren van overige taken op basis van verzoeken RPO's Zorg, Onderwijs of Participatie</p>	<p>Taken samenwerkingsmodule en submodules</p> <p>1. De taken van deze samenwerkingsmodule kunnen bestaan uit:</p> <p>a. het uitvoeren van het regiosecretariaat ten behoeve van regionale bestuurlijke en ambtelijke overleggen binnen het sociaal domein;</p> <p>b. het adviseren ten behoeve van de regionale beleidsontwikkeling binnen het sociaal domein passend binnen een door colleges jaarlijks vastgesteld uitvoeringsplan;</p> <p>c. uitvoeren van op sociaal domein gerichte regionale projecten passend binnen een door colleges jaarlijks vastgesteld uitvoeringsplan, waaronder het</p>

	<p>2. De taken per programma onder lid 1 worden aangemerkt als submodule.</p> <p>3. Indien de deelnemers binnen het samenwerkingsverband bij ministeriele regeling als jeugdregio wordt ingedeeld als bedoeld in het wetsvoorstel de 'Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen' bevat deze submodule de taken zoals in de wet beschreven.</p>	<p>namens de deelnemende gemeenten daadwerkelijk inkopen van diensten bij derden ter uitvoering van de regionale projecten en het contractbeheer en management van de daaruit voortvloeiende overeenkomsten;</p> <p>d. uitvoeren van overige taken op verzoek van deelnemers.</p> <p>2. Indien de deelnemers binnen het samenwerkingsverband bij ministeriele regeling als jeugdregio wordt ingedeeld als bedoeld in het wetsvoorstel de 'Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen' bevat deze submodule de taken zoals in de wet beschreven.</p>
<p>Toelichting: in 2023 is de huidige regeling gewijzigd met toevoeging van bijlage 6 – module Regionale Facilitering Zorg (RFZ). De tekst is tot stand gekomen met de toen bekende toekomstige inrichting van de module RFZ. Bij aanvang van de uitvoering per 1 januari 2024 bleek dat de formulering van taken om een verduidelijking vroeg. Dit betrof een dusdanig kleine aanpassing dat er toen is besloten om dit alleen te wijzigen in het programmaplan en begroting. De aanpassing in de regeling zou worden meegenomen in de volgende wijziging van de regeling, wat nu het geval is.</p>		
<p>Artikel 5 (Bijlage 6)</p>	<p>Financiële bijdragen</p> <p>De kosten van de uitvoering van deze taken voor een programma worden in de verrekening uitsluitend ten laste gebracht van de aan de deelnemende gemeenten van de betreffende submodule naar rato van het jaarlijks op 1 januari bepaalde inwonertal van de deelnemende gemeenten op basis van de meest recente CBS cijfers.</p>	<p>Financiële bijdragen</p> <p>1. De kosten van de uitvoering van de taken als bedoeld in artikel worden in de verrekening uitsluitend ten laste gebracht van de aan de deelnemende gemeenten van de betreffende submodule.</p> <p>2. In de dienstverleningsovereenkomst worden nadere afspraken gemaakt over de verdeling van gemeentelijke bijdragen per submodule</p>
<p>Toelichting: in 2023 is de huidige regeling gewijzigd met toevoeging van bijlage 6 – module Regionale Facilitering Zorg (RFZ). De tekst is tot stand gekomen met de toen bekende toekomstige inrichting van de module RFZ. Bij aanvang van de uitvoering per 1 januari 2024 bleek de verdeelsleutel o.b.v. inwonersaantal niet aan te sluiten bij bijvoorbeeld taken van RFZ voor jeugd. In de dienstverleningsovereenkomsten zijn daarom afwijkende afspraken gemaakt. Met deze wijziging wordt de regeling hiermee in overeenstemming gebracht.</p>		
<p>Artikel 7 (Bijlage 6)</p>	<p>Verkoop van diensten</p> <p>a. Indien een adviescommissie is ingesteld, dient zij akkoord te gaan met het aangaan van de dienstverlening zoals bedoeld in eerste lid.</p>	<p>Verkoop van diensten</p> <p>b. Indien een bestuurscommissie is ingesteld, dient zij akkoord te gaan met het aangaan van de dienstverlening zoals bedoeld in eerste lid.</p>
<p>Toelichting: De adviescommissie RFZ is per 1 januari 2026 opgeheven. De taken zijn overgenomen door de bestuurscommissie Zorg. De regeling wordt met deze wijziging hiermee in overeenstemming gebracht.</p>		

Bijlage 7	Samenwerkingsmodule Toezicht sociaal domein (wordt geheel toegevoegd)
	<p>Artikel 1 Begripsbepaling In deze regeling wordt verstaan onder:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Handhaving: alle activiteiten m.b.t. het aanspreken van aanbieders op de naleving van de gestelde voorwaarden en verplichtingen die verbonden zijn aan de geboden voorziening(en); b. Toezicht: alle activiteiten die worden ondernomen om te onderzoeken of er wordt voldaan aan o.a. de wettelijke eisen, de gemeentelijke verordeningen en onderliggende beleidsregels en regionale contractvoorwaarden, zoals in ieder geval is vastgelegd in de Wmo 2015 en de Jeugdwet; c. Wmo 2015: Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. <p>Artikel 2 Belangen De samenwerkingsmodule behartigt de belangen van de aan <i>Samenwerkingsmodule Toezicht binnen het sociaal domein</i> deelnemende gemeenten. Dit ter uitvoering van het 'Regionaal toezicht- en handavingskader Wmo en Jeugdwet' en bijbehorende 'Algemeen controleplan Wmo Jeugdwet' zoals op 11 februari 2025 is vastgesteld door colleges van deelnemende gemeenten.</p> <p>Artikel 3 Taken samenwerkingsmodule en submodules</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De taken van de samenwerkingsmodule bestaan in ieder geval uit: <ol style="list-style-type: none"> a. het uitvoeren van formele en materiële controles, inclusief detailcontroles; b. het beoordelen van (fraude)signalen met betrekking tot de rechtmatigheid van geleverde voorzieningen en het, waar nodig, verrichten van fraudeonderzoeken; c. het voeren van regie over het controleproces en de verslaglegging van onderzoeksresultaten; d. het adviseren van gemeenten, het Openbaar Ministerie en het contractmanagement van betreffende samenwerkingsmodules over mogelijke handavingsmaatregelen; e. het onderhouden van structurele samenwerking en afstemming met lokale backoffices, contractbeheer en -management, GGD Gelderland-Midden, Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), het Inkoopverband SDCG en het Informatie-knooppunt Zorgfraude (IKZ) e.a. relevante partijen; f. het opstellen van jaarplannen, rapportages en evaluaties met betrekking tot de uitvoering van het toezicht. 2. De taken van deze samenwerkingsmodule worden uitgevoerd binnen de door de deelnemende gemeenten vastgestelde kaders en verordeningen op het gebied van toezicht en handhaving binnen het sociaal domein. <p>Artikel 4 Keuze en taken Het algemeen bestuur bepaalt de kaders waaronder de taken als bedoeld in artikel 3 worden ingebracht of beëindigd, passend binnen de door raden en colleges van deelnemende gemeenten vastgestelde kaders en verordeningen.</p> <p>Artikel 5 Bevoegdheden</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ter uitvoering van de in artikel 3, eerste lid, genoemde taken dragen de deelnemende gemeenten hun bevoegdheden en verplichtingen over aan het samenwerkingsverband, tenzij de wet of de aard van de bevoegdheid zich ertegen verzet. 2. Per submodule zoals opgenomen in artikel 3, eerste lid, kan in de dienstverleningsovereenkomst nadere afspraken worden gemaakt.

Artikel 6 Financiële bijdragen

De kosten van de uitvoering van deze taken voor een programma worden in de verrekening uitsluitend ten laste gebracht van de aan de deelnemende gemeenten van de betreffende submodule naar rato van het jaarlijks op 1 januari bepaalde inwonertal van de deelnemende gemeenten op basis van de meest recente CBS cijfers.

Artikel 7 Beëindiging deelname aan een samenwerkingsmodule dan wel submodule

Beëindiging van deelname aan de samenwerkingsmodule dan wel submodule kan plaatsvinden door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de voorzitter van samenwerkingsverband met inachtneming van een opzegtermijn van twaalf maanden. Voor projecten, waar geen langlopende verplichtingen gelden kan een kortere opzegtermijn worden afgesproken.

Artikel 8 Verkoop van diensten

- a. Als de deelnemers instemmen met het onderbrengen van taken als bedoeld in artikel 3, voert het openbaar lichaam met instemming van de deelnemers op verzoek van gemeenten buiten het samenwerkingsgebied deze taken uit. De taken worden uitgevoerd tegen een overeen te komen prijs.
- b. Het samenwerkingsverband kan op niet-commerciële basis diensten verkopen aan derden binnen de kaders van de op grond van deze genoemde taken in artikel 3.
- c. Het dagelijks bestuur dient akkoord te gaan met het aangaan van de dienstverlening zoals bedoeld in eerste lid.

Toelichting: Het algemeen bestuur heeft op verzoek van de deelnemende gemeenten verzocht om Rechtmatigheidstoezicht op Wmo- en Jeugdzorg-aanbieders mogelijk te maken per 1 januari 2027. Met deze wijziging (toevoeging bijlage 7 Samenwerkingsmodule toezicht sociaal domein) wordt dit mogelijk gemaakt in een nieuwe te vormen samenwerkingsmodule. Of een gemeente daadwerkelijk deelneemt aan de samenwerkingsmodule wordt besloten door het aangaan van een DVO met de MGR. De uitvoering van rechtmatigheidstoezicht wordt geschaard onder "Overige taken" als bedoeld in artikel 1, lid f van de gewijzigde regeling. Daar wordt toe besloten voor het organiseren van voldoende onafhankelijkheid in de toezichttaken ten opzichte van andere taken in het programma Zorg. De bevoegdheden voor het uitvoeren van de taken worden gedelegeerd aan de MGR. Hiervoor wordt er als de deelnemers en specifieke bevoegdheden bekend zijn, een delegatiebesluit genomen door alleen de deelnemende gemeenten.

Besluit tot wijziging van de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland (MGR)

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Wageningen, Westervoort en Zevenaar, ieder voor zover zij bevoegd zijn en hierna te noemen de deelnemers;

overwegen het volgende:

- in het sociaal domein is op uitvoerend niveau samenwerking tussen de gemeenten in de regio geboden;
- met een modulair in te vullen gemeenschappelijke regeling wordt meer samenhang en doelmatigheid in de samenwerking tussen de gemeenten in de regio gerealiseerd;
- aan de gemeenschappelijke regeling kunnen samenwerkingsmodules worden toegevoegd;
- gemeenten bepalen zelf of zij aan een samenwerkingsmodule deelnemen;

gelet op de artikelen 1, eerste en derde lid, en 8, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

gelet op de verkregen toestemming van de gemeenteraden voor het wijzigen van deze regeling;

gelet op de wens van deelnemende gemeenten om samenhang aan te brengen in de taken die in het sociaal domein worden uitgevoerd binnen de samenwerkingsmodules, worden de samenwerkingsmodules ondergebracht bij drie Programma's: Zorg (samenwerkingsmodule Inkoop Zorg), Onderwijs (samenwerkingsmodule RBL) en Participatie (samenwerkingsmodules WSP, WgSW en Contractmanagement Inburgeringstrajecten). Ieder Programma heeft een bestuurscommissie;

gelet op de wens om enkele aanpassingen te doen in de regeling als het gaat om de taken en bevoegdheden als opgenomen in de artikelen 6, 7 en 17, en als het gaat om de formulering van taken, financiële bijdragen en verkoop van diensten als opgenomen in bijlage 6, en als het gaat om een aantal tekstuele aanpassingen in overige artikelen en de financiële bijdragen in bijlage 2;

gelet op de wens om een nieuwe samenwerkingsmodule toe te voegen, namelijk de samenwerkingsmode Toezicht binnen het sociaal domein, als bijlage 7;

besluiten vast te stellen:

Het besluit tot wijziging van de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland;

I. Wijzigingen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

De begrippen worden op alfabetische volgorde gezet. Daarnaast worden twee nieuwe begrippen toegevoegd, namelijk:

f. overige taken: taken die niet onder de programmataken en basistaken vallen;

i. programmataken: taken gekoppeld aan het betreffende programma waar de specifieke samenwerkingsmodule is ondergebracht;

Artikel 6 Taken samenwerkingsverband en samenwerkingsmodules

Lid 1 sub b wordt als volgt gewijzigd:

b. het uitvoeren van programmataken binnen samenwerkingsmodules;

Aan lid 1 wordt sub c toegevoegd, namelijk:

c. het uitvoeren van overige taken binnen samenwerkingsmodules;

Lid 2 wordt als volgt gewijzigd:

2. Over het uitvoeren van taken genoemd onder b en c sluit de deelnemer per samenwerkingsmodule een afzonderlijke dienstverleningsovereenkomst af met het samenwerkingsverband.

Lid 3 wordt geschrapt.

Artikel 7 Bevoegdheden

Lid 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. De deelnemers dragen geen bevoegdheden over aan het openbaar lichaam, tenzij expliciet vermeldt in de specifieke bijlage van deze regeling.

Artikel 17 Bestuurscommissies

Er wordt een lid toegevoegd, namelijk:

2. Er worden geen bevoegdheden overgedragen aan de bestuurscommissies, tenzij anders is bepaald in de instellingsbesluiten.

Artikel 20 Informatieplicht van het dagelijks bestuur, algemeen bestuur, bestuurscommissies en de voorzitter ten opzichte van raden

In lid 1 wordt het woord 'is' vervangen door 'zijn'.

Artikel 29 Jaarrekening

Lid 6 wordt als volgt gewijzigd:

6. De kosten worden verdeeld over de deelnemende gemeenten volgens de kostenverdeelsleutel, zoals is opgenomen in de bijlagen van deze regeling.

Bijlage 2 Samenwerkingsmodule Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL)

Artikel 1 Begripsbepaling

De begrippen worden op alfabetische volgorde gezet. Sub b en d (oud) worden als volgt gewijzigd naar a en c (nieuw):

a. DSP-functie: Doorstroompunt, zoals bedoeld in de Wet van school naar duurzaam werk en het bijbehorende Besluit van school naar duurzaam werk;

c. regionale middelen: bestaan uit de uitkering voor de DSP-functie (voorheen RMC), zoals geregeld op grond van de Wet van school naar duurzaam werk en het bijbehorende Besluit van school naar duurzaam werk;

Artikel 2 Belangen

De term 'RMC' wordt vervangen door 'DSP'.

Artikel 3 Samenwerkingsmodule Regionaal Bureau Leerlingzaken

De termen 'RMC' worden vervangen door 'DSP'.

Artikel 4 Bevoegdheden

Lid 2 wordt als volgt gewijzigd:

2. Bij deelname aan de submodule DSP worden alle bevoegdheden die volgens de Wet van school naar duurzaam werk en het bijbehorende Besluit van school naar duurzaam werk inzake de DSP-functie aan het college van de gemeente Arnhem als contactgemeente toekomen gemandateerd aan het samenwerkingsverband.

Artikel 6 Financiële bijdragen

Lid 1 sub a en sub b worden als volgt gewijzigd:

- a. Leerplicht:
 - i. De gemeentelijke bijdrage wordt tenminste vastgesteld op basis van leerlingenaantallen (1 fte voor 2.700 leerplichtige leerlingen) en gecorrigeerd naar VSV problematiek;
 - ii. De gemeentelijke bijdrage wordt verdeeld op basis van de risicoscores VSV, vastgesteld door het CBS en de verzuimmeldingen uit het laatste schooljaar;
 - iii. De gemeentelijke bijdragen worden jaarlijks geactualiseerd;
 - iv. Evenredige verdeling van de kosten van de management-, beleids-, gegevensbeheer en administratieve functies tussen DSP en leerplicht;
- b. DSP: wordt gefinancierd vanuit Rijksmiddelen voor DSP regio Arnhem.

Bijlage 6 Samenwerkingsmodule facilitering overige regionale taken sociaal domein

Artikel 1 Begripsbepaling

De begrippen worden op alfabetische volgorde gezet. Sub a (oud) wordt als volgt gewijzigd naar f (nieuw):

f. uitvoeren: het organiseren van taken zoals bedoeld in artikel 3, waaronder het werkgeverschap van de betreffende medewerkers.

Artikel 3 Taken samenwerkingsmodule en submodules

Lid 1 wordt als volgt gewijzigd

1. De taken van deze samenwerkingsmodule kunnen bestaan uit:

- a. het uitvoeren van het regiosecretariaat ten behoeve van regionale bestuurlijke en ambtelijke overleggen binnen het sociaal domein;
- b. het adviseren ten behoeve van de regionale beleidsontwikkeling binnen het sociaal domein passend binnen een door colleges jaarlijks vastgesteld uitvoeringsplan;
- c. uitvoeren van op sociaal domein gerichte regionale projecten passend binnen een door colleges jaarlijks vastgesteld uitvoeringsplan, waaronder het namens de deelnemende gemeenten daadwerkelijk inkopen van diensten bij derden ter uitvoering van de regionale projecten en het contractbeheer en management van de daaruit voortvloeiende overeenkomsten;
- d. uitvoeren van overige taken op verzoek van deelnemers binnen het sociaal domein.

Lid 2 wordt geschrapt. Daarmee wordt lid 3 (oud), lid 2 (nieuw).

Artikel 5 Financiële bijdragen

Artikel wordt als volgt gewijzigd:

1. De kosten van de uitvoering van de taken als bedoeld in artikel 3 worden in de verrekening uitsluitend ten laste gebracht van de aan de deelnemende gemeenten van de betreffende submodule.
2. In de dienstverleningsovereenkomst worden nadere afspraken gemaakt over de verdeling van gemeentelijke bijdragen per submodule.

Artikel 7 Verkoop van diensten

In sub c wordt het woord 'adviescommissie' vervangen door 'bestuurscommissie'.

II. Toevoeging

Bijlage 7 Samenwerkingsmodule Toezicht binnen het sociaal domein

Deze bijlage wordt als volgt toegevoegd:

BIJLAGE 7 Samenwerkingsmodule Toezicht binnen het sociaal domein

Artikel 1 Begripsbepaling

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. Handhaving: alle activiteiten m.b.t. het aanspreken van aanbieders op de naleving van de gestelde voorwaarden en verplichtingen die verbonden zijn aan de geboden voorziening(en);
- b. Toezicht: alle activiteiten die worden ondernomen om te onderzoeken of er wordt voldaan aan o.a. de wettelijke eisen, de gemeentelijke verordeningen en onderliggende beleidsregels en regionale contractvoorwaarden, zoals in ieder geval is vastgelegd in de Wmo 2015 en de Jeugdwet;
- c. Wmo 2015: Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

Artikel 2 Belangen

De samenwerkingsmodule behartigt de belangen van de aan *Samenwerkingsmodule Toezicht binnen het sociaal domein* deelnemende gemeenten. Dit ter uitvoering van het 'Regionaal toezicht- en handavingskader Wmo en Jeugdwet' en bijbehorende 'Algemeen controleplan Wmo Jeugdwet' zoals op 11 februari 2025 is vastgesteld door colleges van deelnemende gemeenten.

Artikel 3 Taken samenwerkingsmodule en submodules

1. De taken van de samenwerkingsmodule bestaan in ieder geval uit:
 - a. het uitvoeren van formele en materiële controles, inclusief detailcontroles;
 - b. het beoordelen van (fraude)signalen met betrekking tot de rechtmatigheid van geleverde voorzieningen en het, waar nodig, verrichten van fraudeonderzoeken;
 - c. het voeren van regie over het controleproces en de verslaglegging van onderzoeksresultaten;
 - d. het adviseren van gemeenten, het Openbaar Ministerie en het contractmanagement van betreffende samenwerkingsmodules over mogelijke handavingsmaatregelen;
 - e. het onderhouden van structurele samenwerking en afstemming met lokale backoffices, contractbeheer en -management, GGD Gelderland-Midden, Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), het Inkoopverband SDCG en het Informatieknooppunt Zorgfraude (IKZ) e.a. relevante partijen;
 - f. het opstellen van jaarplannen, rapportages en evaluaties met betrekking tot de uitvoering van het toezicht.
2. De taken van deze samenwerkingsmodule worden uitgevoerd binnen de door de deelnemende gemeenten vastgestelde kaders en verordeningen op het gebied van toezicht en handhaving binnen het sociaal domein.

Artikel 4 Keuze en taken

Het algemeen bestuur bepaalt de kaders waaronder de taken als bedoeld in artikel 3 worden ingebracht of beëindigd, passend binnen de door raden en colleges van deelnemende gemeenten vastgestelde kaders en verordeningen.

Artikel 5 Bevoegdheden

1. Ter uitvoering van de in artikel 3, eerste lid, genoemde taken dragen de deelnemende gemeenten hun bevoegdheden en verplichtingen over aan het samenwerkingsverband, tenzij de wet of de aard van de bevoegdheid zich ertegen verzet.
2. Per submodule zoals opgenomen in artikel 3, eerste lid, kan in de dienstverleningsovereenkomst nadere afspraken worden gemaakt.

Artikel 6 Financiële bijdragen

De kosten van de uitvoering van deze taken voor een programma worden in de verrekening uitsluitend ten laste gebracht van de aan de deelnemende gemeenten van de betreffende submodule naar rato van het jaarlijks op 1 januari bepaalde inwonertal van de deelnemende gemeenten op basis van de meest recente CBS cijfers.

Artikel 7 Beëindiging deelname aan een samenwerkingsmodule dan wel submodule

Beëindiging van deelname aan de samenwerkingsmodule dan wel submodule kan plaatsvinden door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de voorzitter van samenwerkingsverband met inachtneming van een opzegtermijn van twaalf maanden. Voor projecten, waar geen langlopende verplichtingen gelden kan een kortere opzegtermijn worden afgesproken.

Artikel 8 Verkoop van diensten

- a. Als de deelnemers instemmen met het onderbrengen van taken als bedoeld in artikel 3, voert het openbaar lichaam met instemming van de deelnemers op verzoek van gemeenten buiten het samenwerkingsgebied deze taken uit. De taken worden uitgevoerd tegen een overeen te komen prijs.
- b. Het samenwerkingsverband kan op niet-commerciële basis diensten verkopen aan derden binnen de kaders van de op grond van deze genoemde taken in artikel 3.
- c. Het dagelijks bestuur dient akkoord te gaan met het aangaan van de dienstverlening zoals bedoeld in eerste lid.

III. Slotbepalingen

1. Dit besluit treedt in werking vanaf 1 januari 2027.
2. Dit besluit wordt aangehaald als: Wijzigingsbesluit Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland.

Aldus vastgesteld op **DATUM** door de colleges van burgemeester en wethouders voornoemd.

Bijlage 1: Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland, waarin de wijzigingen zijn opgenomen

Raadsvoorstel

onderwerp	Zienswijze procedure wijzigen Gemeenschappelijke regeling MGR-SDCG
zaaknummer	Z/25/505441
documentnummer	INT/25/1279266
portefeuillehouder	A. Boone
portefeuille	Modulair Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland

1. Samenvatting

Regionaal is de wens uitgesproken om per 1 januari 2027 aan de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (hierna: MGR-SDCG) de module Toezicht Sociaal Domein toe te voegen. Hiervoor moet de gemeenschappelijke regeling gewijzigd te worden. De MGR-SDCG vraagt de gemeenteraden van de elf deelnemende gemeenten (gemeenten Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Wageningen, Westervoort en Zevenaar) om een zienswijze uit te brengen over het ontwerpbesluit tot wijziging van de MGR-SDCG. Na verwerking van alle zienswijzen wordt de definitieve wijziging van de gemeenschappelijke regeling voor toestemming voorgelegd aan alle gemeenteraden. Daarnaast zijn er in het ontwerpbesluit tot wijziging een aantal tekstuele aanpassingen, verduidelijkingen van definities en eerder afgesproken wijzigingen verwerkt. De MGR-SDCG koerst op inwerkingtreding van de gewijzigde regeling per 1 januari 2027.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. kennis te nemen van het ontwerpbesluit tot wijziging van de MGR-SDCG;
2. in te stemmen met het indienen van bijgevoegde zienswijze op het ontwerpbesluit tot wijziging van de MGR-SDCG.

3. Waarom naar de gemeenteraad

De gemeenteraad is op grond van artikel 40 lid 3 Wet gemeenschappelijke regelingen bevoegd om een zienswijze te geven over een voorgestelde wijziging van de MGR-SDCG.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Het doel is om een algemene module 'Toezicht Sociaal Domein' toe te voegen aan de regeling MGR-SDCG. Dit maakt organisatiestructuur en governance klaar voor de toekomst. Met deze module kunnen eenvoudig toezichtstaken toegevoegd worden. Denk aan kwaliteitstoezicht Wmo of rechtmatigheid PGB. Ook worden enkele tekstuele aanpassingen, verduidelijkingen van definities en eerder afgesproken wijzigingen verwerkt.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 Ontwikkelingen geven aanleiding om de MGR-SDCG te wijzigen.

De behoefte aan een algemene toezichtmodule komt voort uit landelijke en regionale ontwikkelingen in het sociaal domein. Gemeenten hebben een toenemende verantwoordelijkheid voor toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid van voorzieningen. De wens is regionaal uitgesproken om dit gezamenlijk met de elf

deelnemende gemeenten te organiseren binnen de MGR-SDCG ten behoeve van schaalvoordeel en uniformiteit. Momenteel voert Arnhem dit voor Zevenaar uit.

1.2 Bestuurskrachtonderzoek adviseert vereenvoudiging governance en borging van rollen.

In de voorgenomen wijziging wordt er beoogd om de positie van de colleges en gemeenteraden in het proces van overdragen van bevoegdheden aan de voorkant te borgen. In 2025 is er in opdracht van het algemeen bestuur van de MGR een bestuurskrachtonderzoek naar de governance van de MGR uitgevoerd. De voorgenomen wijziging is een uitvoering van een van de aanbevelingen uit dat onderzoek, namelijk een vereenvoudiging van de governance, rolzuiverheid van commissies en bestuur van de MGR en het beperken van bestuurlijke druk in de governance.

1.3 Het algemeen bestuur van de MGR-SDCG heeft ingestemd met het opstarten van het proces tot wijziging van de regeling.

Dit betekent dat het proces tot wijziging in gang wordt gezet, maar nog niet dat er inhoudelijk is ingestemd met de invoering van de module Toezicht sociaal domein. Dit geeft ruimte om in een later stadium op basis van een uitgewerkt plan een weloverwogen besluit te nemen.

1.4 Er ontbreekt nog een plan van aanpak voor de module Toezicht sociaal domein.

Dit plan van aanpak mist nog inclusief:

- zicht op financiële consequenties (zowel incidenteel als structureel);
- Verdeelsleutel per gemeente (Zevenaar verwacht hogere bijdrage door niet-deelname van gemeente Arnhem);
- Personele en organisatorische gevolgen (sommige gemeenten hebben eigen toezichthouders);
- Verwachte baten en efficiencyvoordelen.

Zonder deze informatie zijn de financiële en bestuurlijke risico's niet goed te overzien.

2.1 De raad is bevoegd om een zienswijze te geven over een voorgestelde wijziging van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland.

De deelnemers mogen de regeling alleen wijzigen als twee derde van het aantal deelnemers het daarmee eens is. De gemeenteraden van deze deelnemers kunnen eerst hun zienswijze geven op de voorgestelde wijziging. Na verwerking van de zienswijze kunnen de colleges van de deelnemers voorlopig instemmen waarna de raden nog formeel toestemming moeten geven tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Dit staat in artikel 40 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

2.2. Voldoen aan de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland.

Met het verzenden van de zienswijze op de voorgestelde wijziging van de MGR-SDCG geeft de raad invulling aan zijn rol zoals die omschreven is in deze regeling.

2.3 Steun onder voorwaarde met de nieuwe module van de MGR-SDCG

Met de bijgevoegde zienswijze laat de raad zien dat zij de nieuwe module Toezicht Sociaal Domein steunt. De raad geeft hiermee richting aan de MGR-SDCG. Het ontwerpbesluit biedt een stevige basis voor toezicht in het sociaal domein.

In de zienswijze vraagt de raad om een duidelijk plan van aanpak. Dit plan moet laten zien wat de financiële, organisatorische en bestuurlijke gevolgen zijn. Risico's liggen vooral in:

- Financiële onduidelijkheid: kostenraming is nu indicatief (€100.000 incidenteel, €600.000 structureel) en niet verwerkt in gemeentelijke begrotingen.

- Planning: vertraging in het proces kan betekenen dat de module niet per 1 januari 2027 kan starten, wat kan leiden tot uitstel van toezichttaken.
- Governance: overdracht van bevoegdheden aan bestuurscommissies moet zorgvuldig worden geborgd om democratische legitimiteit te waarborgen.

Pas met een duidelijk plan van aanpak kan de raad een definitief inhoudelijk oordeel vormen.

2.4 Steun voor de keuze om eerder afgesproken wijzigingen mee te nemen in het wijzigen van de Gemeenschappelijke regeling MGR-SDCG.

Het wijzigen bestaat uit enkele tekstuele aanpassingen, verduidelijkingen van definities en eerder afgesproken wijzigingen worden verwerkt, zoals:

- een andere verdeelsleutel bij regioadvies jeugd (RFZ);
- verduidelijking van taken bij RFZ
- nieuwe verdeelsleutel bij Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL).

Zie voor alle voorgestelde wijzigingen het 'Besluit tot wijziging van de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland (MGR)' in de bijlagen.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

- Na verwerking van de zienswijzen wordt voor verkrijgen van toestemming voor het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling een definitief wijzigingsvoorstel voorgelegd aan de gemeenteraden.
- Op grond van artikel 11a van de Wgr zal het algemeen bestuur iedere vier jaar een evaluatie van de regeling uitvoeren.
- Jaarlijks wordt de begroting van de MGR-SDCG voor een zienswijze aan de raad voorgelegd.

7. Klimaat en duurzaamheid

n.v.t.

8. Communicatie

Na het raadsbesluit wordt bijgevoegde zienswijzebrief verzonden naar de MGR-SDCG. Zo kan een reactienota voor het AB van de MGR-SDCG worden voorbereid.

Wijziging van de regeling vraagt om twee rondes langs de gemeenteraden van de elf deelnemende gemeenten. In de eerste (huidige) ronde wordt de raad uitgenodigd om een zienswijze in te dienen. In de tweede ronde wordt de raad verzocht om zijn toestemming te geven voor het besluit tot wijziging van de regeling.

9. Kosten, baten en dekking

Niet van toepassing voor het besluit tot het indienen van een zienswijze.

Wel is bekend dat de MGR-SDCG een inschatting heeft gemaakt van de kosten voor de module Toezicht:

- Incidenteel: circa €100.000
- Structureel: circa €600.000

Deze bedragen zijn nog niet onderbouwd en niet verwerkt in de gemeentelijke begrotingen. Bij besluitvorming over het definitieve wijzigingsvoorstel zal deze onderbouwing wél inzichtelijk moeten zijn a.d.h.v. het gevraagde plan van aanpak in de voorgestelde zienswijze..

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	UIT/1281594	Brief Zienswijze Raad
2.	INK/1281403	Besluit AB tot procedure wijziging regeling MGR SDCG
3.	INK/1281405	Was/wordt-lijst
4.	INK/1281406	Besluit AB tot wijziging van de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland (MGR)

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp Raadsstukken Zienswijze procedure wijzigen Gemeenschappelijke regeling MGR-SDCG
zaaknummer Z/25/505441
documentnummer INT/25/1279266

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat de gemeenteraad een zienswijze kan indienen ten aanzien van het voornemen tot wijzigen van de gemeenschappelijke regeling MGR SDCG ten behoeve van module Toezicht Sociaal Domein;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), de geldende Gemeenschappelijke Regeling 'Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland' en de nota Verbonden Partijen (2019).

besluit:

1. kennis te nemen van het ontwerpbesluit tot wijziging van de MGR-SDCG;
2. in te stemmen met het indienen van bijgevoegde zienswijze op het ontwerpbesluit tot wijziging van de MGR-SDCG.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 22 april 2026.

De griffier
Lennart Sluis

De burgemeester
Lucien van Riswijk